T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Kaçakçılık İstihbarat Harekat Daire Başkanlığı

UYUŞTURUCU OLAYLARI GENEL DEĞERLENDİRMESİ

Narkotik Şube Müdürlüğü
Ankara-1995

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Kaçakçılık İstihbarat Harekat Daire Başkanlığı

UYUŞTURUCU OLAYLARI GENEL DEĞERLENDİRMESİ

Narkotik Şube Müdürlüğü
Ankara-1995

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ :

Günümüzde uyuşturucu madde kaçakçılığı, ulaştığı uluslarası boyutu ve diğer organize suçlarla içiçe girmesi nedeniyle diğer suçlardan ayrı bir konumda ele alınması gereken, bir ülkenin yerel olarak alacağı polisiye tedbirlerle başedilemiyecek derecede büyük bir küresel suç kimliğine bürünmüştür.

Bu suçla mücadelede alınacak polisiye tedbirlerin yanısıra sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasal alanlarda da alınacak ciddi önlemlerin başarıyı etkileyebileceği kabul edilmelidir.

Terörizm suçu gibi uyuşturucu madde kaçakçılığı suçunun dá insanlığa karşı işlenen suçlar sınıfından sayılması gerçekçi bir yaklaşım olacaktır. Ancak terör örgütlerinin terörist faaliyetlerinin finansı için uyuşturucu madde kaçakçılığı yapmaya başlamaları ve terörist eylemleri ile uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerini bütünleştirmeleri, bu örgütlerinin insanlığa karşı işledikleri suçların insanlığı tehdit eder bir hal almasına neden olmuştur. Bu bakımdan mücadelede, terör örgütlerinin ana hedeflerden biri olarak seçilmesi doğru bir teşhis olacaktır.

Birçok organize suç ile karmaşık bir hal alan ve sahip olduğu uluslararası boyutu ile önlenmesi daha da güçleşen uyuşturucu madde kaçakçılığı ile etkili bir mücadelenin temini için, öncelikle mevcut durumun profilinin çizilmesi ve buna bağlı olarak bir mücadele politikası ve planı hazırlanması gereklidir.

Bu doğrultuda, 1994 yılında yayımlanan "Uyuşturucu Madde Olayları Genel Değerlendirmesi" isimli çalışmanın devamı olarak hazırlanan bu kitapta, esas itibariyle ülkemizdeki uyuşturucu madde kaçakçılığı olayları değerlendirmeye alınarak, genel bir profil çizilmeye çalışılmıştır.

Uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede yoğun çaba sarfeden ülkemizin aldığı başarılı sonuçlar, doğru yolda olunduğunun bir göstergesidir. Ülkemiz uzun ve yoğun çalışmalar sonucunda elde ettiği tecrübelerini tüm Dünya ülkeleri ile paylaşmaya ve işbirliğine önem vermektedir.

I-DÜNYA'DA UYUŞTURUCU MADDELER VE SUİSTİMALİ

A- Uyuşturucu Maddelerin Suistimalinin Tarihçesi

Uyuşturucu maddelerin kullanımı insanlık tarihi kadar eskiye dayanmaktadır. Tarihte uyuşturucu maddeler büyücüler tarafından dinsel törenlerde kullanıldığı gibi, ilkel toplumlarda tıbbi amaçlarla da kullanılmıştır.

Sağlık, neşe verici olarak bilinen ve bu amaçla kullanılan uyuşturucu maddelerin suistimali ilk olarak 1091-1276 yılları arasında merkezi Alamut Kalesi olan Haşşaşin Devleti'nde görülmüştür. İsmaili mezhebinden olan Hassan Sabbah'ın kurduğu bu devlette ***Fida*** adı verilen fedailere devamlı olarak uyuşturucu verilerek, bazı devlet büyüklerine karşı suikast yapmaları sağlanıyordu.

Tarih boyunca uyuşturucu madde kullanımını önleyebilmek için bazı devlet liderlerinin yasaklar koydukları görülmüşse de bu yasaklar uzun süre geçerliliklerini koruyamamıştır.

1805 yılında morfin'in bulunmasından sonra, bu madde tıp alanında geniş bir kullanım alanı bulmuş, özellikle 1861-1865 Amerikan İç Savaşı'nda, 1860 Prusya-Avusturya Savaşı'nda, 1870-1871 Fransa-Almanya Savaşı'nda yaralı askerlerin ağrılarını dindirmede morfin kullanılmış, askerlerin tedavileri sonunda yoksunluk krizine girmeleri üzerine bu durum ***"asker hastalığı"*** olarak isimlendirilmiştir. Ancak, 1879 yılında Levinstein tarafından yapılan araştırma sonucu bu durum ***"Morfinmani Sendromu"*** olarak tanımlanmıştır. Askerlerin terhisleri sonunda sivil hayatta morfinden övgü ile bahsetmeleri sonucu, Avrupa'nın büyük şehirlerinin zengin tabaka mensupları arasında yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Uyuşturucu maddelerin bir diğer suistimali de, terörizmin uyuşturucu madde kaçakçılığını bir finans kapısı olarak görmeye başlamasıdır. Terörist örgütlerin amaçlarına ulaşmak için giriştikleri eylemlerle işledikleri insanlık dışı suçların alanı, hedefleri dışındaki ülkelerin insanlarını uyuşturucu maddelerle zehirleyerek daha da genişlemektedir.

Buna benzer uyuşturucu madde suistimali olaylarına tarihte sık sık rastlanılmakta ise de yukarıda belirtilen olaylarda uyuşturucu maddelerin bağımlılığının geniş alanlara yayılmamış olması ve zararlarının tam olarak bilinmemesi nedeniyle, başlangıçta uluslararası düzeyde yasaklanmasını gerektirecek herhangi bir tehlike görülmemekteydi.

Zaman içinde, uyuşturucu maddelerin kullanımının insanlık için ne denli büyük bir tehlike olduğunun kavranmaya başlanması ile bu konuda uluslararası düzeyde tedbirler alınması gerekliliği bilincine varılmış ve 01.02.1909 tarihinde Şanghay'da ***Uluslararası Afyon Kongresi*** yapılmıştır. Bu kongrede alınan temenni niteliğindeki kararların daha ciddi kurallara bağlanması bakımından 1911 yılında ***Birinci Lahey Konferansı*** düzenlenmiş, daha sonra 1924 ve 1925 yıllarında devam eden ***Cenevre Konferansı'nda "Uluslararası Afyon Anlaşması"*** imzalanmıştır.

Uyuşturucu madde üretimi ve kaçakçılığını önlemek için uluslararası düzeydeki çalışmalar, günümüzde daha da yoğunluk kazanarak devam etmektedir. Söz konusu uluslararası çalışmalar sonucunda imzalanan en önemli sözleşmeler ***"1961 tarihli Birleşmiş Milletler TEK Sözleşmesi", "1971 tarihli Psikotrop Maddeler Hakkındaki Sözleşme"*** ile ***"1988 tarihli BM Uyuşturucu ve Psikotrop Maddeler Sözleşmesi"***dir.

Bu sözleşmelerin içerikleri ana hatlarıyla incelendiğinde; 30.03.1961 tarihinde New York'ta imzalanan ***TEK Sözleşmesi,*** uyuşturucu maddelerin tıbbi ve bilimsel amaçlar dışında kullanılmasının yasaklanması, yasadışı haşhaş ve diğer uyuşturucu madde üretimi yapılan bitkilerin ekiminin kontrol altına alınması, 19.02.1971 tarihinde imzalanan ***Psikotrop Maddeler Hakkındaki Sözleşme,*** suistimali yapılan ve insan psikolojisini etkileyen ilaçların kontrol altına alınması, 19.12.1988 tarihinde Viyana'da imzalanan ***Uyuşturucu ve Psikotrop Maddeler Sözleşmesi,*** uyuşturucu ve psikotrop maddelerin imalinde kullanılan kimyasal maddelerin kontrol altına alınması ve uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede kullanılabilecek karapara aklanmasının önlenmesi ve kontrollü teslimat konularına yer vermektedir. Görüldüğü gibi imzalanan her anlaşma ve sözleşmede, uyuşturucu madde üretimi ve kaçakçılığının önlenmesi konusunda içeriği genişletilmiş bir dizi tedbirlere yer verilmektedir.

Alınan bu tedbirlerin önümüzdeki yıllarda kapsamlı olarak arttırılması ve işlerliklerinin etkili bir hale getirilmesinin, uluslararası düzeyde uyuşturucu madde kaçakçılığı ile girift olan başta terörizm olmak üzere diğer organize suçların beraberce ele alınmasının ve bunların bir bütün olarak değerlendirmesinin zorunlu olduğu düşünülmektedir.

B-Yasadışı Uyuşturucu Maddeler ve Üretim Bölgeleri

Uyuşturucu maddelerin ana üretim bölgeleri ve bu bölgelerdeki tahmini üretim miktarlarına devam eden bölümlerde ele alınacaktır. Bununla birlikte aşağıda sunulan dünya genelinde uyuşturucu madde yakalamalarına ait veriler, uyuşturucu maddelerin nekadar ciddi bir sorun olduğunu ve nedenli büyük bir yasadışı ticaret olduğunu vurgulayabilmek açısından dikkat çekicidir.

1993 YILI

	EROİN		ESRAR		KOKAİN	
	Kilo	Gram	Kilo	Gram	Kilo	Gram
Afrika	328	348	107202	880	321	177
Amerika	2883	238	505117	330	203615	59
Avrupa	8083	809	588940	860	17178	829
Asya	10951	74	220161	210	356	264
Okyanusya	-	71	876	545	-	279
TOPLAM	22246	540	1422298	825	221471	608

1994 YILI

	EROİN		ESRAR		KOKAİN	
	Kilo	Gram	Kilo	Gram	Kilo	Gram
Afrika	22	945	53241	630	34	413
Amerika	130	153	111397	157	124076	287
Avrupa	7536	840	287397	662	19444	903
Asya	2315	475	114747	440	129	757
Okyanusya	247	750	6400	-	8	-
TOPLAM	10253	163	573183	893	143693	360

* *Yukarıdaki veriler 1994 yılına ait kesinleşmemiş rakamlardır.*

Dünya'daki uyuşturucu madde üretim bölgeleri, uyuşturucu madde kaçakçılığı, güzergah ve metodları kadar sıklıkta ve çabuklukta olmasa da, meydana gelen siyasi ve ekonomik değişimlerden etkilenerek, zaman içinde bir takım yeni bölgelere doğru kaymaktadır.

Uluslararası toplantılarda, uyuşturucu madde üretilen bölgelerdeki üretimin önlenmesi için bazı programlar hazırlanması gerekliliği hususunda görüşler öne sürülmektedir. Her ne kadar bugüne kadar somut olarak uyuşturucu üretiminin büyük oranda azaltılması için ciddi bir çalışma yapılmamış ise de, üretim yapılan bölgeler ile birlikte, uyuşturucu üretimi yapılması muhtemel olan, potansiyel alanlar için de bir koruma programı hazırlanmasının makul bir davranış olacağı değerlendirilmektedir.

Ülke Adı	1993 Yılı Avrupa Yakalamaları		
	Eroin	Esrar	Kokain
Almanya	1095 kg. 266 gr.	11352 kg.	1051 kg. 306 gr.
Avusturya	104 kg. 813 gr.	545 kg.	83 kg. 094 gr.
Belçika	75 kg. 708 gr.	35216 kg.	2891 kg. 927 gr.
Bulgaristan	557 kg. 054 gr.	33 kg.	1 kg. 675 gr.
Çek Cumhuriyeti	18 kg. 597 gr.	1186 kg.	4 kg. 674 gr.
Fransa	385 gr. 869 gr.	45782 kg.	1715 kg. 438 gr.
Hollanda	916 kg.	138222kg.	3720 kg.
İngiltere	682 kg. 507 gr.	58746 kg.	768 kg. 134 gr.
İspanya	604 kg. 495 gr.	160281 kg.	5350 kg. 740 gr.
İsviçre	-	-	-
İtalya	629 kg. 584 gr.	14020 kg.	1095 kg. 910 gr.
Macaristan	427 kg. 354 gr.	263 kg.	3 kg. 388 gr.
Makedonya	-	-	-
Portekiz	92 kg. 019 gr.	52681 kg.	218 kg. 807 gr.
Romanya	97 kg. 134 gr.	11180 kg.	105 kg. 658 gr.
Türkiye	2021 kg. 399 gr.	26268 kg.	8 kg. 890 gr.
Yunanistan	142 kg. 198 gr.	488 kg.	3 kg. 681 gr.
Diğeri	233kg. 893 gr.	30263 kg.	155 kg.507 gr.
Toplam	8083 kg. 809 gr.	586526 kg.	17178 kg. 829 gr.

Ülke Adı	1994 Yılı Avrupa Yakalamaları		
	Eroin	Esrar	Kokain
Almanya	1344 kg. 748 gr.	1646 kg.	542 kg. 763 gr.
Avusturya	93 kg. 104 gr.	115 kg.	44 kg. 430 gr.
Belçika	81 kg. 924 gr.	68203 kg.	376 kg. 119 gr.
Bulgaristan	422 kg. 458 gr.	290 kg.	-
Çek Cumhuriyeti	60 kg. 691 gr.	499 kg.	13 kg. 815 gr.
Fransa	524 kg. 642 gr.	32429 kg.	2010 kg. 727 gr.
Hollanda	212 kg. 378 gr.	25846 kg.	4835 kg. 699 gr.
İngiltere	781 kg. 418 gr.	39885 kg.	1946 kg. 052 gr.
İspanya	488 kg. 373 gr.	56162 kg.	774 kg. 306 gr.
İsviçre	117 kg. 897 gr.	98 kg.	203 kg. 019 gr.
İtalya	887 kg. 957 gr.	4229 kg.	6218 kg. 059 gr.
Macaristan	794 kg. 936 gr.	1317 kg.	26 kg. 131 gr.
Makedonya	64 kg. 571 gr.	-	-
Portekiz	65 kg. 562 gr.	30431 kg.	1692 kg. 347 gr.
Romanya	339 kg. 474 gr.	345 kg.	-
Türkiye	849 kg. 092 gr.	7761 kg.	14 kg. 959 gr.
Yunanistan	240 kg. 084 gr.	5690 kg.	164 kg. 967 gr.
Diğeri	167 kg. 531 gr.		
Toplam	7536 kg. 840 gr.	287397 kg.	19444 kg. 903 gr.

*50 kg.'ın üstündeki Esrar ve Eroin ile 10 kg.'ın üstündeki kokain yakalamaları dahil edilmiştir.

* 1994 yılı istatistiği 09.01.1995 tarihi itibariyle kesinleşmemiş rakamlardır.

Uyuşturucu madde üretim bölgeleri denilince, akla ilk gelen bölgeler; Güney Amerika, Altın Hilal ve Altın Üçgen Bölgeleridir. Bununla birlikte bu bölgelerde üretilen uyuşturucu maddelerin klasik uyuşturucular olarak nitelendirilebilecek afyon türevleri, kokain ve esrar maddelerinden ibaret olduğu bir gerçektir. Batı Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerinde sentetik uyuşturucu talebinin yüksek olması ile birlikte, sentetik uyuşturucu madde üretimi yine bu ülkelerde gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle Hollanda, İngiltere, Almanya, Polonya, ABD gibi ülkelerin sentetik uyuşturucu bakımından hem üretici hem de tüketici ülkeler olduğu düşünülmektedir.

Uyuşturucu madde üretim bölgelerini incelerken nasıl bir sınıflama yapılacağı her zaman tereddüt konusu olmaktadır. Zira bir ülkede sadece bir cins uyuşturucu madde üretimi yapılabileceği gibi birden fazla uyuşturucu maddenin üretimi de mümkün olmaktadır. Bu bakımdan konunun ülke ülke ele alınması halinde bir karmaşıklık oluşacağı düşünüldüğünden, uyuşturucu maddenin cinsine göre bir ayrım yapıldığında, aşağıdaki şekilde bir gruplama yapmak mümkün olabilecektir;

a) Afyon ve Türevleri: ***Afyon sakızı, Morfin, Eroin.***

Afyon sakızı, belli bir olgunluğa erişen haşhaş kapsüllerinin çizilmesi sonucu, buradan akan bitki özsuyunun hava ile teması neticesi kısa zamanda katılaşmasıyla elde edildiğinden ve başkaca bir kimyasal reaksiyona ihtiyaç duyulmadığından, yasadışı haşhaş ekimi yapılan bölgelerde kolaylıkla elde edilebilmektedir.

Bu bakımdan uluslararası platformlarda en önemli yasadışı afyon üretim bölgeleri olarak olarak, Altın Üçgen ve Altın Hilal terimleriyle isimlendirilen iki ana üretim bölgesi gösterilmekte, Altın Üçgen bölgesinin Myanmar, Laos, Tayland, Altın Hilal bölgesini Afganistan, Pakistan, İran ülkelerinin belirli bölgelerini kapsadığı belirtilmektedir.

Afyon sakızının Dünya'da uluslararası boyutta, büyük miktarlardaki kaçakçılığına rastlanmamaktadır. Bunun yerine afyon sakızının kimyasal işlemlerden geçirilmesi sonucu elde edilen morfin maddesi uluslararası kaçakçılıkta yer almaktadır. Bunun başlıca sebepleri, afyon sakızının genel olarak üretici ülkeler dışında bağımlı sayısının çok olmaması ve afyon sakızının kaçak yollarla nakliyesinin ve muhafazasının güç olmasıdır. Zira ortalama olarak 10 kg. Afyon sakızından 1kg. morfin maddesi elde edilmesi ve bazmorfinin mamul mal olarak afyon sakızından daha pahalı olması nedeniyle, yasadışı afyon sakızı üretimi yapılan tüm bölgelerde morfin üretiminin de olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Eroin üretimi için aynı tezi öne sürmek ise, bu durumun tersini gösteren örnek olaylara sık sık rastlanıldığından mümkün olmamaktadır. Bunun nedeninin, eroin ticaretinden daha fazla kar elde etme amacından kaynaklandığını söylemek yanlış olmaz. Çünkü düşük fiyatta satın alınabilen morfin maddesinin, bazı kimyasal işlemlerden geçirilmesi sonucunda ticari değeri daha yüksek olan eroine dönüştürülmesi oldukça kolaydır. İşte bu nedenledir ki afyon sakızı üretimi yapılan bölgelerde afyonun daha kolay sevkiyat için morfine çevrildiği ve morfinin transit ülkelerde fiyatı daha yüksek olan eroine çevrildiği görülmektedir.

Dolayısıyla, eroin maddesinin üretim bölgelerine, yasadışı afyon sakızı üretim bölgelerinin yanısıra, bu bölgelerden tüketim bölgelerine yönelik uyuşturucu akımının üzerinden geçtiği transit ülkeler de dahil edilebilir. Ancak burada şu hususu önemle belirtmekte yarar görmekteyiz. Transit ülkelerdeki eroin üretimi afyon sakızı ham maddesinden elde edilen mamül madde olan morfinin yine bir başka mamül madde olan eroine çevrilmesi söz konusudur. Bu bakımdan transit ülkelerdeki eroin üretiminin bu ülkelere ***"uyuşturucu madde üreticisi ülke"*** sıfatı kazandırmayacağı, bu durumun ancak ***"morfinin işlendiği ülke"*** olarak nitelendirilebileceği açıkca ortadadır.

b) Esrar

Esrar, Dünya'nın hemen tüm coğrafi kesimlerinde yetiştirilebilen dişi hint keneviri bitkisinden elde edilmektedir. Bitkinin özsuyunda bulunan uyuşturucu aktif maddesi ***Tetra Hydro Cannabinol***'ü, haşhaş bitkisinde olduğu gibi kolayca elde etmek mümkün değildir, ancak bitkinin kendisinin çeşitli yollarla işlenmesi sonucunda içindeki özsuyunu muhafaza etmesi sağlanarak kullanımı mümkün olmaktadır. Bir de bitkinin gövde ve yaprak bölümlerinde bulunan aktif maddenin değişik oranlarda olması nedeniyle, bitkinin değişik bölümlerinden ayrı ayrı esrar üretimi yapılması esrar maddesinin çeşitlerini daha da arttırmaktadır.

Dişi hint keneviri bitkisinin yapraklarının üzerindeki reçinenin çıkartılması ile *reçine esrar*, kurutularak elekten geçirilmesiyle *toz esrar*, çeşitli şekillerde preslenmesi ile *pres* veya *takoz esrar*, aktif maddenin fazlaca bulunduğu üst yapraklardan elde edilen esrara *gonca esrar*, esrarın alkol, kloroform, hexane veya petrol eteri ile damıtılmasıyla *likit esrar* ismi verilen esrar çeşitleri elde edilir. Dünya'da çok eski tarihlerden bu yana yaygın olarak kullanılan bir uyuşturucu madde olan esrar maddesi toplumların kültürleri içinde yer aldığından, her toplumda değişik adlarla anılan değişik fiziksel özellikte bir çok çeşitlerinin bulunduğu görülmektedir.

Günümüzde yasadışı hint keneviri ekimi ve esrar üretim alanlarını belirleyebilmek kolay değildir. Hemen her ülkede en azından ülkedeki ihtiyacın bir kısmını karşılayabilmek için esrar üretimi yapımaktadır. Ancak, uluslararası ticari boyutları olan esrar üretimi ele alındığında, ilk etapta yasadışı haşhaş ekim alanları olan Altın Üçgen ve Altın Hilal Bölgeleri akla gelmektedir. Bununla birlikte, anılan bölgeleri oluşturan ülkelerin hemen tümünde esrar üretimi ciddi boyutlarda bulunmamaktadır. Örneğin, Altın Üçgen Bölgesi ülkelerinden Burma, Dünya'nın en büyük yasadışı afyon üreticisi olmasına rağmen, bu ülkede esrar üretimi fazla değildir. Ancak Laos ve Tayland'da önemli miktarlarda esrar üretimi yapılmaktadır. Yine Altın Hilal Bölgesi ülkelerinden Afganistan'da ve İran'da ciddi miktarlarda esrar üretimi olduğu yolunda bir bilgi mevcut değildir. Bölge ülkelerinden Pakistan ve yanıbaşında yer alan Hindistan'da ise büyük miktarlarda esrar üretimi vardır.

Yukarıda değinildiği gibi, büyük miktarlarda esrar maddesi üretilen ülkelerin çevresinde bulunan Filipinler, Malezya, Endonezya, Avustralya ve Srilanka'nın güneydoğusundaki ormanlık alanlarda esrar üretimi yapılmaktadır.

Amerika Kıtasında en önemli yasadışı haşhaş ekim alanlarının bulunduğu Meksika'da geniş esrar ekim alanlarının yeraldığı rapor edilmiştir. Rapora göre; 1992 yılında 28.520 Hektar olan yasadışı ekim, 1993 yılında 21.190 Hektar olarak gerçekleşmiştir.

Bölgede yasadışı esrar ekim alanlarının genişliği bakımından Meksika'dan sonra ikinci sırayı Kolombiya almaktadır. Kuzey Amerika ülkelerindeki talebe bağlı olarak Jamaika ve Belize'de esrar üretimi gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, Kosta Rica'daki esrar üretimi ülke ihtiyacının ötesinde sürmektedir. Daha önce de değinildiği gibi, dünyanın birçok ülkesinde yerel ihtiyaçlar için esrar üretimi yapılmaktadır, nitekim bu bölgede de anılan ülkeler dışında uluslararası esrar ticareti amacı dışında yerel ihtiyaçları karşılamaya yönelik olarak Brezilya, Venezuella, Guatemala, Paraguay, Panama, ABD ve Kanada'da da esrar üretimi yapılmaktadır.

Son yıllarda Ortadoğuda'ki en önemli uyuşturucu madde üretim merkezi olan Lübnan'da uyuşturucu madde üretiminin durdurulmasına yönelik olarak yapılan tüm çalışmalara rağmen, bu ülkedeki üretimin devam ettiği gözlenmektedir. Ülkede uyuşturucu madde üretiminde geçtiğimiz yıllara oranla nisbi bir azalma olsa da esrar üretiminin sürdüğü, bununla birlikte mevcut esrar stoklarının bir an önce elden çıkartılması için damıtılarak likit esrar şekline getirildiği ve Avrupa ülkelerine sevkedildiği tesbit edilmiştir. 1994 yılında Türkiye'de değişik olaylarda Lübnan menşeili 250 kg.'dan fazla likit esrar yakalanması bu durumu açıkça ortaya koymaktadır.

Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin uyuşturucu madde kaçakçılığı ve üretimi hususlarında sahip oldukları potansiyel tehlike uluslararası platformda defalarca dile getirilmiş ise de, bu konuda atılacak adımların gecikmesi, potansiyel tehlikenin somutlaşarak başaçıkılması güç bir tehdit halini alması ile

sonuçlanacağı açıktır. 21-23.08.1992 tarihinde UNDCP'nin İslamabad'da gerçekleştirdiği "*Güneybatı Asya Uyuşturucu Konuları Teknik Değerlendirmesi*" konulu toplantıda, özellikle Özbekistan, Kazakistan, Tacikistan ve Kırgızistan'da geniş yasadışı esrar üretim alanları bulunduğu belirtilmiştir. Hernekadar bu ülkeler imkanları çerçevesinde mücadele çalışmalarına devam etmekte iseler de, bu toplantıda da değinildiği gibi, mevcut esrar üretimini, sözkonusu tehlikenin somut bir delili olarak kabul etmek gerekir.

Fas'ın Rif Vadisindeki esrar üretiminin Avrupa esrar piyasasına yöneldiği ve günümüzde bu piyasada önemli bir paya sahip olduğu belirtilmektedir.

c-) Kokain

Kokain, Güney Amerika Kıtası'nın And Dağlarındaki ılık iklim koşullarında yetişen ve ***Erythroxylon Coca*** olarak adlandırılan bitkinin yapraklarından elde edilen bir alkoloiddir. Bolivya ve Peru'da değişik oranlarda kokain içeren fiziki görünümleri birbirinden farklı iki tür koka yaprağı bulunur. Ekiminden 4 yıl sonra ancak bitkinin yaprak hasadı yapılabilir.

İki bin yıldan fazla bir süredir, bölgede geleneksel olarak yetiştirilen koka bitkisinin yaprakları ilk defa 1850 yılında Kimyager Gaedecke tarafından kristal hale getirilerek erythroxyline adı verilmiştir. Yedi yıl kadar sonra sentetik organik kimyanın babası Frederich Wohler'in asistanı Albert Nieman kokaini saflaştırmıştır.

Kokain, coğrafi bölge olarak Güney Amerika'nın Kuzey ve Kuzeybatısı boyunca uzanan yüksek dağlarda yetişen koka bitkisinin yaprağından elde edilen, merkezi sinir sistemi üzerinde uyarıcı etkiye sahip bir uyuşturucu maddedir. Yetiştiği coğrafi bölge itibariyle ilk etapta Kuzey ve Güney Amerika'da yaygın bir kullanım alanı bulmuş, daha sonra Dünya'nın diğer yörelerine yayılmıştır. Ancak, koka bitkisinin anılan bölge dışında yetiştirildiğine dair herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Bu bakımdan kokain üretimi alanları olarak Güney Amerika ülkelerinin bazıları gösterilmektedir.

INCB 1993 yılı raporuna göre; Kolambiya'da 50.000 ha., Bolivya'da 1/3'ü yasal olmak üzere 40.000 ha., Peru'da ise 130.000 ha. alanda yasadışı koka yaprağı üretimi yapıldığının tahmin edildiği bildirilmektedir.

Dünya'nın en önemli kokain üretim bölgesi Peru olarak görülmekte ise de, bu ülkede üretılen kokain hammadesi, Kolombiya'da yerleşik kokain kartelleri tarafından Peru-Kolombiya sınırında işlenerek, Kolombiya'da üretilen kokainle birlikte Kuzey Amerika ve Avrupa ülkelerine sevkedilmektedir. İkinci büyük koka yaprağı üreticisi olan Bolivya'nın Chapare Vadisi'nde geniş koka üretim alanları bulunduğu, elde edilen hammaddenin komşu ülkelerden temin edilen

kimyasal maddelerle burada kimyasal işlemlere tabi tutulduğu bilinmekte ise de, son zamanlarda Kolombiyalı kokain kartellerinin bu ülkedeki uyuşturucu pazarında söz sahibi oldukları anlaşılmıştır. Kısaca Kolombiyalı kokain kartellerinin Dünya'daki kokain piyasasının büyük bir bölümünü ellerinde tuttukları söylenebilir.

Anılan üç ülke dışında, Venezuella, Panama, Brezilya, Arjantin ve Ekvator'da da az miktarda kokain üretimi olduğu bilinmektedir.

d-Sentetik Uyuşturucular

Sentetik uyuşturucu maddelerin üretimi kimyasal yollarla yapıldığından, Dünya'daki üretim alanları geniş bir yaygınlık göstermektedir. Her ne kadar sentetik madde üretim bölgeleri sanayileşmiş ülkeler olarak gösterilmekte ise de, artık bu bölgeler daha dağınık bir hal alarak, daha geniş bir alana yayılmıştır. Geçmişte kendi ülke veya bölgedeki diğer ülkelerin ihtiyaçlarına yönelik olarak gerçekleştirilen üretim, özellikle son yıllarda sentetik uyuşturucu maddeye olan talepteki gözle görülür orandaki artış sebebiyle sentetik uyuşturucu maddelerin deniz aşırı kaçakçılığını gündeme getirmiştir.

Pekçok değişik psikolojik etkiye sahip, değişik kimyasal ve fiziksel özelliklerdeki sentetik uyuşturucular için değişik sınıflamalar yapılmaktadır. Barbituratlar, Trankilizanlar, Amfetaminler, Stimulantlar, Halüsinojenler gibi etkilerine göre sınıflandırma en yaygın sınıflandırma şeklidir. Ancak bu uyuşturuculardan suistimali yapılanlardan, belirli isimlerle yaygın olarak kullanılan ve tanınanların ele alınmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Afrika Kıtası'nın kuzey ve doğu bölgelerindeki bazı ülkelerde sınırlı miktarlarda yasadışı Metamfetamin ve Amfetamin üretimi yapılmaktadır. Bununla birlikte Afrika'ya yönelik olarak Asya ve Avrupa ülkelerinden büyük miktarlarda Amfetamin, Pemolin ve diğer Stimulant'lar kaçakçılığı yapılmaktadır. Batı Afrika bölgesi ülkelerinde Amfetamin türü uyuşturucu kullanımı devam etmektedir. Nijerya'da orjinal ve sahte Stimulant tabletlerin dağıtımının yanında Amfetamin ve Aspirin karışımı bir uyuşturucunun suistimali görülmektedir.

Başta Güney Afrika olmak üzere, tüm Afrika ülkelerinde büyük yaygınlıkta kullanılan ve kullanımı günden güne artan sentetik uyuşturucu Metaqualondur. Tüketilen bu uyuşturucunun büyük bir miktarı Hindistan orijinlidir. Ancak Güney Afrika, Kenya ve Zambia'da da bu maddenin üretildiği bildirilmektedir. Sekobarbital'in Afrika'da en popüler Barbiturat olduğu, bunu Benzodiazepin Tranquillizer olan Diazepam ve Rohypnol markası ile tanınan Flunitrazepam'ın takip ettiği bildirilmektedir

A.B.D.'de 1992 yılında 288, 1993 yılının ilk altı ayında 115 yasadışı Metamfetamin laboratuvarı ortaya çıkartılmıştır. ABD'de Katinon'un yasadışı üretimine dair herhangi bir bilgi elde edilememekle beraber, bazı eyaletlerde Methylanalogue Methcathinone'nin yasadışı üretimi belirlenmiştir. Ayrıca 1993 yılınının ilk altı ayında da dokuz adet yasadışı Metkatinon laboratuvarı ortaya çıkarılmıştır. Diğer taraftan, 1992 yılında 9 adet MDMA (*Ecstasy*) laboratuvarının imha edilmesi, bu durumun sözkonusu uyuşturucuya yönelik talebin arttığını ortaya koymaktadır. Son zamanlarda ülkede talebin yöneldiği diğer bir sentetik uyuşturucunun Phencyclidine (PCP) olduğuna işaret edilmektedir. Bu ülkede ve Meksika'da LSD (Lysergic Acid Diethylamide) nin yaygın olarak kullanıldığı bildirilmektedir.

Güney Amerika ülkelerinde Pharmaceutical maddelerin kontrol sisteminin zayıf olması nedeniyle, Amphetamine ve Anxiolytics gibi Pharmaceuticalların yasadışı kullanımı mevcuttur. Ayrıca bu ülkelerdeki organik solventlerin solunum (içe çekme/koklama) yoluyla yapılan suistimallerin yaygın olduğu,

Doğu ve Güneydoğu Asya Bölgesindeki ülkelerde Amfetamin ve Metamfetaminin üretimi, kaçakçılığı ve kullanımının büyük bir problem teşkil ettiği, Çin ve Tayland'da yerel tüketimin yanısıra, Kore, Hongkong, Filipinler ve Japonya'daki talebi karşılamak üzere birçok Amfetamin ve Metamfetamin laboratuvarının üretim yaptığı,

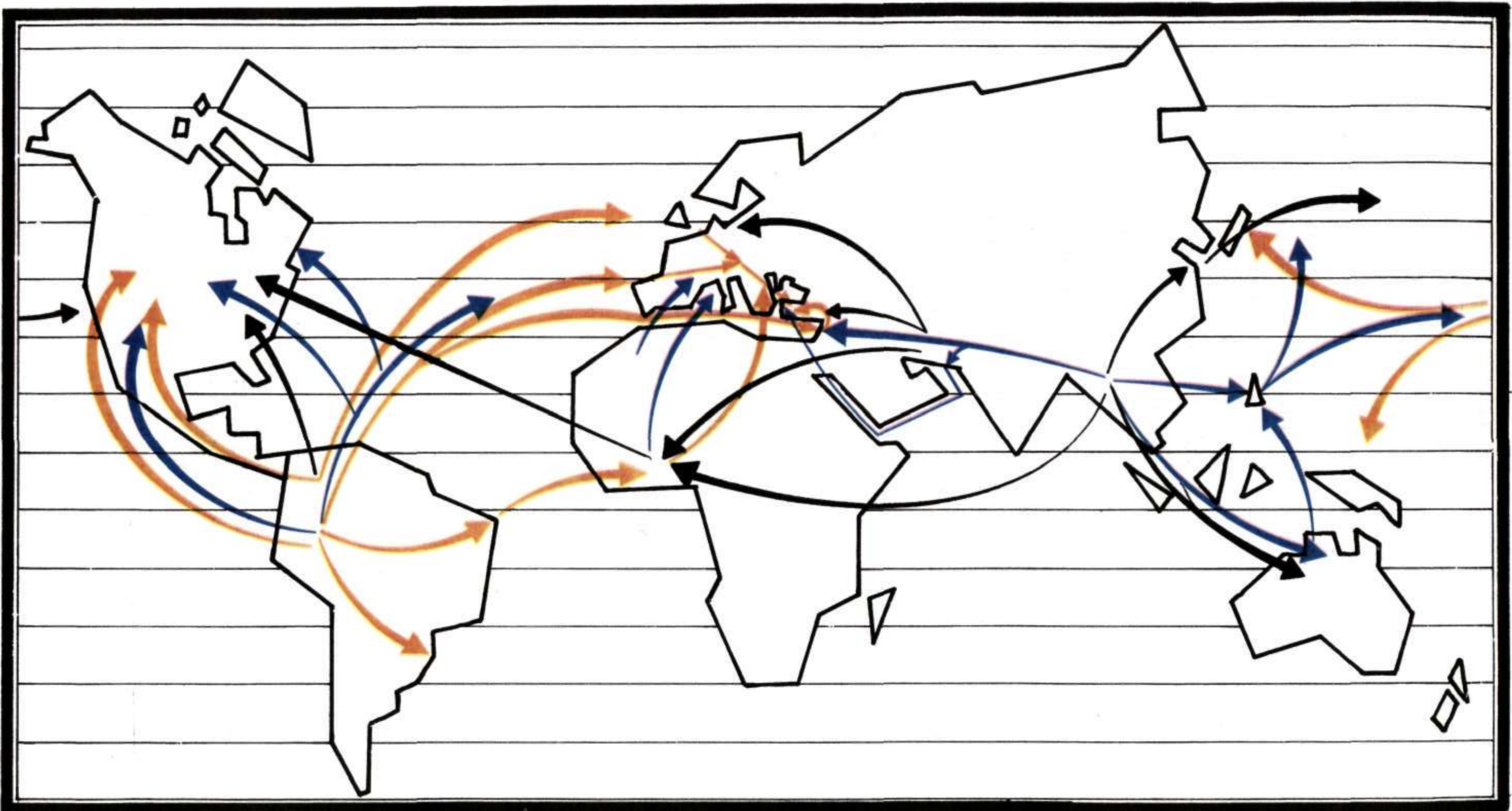
Güney Asya ülkelerinden olan Hindistan'da, Afrika'daki talebi karşılamaya yönelik olarak büyük miktarlarda Methaqualone üretiminin yapıldığı ve bu ülke ve komşu ülkelerinde Pharmaceutical suistimalinin artmakta olduğu bildirilmektedir.

İsrail'de 1991 yılında yerel ihtiyaca yönelik olarak üretim olduğu belirtilerek, bu ülkede Metadon ve uyku haplarının suistimalinin olduğu bildirilmiştir.

Eski Doğu Bloku devletlerinde meydana gelen gelişmelerle pekçok yeni şirketin yasal uyuşturucu madde üretimi ve dağıtımı piyasasına girmesi ve gerekli düzenlemelerin tam olarak yapılamaması nedeniyle, bu alan çok karışık bir hal almıştır. Kimya sektöründe çalışan firma ve kimyagerlerin bu gelişmeler karşısında işsiz kalması sonucunda bunlardan bir kısmı yasadışı sentetik uyuşturucu imaline yönelmiştir.

Diğer taraftan, Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde, özellikle Polonya'da önemli miktarlarda üretim yapan yasadışı laboratuvarlar bulunduğu bildirilmektedir. Bulgaristan'da 1980'li yıllarda devlet kontrolündeki firmaların Amfetamin ve Fenethylline içeren Amfetamin türevlerinin Captagon adı altında üretiminde rol aldıkları ve bunları Ortadoğu ülkelerine sevk ettikleri, ayrıca bu devlet firmalarının uluslararası kontrol dışı olan stimulantları üretmek içinde amfetamin üretimi gerçekleştirip Afrika ülkelerine gönderdikleri bildirilmiştir.

GENEL UYUŞTURUCU TRAFİĞİ

İngiltere'de 8 amfetamin ve 3 metamfetamin laboratuvarı belirlenmiştir. Bununla birlikte Batı Avrupa'da ele geçirilen amfetaminin %80'inin Hollanda orijinli olduğu ifade edilmekte ve MDMA, MDEA, MDA, MDE gibi halüsinojenik amfetaminlerin yasadışı üretimi endişe verici boyutlara ulaştığı bildirilmektedir.

Hollanda'da önemli miktarlarda MDA ve MDEA üretimi olduğu rapor edilmiştir.

C-Ülkemizin Bulunduğu Bölgedeki Başlıca Uyuşturucu Madde Güzergahları

Uyuşturucu madde kaçakçılığı güzergahlarını belirleyebilmek amacıyla Dünya'da meydana gelen uyuşturucu madde yakalaması olayları incelendiğinde; belirgin coğrafi zorunluluklar dışında uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının seçtikleri güzergahların kendilerince tesbit edilen en güvenilir yol olduğu görülmektedir. Güzergahın tercihinde ***"en güvenilir yol"*** ilkesi göz önüne alındığında güzergahların her sene için aynı kalması beklenmemelidir. Zaman içinde gelişen siyasi, ekonomik ve kültürel değişimler ile en önemlisi güvenlik güçlerinin eski güzergahları tesbit ederek gerekli önlemleri alması bu güzergahlarda değişikliği zorunlu kılmaktadır.

Tüm bu koşullar uyuşturucu madde kaçakçılığı güzergahlarını belirlemede uyuşturucu madde yakalaması olaylarının yanı sıra Dünya'da meydana gelen siyasi, ekonomik ve kültürel değişikliklerin de göz önünde tutulması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan, uyuşturucu madde kaçakçılığı güzergahlarının yönü esasen yukarıda belirttiğimiz uyuşturucu madde kaçakçılığı üretim bölgelerinden başlayarak uyuşturucu madde tüketiminin yoğun olduğu bölgelere doğru olmakta ve bu iki bölge arasında kalan ülkeler üzerinden geçmektedir. Bazı istisnalar haricinde uyuşturucu madde üretiminin olduğu bölgelerde tüketiminin de söz konusu olduğunu genel bir kural olarak kabul etmek gerekmektedir. Bu bölgelerdeki tüketime rağmen üretimin, bölge ihtiyacının üstündeki miktarlarda talep olan bölgelerin ihtiyacını karşılamaya yönelik olması sebebiyle, bu bölgeleri ***uyuşturucu üretim bölgeleri*** olarak, uyuşturucu talebi olan bölgeleri ***tüketim bölgeleri olarak,*** uyuşturucu madde güzergahlarının üzerinden geçtiği bölgeleri ise ***transit bölgeler*** olarak adlandırmak yanlış olmayacaktır.

a) Balkan Yolu

Altın Hilal Bölgesi terimi ile Afganistan, Pakistan ve İran'ın müşterek sınırları boyunca, yoğun olarak gerçekleştirilen uyuşturucu madde üretimi ve yapılan uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerini tanımlayabilmek bakımından kullanılmaktadır. Bu bölgede gerçekleştirilen uyuşturucu madde üretiminin bir kısmı bölgedeki yaygın uyuşturucu madde bağımlılığı için gerekli ihtiyacı karşılamakta, önemli bir kısmı ise Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerine gönderilmektedir. Uyuşturucu maddelerin Altın Hilal Bölgesinden Avrupa ve Kuzey Amerika Bölgelerine sevkiyatında kullanılan, ülkemiz üzerinden geçen güzergah Balkan Yolu olarak adlandırılmaktadır.

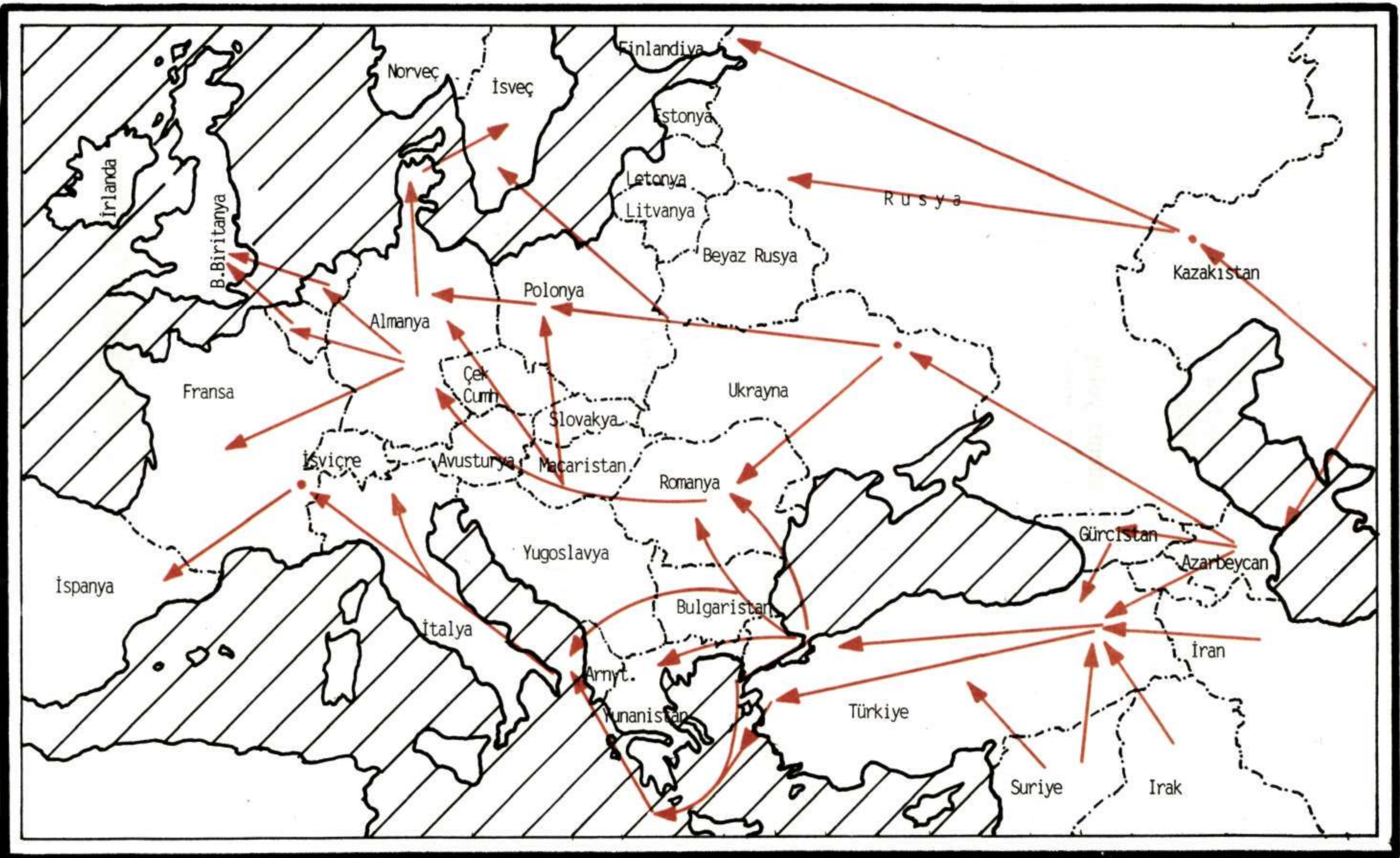
Bu güzergahla ilgili olarak dikkati çeken en önemli husus, bu güzergahın oldukça hızlı bir şekilde yeni yollar ve metodlar bularak kendini yenilemesidir. Son yıllarda Avrupa'da bir yandan Almanya'nın birleşmesi ve Avrupa Topluluğu bünyesinde birleşme gibi çalışmaları, diğer yandan S.S.C.B., Yugoslavya ve Çekoslovakya'nın daha küçük devletlere ayrılması gibi birbirine zıt siyasi gelişmeler ve bu gelişmelerin doğurduğu ortama Balkan Rotası'nın uyum sağlaması ancak bu güzergahın kendini yenilemesi ile mümkün olabilmiştir. Günden güne artan önemi de göz önüne alındığında Balkan Rotasının doğal seleksiyon özelliğine sahip olduğunu kabul etmek gerekmektedir.

Balkan Rotası'ndaki gelişmeleri daha iyi anlayabilmek için, geçmişteki durumundan, günümüze dek meydana gelen gelişmeleri incelemekte fayda görülmektedir. Geçmişte Balkan Rotasının 5 değişik koldan Batı Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerine ulaştığı gözlenmekte idi ancak eski Yugoslavya'da çıkan savaş ortamı Balkan Rotasını etkilemiş, ***Kuzey Rotası*** Bulgaristan ve Romanya üzerinden ve ***Güney Rotası*** Yunanistan ve deniz yoluyla İtalya üzerinden olmak üzere iki ana kola ayrılmıştır. Eski Balkan Rotası ve günümüzdeki durumu haritada gösterilmektedir.

Geçen bir yıllık süre zarfında Balkan Rotası'nda, gerek kolların yönü gerekse kullanılan metodlarda bir takım yenilikler olduğu gözlenmiştir. Geçen yıl da belirtildiği gibi, uyuşturucu madde kaçakçılarının sevkiyatlarda kullanmak üzere çeşitli Avrupa ülkeleri vatandaşlarının sürücülüğünü yaptığı otomobil, karavan tipi küçük araçlara yöneldikleri meydana gelen olaylarda açıkça görülmüştür.

Ayrıca, Balkan Rotası üzerinde, uyuşturucu madde kaçakçılığı metodu olarak ***Çift Basamak*** olarak adlandıracağımız bir uygulama dikkatimizi çekmektedir. Uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının kaynak ülkelerden temin ederek ülkemize getirdikleri uyuşturucu maddeleri mümkün olduğu kadar kısa sürede, kendilerince daha güvenli olan ülkelere sevkederek buralarda depoladıkları, daha sonra bu uyuşturucu maddeleri partiler halinde Batı Avrupa pazarlarına gönderdikleri, böylece ***çift basamaklı*** bir uyuşturucu madde kaçakçılığı yöntemi kullandıkları değerlendirilmektedir.

BALKAN YOLU UYUŞTURUCU TRAFİĞİ

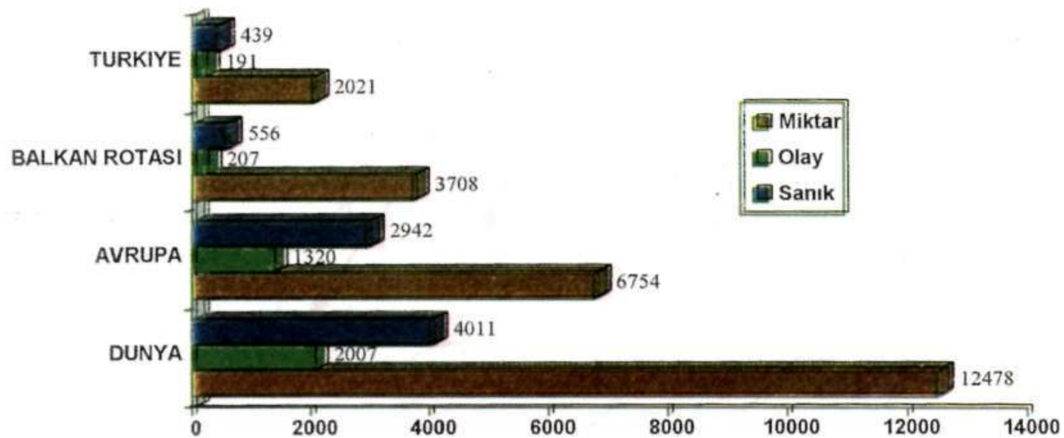

Yukarıda belirtilen güzergahlara ek olarak, alınan raporlarda, Türkiye'den Bulgaristan'a sevkedilen uyuşturucu maddelerin Makedonya ve Yunanistan üzerinden İtalya'ya gönderildiği, buradan da İspanya, Almanya ve İngiltere'ye dağıtımının yapıldığını gösteren yeni bir rotadan ve yine Türkiye'den Bulgaristan'a sevk edilen uyuşturucu maddelerin Hırvatistan ve Slovenya üzerinden İtalya'ya sevkedildiğine, ayrıca Arnavutluk'un Durrësi limanının da uyuşturucu madde kaçakçılığında artan oranda kullanıldığından bahsedilmektedir.

Ayrıca, Türkiye'den Karadeniz yoluyla uyuşturucu sevkedildiğine dair raporlara rastlanmaktadır. Kaçakçılık organizasyonlarının kendilerince güvenli olduğuna inandıkları yolları kullanma eğiliminde oldukları gözönüne alındığında, bu rotanın da mevcut olabileceği düşünülebilir. Bununla birlikte, Tuna Nehri boyunca yapılan taşımacılığın da uyuşturucu madde sevkiyatında yeni bir yol olarak kullanıldığı belirtilmektedir. Diğer taraftan, Avrupa ülkeleri arasında otomobil ve hatta TIR taşımacılığında kullanılan tren seferlerinin de uyuşturucu madde kaçakçılığında kullanılabileceği dikkate alınmalıdır.

Son yıllarda, Balkan Rotası'na alternatif olarak ortaya çıkan ve günden güne üzerinden geçen uyuşturucu madde akımı artan Kuzey Karadeniz güzergahına rağmen, Balkan Rotası varlığını sürdürmektedir. Bunda en önemli etken daha önce de değinildiği gibi, bu rotanın değişen koşullara göre çabucak kendini yenilemesi ve geliştirmesidir.

1993 yılında, Türkiye ve Balkan Rotası'nda ele geçirilen eroin maddesi miktarlarının tüm Avrupa ve Dünya'da ele geçirilen eroin miktarları ile karşılaştırılması aşağıdaki grafikte verilmektedir. Türkiye'de ele geçirilen eroin maddesi miktarı tüm Dünya'da ele geçirilenin %16'sını, Avrupa'dakinin %30'unu, Balkan Rotası'ndakinin ise %55'ini oluşturmaktadır. 1994 yılında ise Dünya'da ele geçirilenin %15.5'ini, Avrupa'dakinin %21.1'ini, Balkan Rotası'ndakinin ise %44.3'ünü oluşturmaktadır.

b) Kuzey Karadeniz Rotası

SSCB'nin dağılması ile kurulan yeni bağımsız devletler, eskiden devletin içinde bulunduğu yapı içinde, birbirlerine bağımlı bir şekilde yer almaları ve münferit olarak kendilerine yeterli konumda bulunmamaları nedeniyle, bağımsızlıklarını elde ettikten sonra ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmışlardır. Eski birliğin dağılmasının en önemli sebeplerinden olan ekonomik güçlükler, Dünya ekonomisinin neredeyse dışında yer alan bu ülkelerde kendisini tüm ağırlığı ile göstermiştir. Siyasi sistem değişikliğinde de önemli payı olan bu güçlüklerin yanı sıra, bugüne kadar kapalı bir modelde hayatlarını sürdüren bu ülkelerin insanları kültürel bir etkileşim ile de karşı karşıya kalmışlardır.

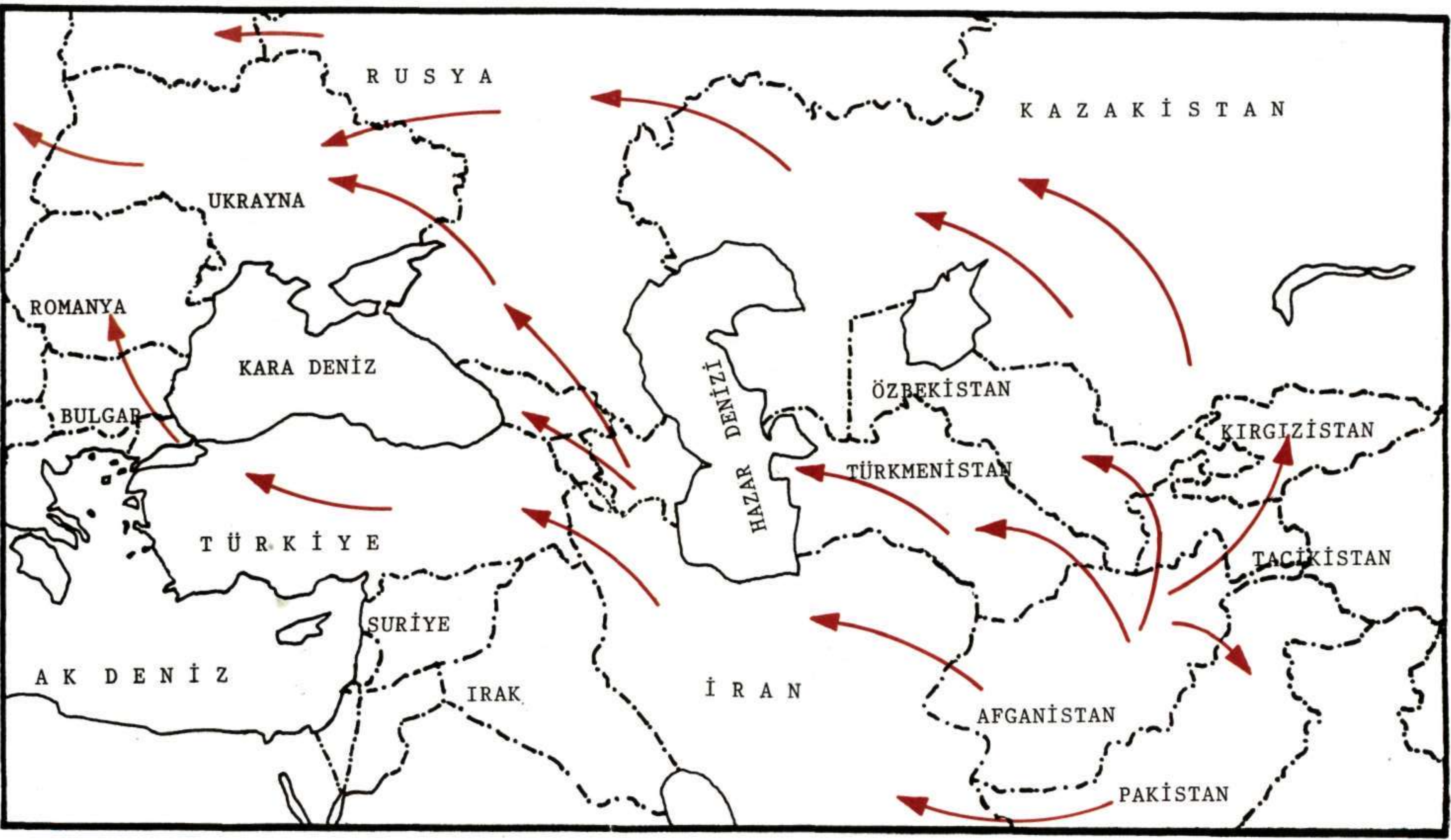
Bunlarla birlikte, bu devletlerin yapılarındaki bazı eksiklikler ve içine girilen yeni süreç içinde daha önce olmayan bazı kurumlara ihtiyaç duyulması diğer bir etkendir. Bağımsızlık sonrası kendini belli eden ihtiyaçların en önemlilerinden biri, bu devletlerin önemli uyuşturucu madde üretim bölgelerinin yanı başında olmaları nedeniyle, uyuşturucu maddelerin üretimi, bağımlılığı ve kaçakçılığı ile mücadele edecek kurumlarının yeterli olmayışıdır.

Daha önce belirtildiği gibi, bu tür suçlar ile mücadele edecek kurumları olmayan bu ülkeler, bu ihtiyacın giderilmesine yönelik tedbirler almaya başlamışlardır. Ancak, açık sınırlar ve bölgedeki çatışmalar uyuşturucu üretimini arttırmakta ve kaçakçılığı teşvik etmektedir.

Konunun boyutlarını ve ciddiyetini fark eden Birleşmiş Milletler Teşkilatı ve bazı gelişmiş ülkelerin uyuşturucu ile mücadele birimleri, bölge ülkelerinin bu çabalarını desteklemeye çalışmaktadırlar. Bu doğrultuda, bölge ile ilgili olarak bir takım projeler hazırlanmıştır.

Bağımsızlığını yeni kazanan bu devletlerin, ticaret ve taşımacılıktaki yeni girişimleri kaçakçılığın daha da artmasına neden olmaktadır. Taşkent ve Almaata'dan, Ankara ve Frankfurt'a direkt uçuşların başlaması yeni kaçakçılık rotaları oluşturmuştur. Özbek yetkililer, Aralık 1992 ve Şubat 1993 arasında 30 ton esrar ile Türkiye gönderilecek birkaç ton afyon yakalaması gerçekleştirmiştir. Tacik ve Özbek yetkililer, Afgan afyonunun silah ve diğer ihtiyaçlar için Tacikistan-Afganistan sınırında pazarlanmakta olduğunu belirtmektedirler. Günümüzde Orta Asya Devletleri yoluyla Afganistan'dan kaçırılan eroin ve esrar gibi uyuşturucu maddelerin Moskova'da görülmekte olduğu bildirilmektedir.

KUZEY KARADENİZ UYUŞTURUCU GÜZERGAHI

Orta Asya ülkeleri güvenlik yetkilileri, mevcut ekimin genişliği konusunda güvenilir bir istatistiğin mevcut olmadığını belirtmekle birlikte, haşhaş ekiminin daha ziyade Kırgızistan, Kazakistan ve Özbekistan'da dağlık alanlarda, küçük tarlalarda yapıldığını belirtmektedirler. Tacik yetkililere göre haşhaş ekiminin Afganistan ile sınır olan bölgelerde artmaktadır. Tüm Orta Asya Devletleri, özellikle de Türkmenistan, Tacikistan ve Özbekistan afyon kullanımının arttığını ve eroin kullanımının da ortaya çıktığını bildirmektedirler. Esrar ve enjekte edilebilir haşhaş kellesi konsantresi en çok kullanılan uyuşturuculardır.

Uyuşturucuyla mücadele yetkililerine göre bölgede faaliyet gösteren uyuşturucu kaçakçılığı organizasyonlarının tümü yerel çetelerdir. İlaveten Transkafkasya ve Rusya'dan bazı suç gruplarının Orta Asya'da uyuşturucu bağlantıları oluşturmaya çalıştıkları yönünde belirtiler vardır.

Uyuşturucu madde üretim bölgelerine bu denli yakın bir konumda bulunan ve kendi içlerinde uyuşturucu madde üretim ve kullanımına doğru bir eğilim olan bu ülkelerin mevcut durumu, uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları tarafından değerlendirilerek, bu ülkeler üzerinden Avrupa ülkelerine doğru yeni bir uyuşturucu madde kaçakçılığı güzergahı açıldığı gözlenmektedir.

Diğer taraftan, Azerbaycan ve Gürcistan'da faaliyet gösteren bazı suç organizasyonlarının faaliyetlerini uyuşturucu madde kaçakçılığına kaydırdıkları, Altın Hilal ve Orta Asya Cumhuriyetlerinden temin ettikleri uyuşturucu maddeleri Kuzey Karadeniz veya Türkiye üzerinden Avrupa ülkelerine sevk ettikleri gözlenmektedir.

D-Dünya'da Uyuşturucu Madde Kaçakçılığını Motive Eden Etkenler

Uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarının gerek sayısı, gerekse olaylarda ele geçirilen uyuşturucu madde miktarları bakımından değerlendirilmesinden anlaşılacağı gibi, Dünya'da uyuşturucu madde kaçakçılığı günden güne artış göstermektedir. Her ne kadar uyuşturucu madde kaçakçılığını önlemeye yönelik olarak yapılan ulusal ve uluslararası çalışmalar da artarak devam etmekte ise de kullanıcılardaki bu artışı durdurmak, hatta sabitleyebilmek mümkün olamamıştır.

Bu durum günümüze dek alınan, kaçakçılıkla mücadeledeki mevcut polisiye önlemlerin yanında bağımlılığın azaltılması ve rehabilitasyonu ile üretimin önlenmesi gibi bazı yeni yaklaşımlara ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Ancak bu tedbirlerin belirlenmesinden önce, uyuşturucu madde kaçakçılığının bugünkü duruma gelmesine yol açan etkenleri değerlendirmek gerekir.

a) Uyuşturucu Madde Bağımlılığı Yaygınlığı

Uyuşturucu maddelerin suistimalının tarihçesi isimli başlıkta da değinildiği gibi, Dünya'da uyuşturucu madde bağımlılığı geçtiğimiz yüzyılın sonunda geniş kitleler arasında ortaya çıkmış, özellikle I. ve II. Dünya Savaşlarında yaralıların tedavisinde kullanılan morfin ve türevlerinin bağımlılık yaptığının anlaşılmasının uzun bir süre alması, bu süre zarfında bağımlılığın yaygınlaşmasına neden olmuştur.

Günümüzde uyuşturucu madde bağımlılığı yaygınlığının daha ziyade uyuşturucu üretimi olan az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde veya ekonomik gelişmişliğe sahip Batı ülkelerinde yoğunluk kazandığı görülmektedir. Uyuşturucu madde üretimi olan ülkelerde uyuşturucu kullanımının olması akla yatkın gelmekte ise de Batı ülkelerindeki kullanımı daha ziyade sosyo-ekonomik ve kültürel nedenlere bağlamak gerekmektedir. Bu ülkelerin, uyuşturucu bağımlılığının nedenlerini kendi bünyelerinde değerlendirmek suretiyle, uyuşturucu maddeler ile mücadeleyi bu alana kaydırarak, öncelikle talebi azaltmaya çalışmalarının rasyonel bir yaklaşım olacağı düşünülmektedir.

Zira, uyuşturucu maddelerin ülkeye girmesini önlemek için harcanan yoğun çabanın talebin azaltılmasına yönlendirilmesi halinde etkili ve başarılı sonuçlara ulaşılacağı muhakkaktır. Ancak, uyuşturucu madde bağımlılığının yoğun olduğu bazı ülkelerde, uyuşturucu madde kullanımının serbest bırakılmasına kadar varan birtakım yasal düzenlemelere gidilmesi, halen bu yönde yapılacak istihbarat yoluyla uyuşturucu madde kaçakçılığı

organizasyonlarının belirlenerek çökertilmesine yönelik çalışmaları daha da zorlaştırmaktadır. Uyuşturucu maddelere olan talebin önüne geçilmeden mevcut uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarını çökertilse bile, kısa zamanda bunların yerini yenileri alacaktır.

Dünya'nın bazı ülkelerinde ve büyük şehirlerinde uyuşturucu madde kullanımından hayatlarını kaybeden insanların istatistiki durumunu incelediğimizde;

ÜLKE ADI	1990	1991	1992	1993	1994
A.B.D.	7162	5830	6601	7532	!
Almanya	1491	2125	2099	1738	1149*
Avusturya	32	79	187	226	!
Danimarka	115	188	208	210	!
Fransa	350	411	499	454	!
İtalya	1161	1383	1217	888	623*
İspanya	690	817	816	647	488*
İsviçre	!	!	419	351	400
Türkiye	5	8	3	2	5
Yunanistan	66	!	79	77	!
Yeni Zelanda	15	28	23	30	!

! Rakam Mevcut değil

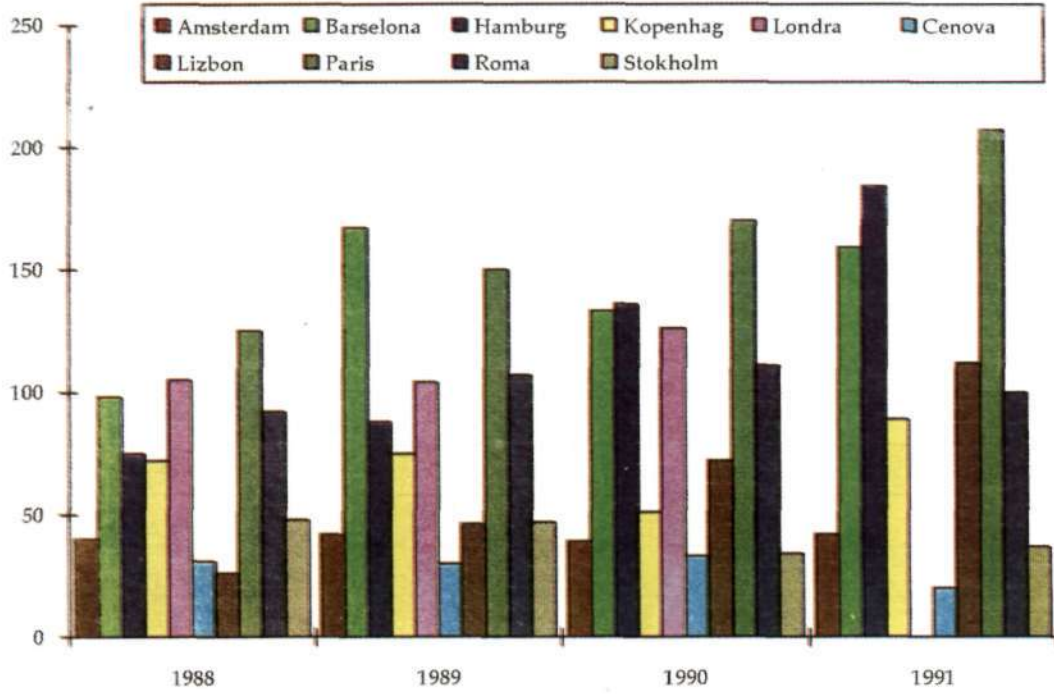
* Ylsonu Rakamları Değil

olduğu görülmektedir.

Aşağıdaki grafikler de bazı önemli Avrupa şehirlerindeki uyuşturucu kullanımından ölümleri göstermektedir.

ŞEHİR ADI	1988	1989	1990	1991
Amsterdam	40	42	39	42
Barselona	98	167	133	159
Hamburg	75	88	136	184
Kopenhag	72	75	51	89
Londra	105	104	126	-
Cenova	31	30	33	20
Lizbon	26	46	72	112
Paris	125	150	170	207
Roma	92	107	111	100
Stokholm	48	47	34	37

*Council of Eurone, Pompidou Group Multi-citiy study'den alınmıştır

*Council of Europe, Pompidou Group Multi-city study'den alınmıştır.

Uyuşturucu madde bağımlılığının sebep olduğu ölümlerin hepsi aşırı dozda uyuşturucu kullanımından kaynaklanmamaktadır. Özellikle intravenous (damariçi) enjeksiyon yoluyla yapılan uyuşturucu kullanımı sonucu bağımlılar arasında AIDS hastalığına yol açan **HIV** (***Human Immunodeficiency Virus***)'in yayıldığı ve bunun sonucu ölümlerin görüldüğü bilinmektedir. Bazı ülkelerde bu tehlikeden kaçınmak için uyuşturucu madde kullanımının yaygın olduğu bölgelerde temiz enjektör dağıtıldığı bilinmektedir. Birleşmiş Milletler bu tür ölümlerin önlenmesi için ülkeleri uyarmış ve UNDCP'nin yayınladığı "Volume XLV, No.1, 1993 sayılı Narkotikler Bülteninde" konuyu tüm açıklığı ile ortaya koymuştur.

Verilen bu istatiki bilgilerin ifade ettiği kadar insanın hayatlarını kaybetmiş olduğu, bunların yanı sıra bu sayıdan yüzlerce kat fazla sayıda insanın uyuşturucu madde kullanmanın beraberinde getirdiği pek çok sosyal sorunlarla birlikte yaşamakta olduğunu düşünecek olursak, öncelikli problemin uyuşturucu madde bağımlılığının önüne geçmek olduğunu anlayarak gerekli önlemleri almak için vakit geçirilmemesinin sağlanması gerekir. Böyle bir davranış, uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede en etkili yol olacaktır.

b) Uyuşturucu Madde Fiyatları

Uyuşturucu madde kaçakçılığını motive eden etkenler arasında en kuvvetli olan unsurlardan biri üretim bölgeleri ile tüketim bölgeleri arasındaki uyuşturucu fiyatlarındaki önemli farktır. Bahis konusu fiyat farklılığı o denli belirgindir ki, uyuşturucu madde kaçakçılığında transit bir ülke olan Türkiye'nin uyuşturucu maddelerin giriş bölgesi olan doğu bölgeleri ile batı bölgeleri arasında bile ciddi boyutlarda olduğu görülür. Şöyle ki; Ekim 1994 fiyatlarına göre Van ilinde 1 kg. bazmorfin maddesi 4.000 DM, 1 kg. eroin 9-12.000 DM iken, İstanbul ilinde 1 kg. bazmorfin 9-10.000DM, 1 kg. eroin 14-15.000 DM'dir.

Sadece Türkiye içindeki bölgeler arasında bu denli büyük fiyat farkına sahip olan uyuşturucu maddelerin fiyatları, üretim bölgelerinden tüketim bölgelerine olan binlerce kilometrelik yolculukları sonunda katlarca daha fazla değer kazanmaktadır. Bu fiyat farklılığı kolay ve bol kazanç elde etmek isteyen şahıslar için cazip bir unsur olarak kabul edilmekte ve uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerini körüklemektedir.

Uyuşturucu maddelerin tüketim bölgelerine varışından sonra, kullanılacak şekle sokulması ve perakende olarak satışa sunulması sonucu fiyatlardaki artış daha da fazla olmaktadır. Bahse konu durumu tüm açıklığı ile ortaya koyabilmek için Dünya'nın değişik kesimlerinden bazı ülkelerdeki uyuşturucu madde fiyatları aşağıda verilmiştir.

Ülke	Eroin		Kokain		Esrar	
	1 gr.	1 kg.	1 gr.	1 kg.	1 gr.	1 kg.
ABD	90-600	70-200.000	35-175	11-40.000	6-20	1000-2500(pound)
Almanya	20-200	20-80.000	26-200	26-92.000	2.6-10	1300-4000
İngiltere	140	28-47.000	125	35-47.000	100 (Ons)	2600-3800
Danimarka	130-200		130-165		6.5-8	
İtalya	90-120	25-30.000	90-150	18-27.000	5-7	1500-2500
İsrail	84-100	50.000-60.000	84-100	66.000-70000	26-33	4.166-5000(Ons)
İsveç	130-200		130-200		13-16	
İzlanda	260-320		130-200		25	
Kanada	100-200		100-150		5-7	
Slovakya	50-70		90-100		1-5	
Türkiye	30-40	9000-11500	100-200	40-60000	5-7(plaka)	250-400

*Rakamlar ABD doları cinsinden verilmiştir.

**Uyuşturucu madde fiyatlarının saflığa ve kaynağa yakınlığa göre değiştiği göz önünde bulundurulmalıdır

Avrupa'nın başlıca şehirlerinde eroin maddesinin sokaktaki satış fiyatları ise aşağıdaki tabloda gösterildiği gibidir.

ŞEHİR ADI	PARA BİRİMİ	1988	1989	1990	1991
Amsterdam	ECU	40-60			35-60
Hamburg	ECU	70-100		40-75	
Kopenhag	ECU		250-315		150-250
Londra	Sterlin	581	1099	1000	-
Cenova	ECU			27-330	100-140
Oslo	Kron	441	569	673	757
Paris	Frank	1953	1810		
Stokholm	Kron	207	215	344	426

Tüm bu veriler, uyuşturucu madde fiyatlarının, kaçakçılığı ne denli motive edici bir özellik taşıdığını göstermektedir. Bu durumun yarattığı yüksek miktarlardaki kazanç, uyuşturucu madde kaçakçılığından elde edilen paranın Dünya üzerindeki dolaşımının izlenmesi ve sahiplerinin belirlenmesi gibi uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede uygulanabilecek önemli bir çalışma yönünü belirlemektedir.

Uyuşturucu madde kaçakçılığından elde edilen karaparanın aklanmasının önlenmesi ve kaçakçılık faaliyetlerinde bulunan şahısların yakalanmasına yönelik olarak 1988 Birleşmiş Milletler Sözleşmesi ile birtakım düzenlemeler getirilmiştir. Ancak ülkelerin ulusal yasalarındaki düzenlemelerin elvermemesi nedeniyle bazı ülkelerde bu yönde herhangi bir önlem alabilmek mümkün olamamıştır. Bununla birlikte, uluslararası boyuta sahip organize bir suç olan uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede eldeki tüm imkanlardan faydalanma kaçınılmazdır ve karaparanın aklanmasının önlenmesi yönünde önlemlerin alınması gerekmektedir. Tüm ülkelerin bu konuya hassasiyet göstererek, gerekli çabayı harcamaları beklenmektedir. Ülkemizin bu konudaki çalışmalarına daha sonra değinilecektir.

c)Terörist Faaliyetler

Dünya'da meydana gelen terör olayları ve buna bağlı olarak ortaya çıkan siyasi istikrarsızlıklar uyuşturucu madde kaçakçılığı ve üretimi için elverişli ortam yaratmaktadır. Terörizm, uluslararası boyuta sahip organize bir suç olup, özünde sindirme, zor, şiddet ve ölüm gibi unsurların yer alır, bu nedenle de bir insanlık suçu olarak kabul edilir.

Birleşmiş Milletler'in 1993 yılı uyuşturucu raporunda Nikaragua'da Sandinista Halk Ordusu (Ejército Popular Sandinista), Halk Ordusu (Milicias

Populares) ve hükümetin güvenlik güçleri arasında süren silahlı çatışmalar ülkedeki uyuşturucu madde üretim ve kaçakçılığını arttırdığı belirtilmiştir. Yine aynı raporda Peru güvenlik güçlerinin ülkedeki terörizm olayları ve çoğunlukla bunlarla bağlantılı olan uyuşturucu madde kaçakçılığı olayları ile aynı anda mücadele ettiği ifade edilmiştir.

Bu örneklerde de görüldüğü gibi terörizm, kimi zaman güvenlik güçlerini meşgul ederek, kimi zaman ise bizzat uyuşturucu madde üretimi ve kaçakçılığı faaliyetlerinin içinde yer alarak uyuşturucu madde kaçakçılığını yakından etkileyen bir unsur olarak kendini göstermektedir.

İleride detaylı olarak ele alınacak olan Türkiye'deki terör örgütleri ve uyuşturucu madde kaçakçılığı bağlantısı, verilen örneklerden daha karmaşık ve içiçe bir yapıya sahiptir. Özellikle PKK Terör örgütünün, uyuşturucu maddelerin üretimi, sevkiyatı, dağıtımı, satışı, elde edilen karaparanın aklanması olmak üzere uyuşturucu madde kaçakçılığının her safhasında faaliyet göstermesi, bu örgütün uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerinin neredeyse terörist faaliyetleri kadar yoğun olduğunun göstergesidir.

Yapılması gereken, Dünya ülkelerinin politik eğilim ve düşüncelerden uzak olarak en az uyuşturucu madde kaçakçılığı kadar korkunç bir insanlık suçu olan terörizm ile mücadelede bu konuda sorunu olan ülke güvenlik güçlerine yardımcı olmaları ve bu iki organize suçun birbirini besleyen iki suç olduğunu kabul ederek, mücadelenin hedefinin her iki suçun ortadan kaldırılması olduğunu kabul etmeleridir.

d)Siyasi Değişiklikler

Dünya siyasal konjonktüründeki gelişmeler, uyuşturucu madde üretimi ve kaçakçılık güzergahlarını yakından etkilemektedir. Özellikle son yıllarda yaşanan önemli siyasi gelişmelere bağlı olarak uyuşturucu madde kaçakçılığında meydana gelen yeni eğilimler bunun doğruluğunu desteklemektedir.

Afganistan'da iç savaş görünümü veren silahlı çatışmalar ve tek bir otoritenin ülkenin tümüne hakim olmayışı nedeniyle bu ülkedeki uyuşturucu madde üretim miktarı tüm Dünya'daki üretimin önemli bir bölümünü karşılar duruma gelmiştir.

Yine İran'da meydana gelen rejim değişimi sonucu bu ülke halkından bir kısmının ülkeyi terk ederek Avrupa ve Amerika ülkelerine yerleşmeleri ve buralarda İran'da kalan akrabaları aracılığı ile uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerine başlamaları İran kaçakçılık organizasyonlarının Avrupa'da söz sahibi olmalarına sebep olmuştur.

Eski Yugoslavya'daki karışıklıklar bilinen en önemli uyuşturucu madde kaçakçılığı güzergahlarından olan Balkan Rotası'nın değişik kollara ayrılmasına sebep olmuştur.

Bağımsızlığını yeni kazanan ülkelerde yaşanan siyasi ve ekonomik kaosun yanı sıra, bu ülkelerin bazılarında idari yapının henüz tam olarak teşekkül etmemesi ve güvenlik güçlerinin uyuşturucu madde kaçakçılığını önlemeye yönelik olarak gerekli eğitim, araç-gereç ve donanımdan mahrum olmaları belirgin bir zaafiyeti ortaya çıkarmıştır.

Siyasi etkenler arasında sayılabilecek diğer bir husus da daha önce değinilen "terör" dür. Terör örgütlerinin uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığına daha önce değinilmiştir. Ancak bazı devletlerin dolaylı olarak veya direkt terör örgütlerini desteklemeleri siyasi bir tercih olarak değerlendirilmektedir. Bu yanlışın, uluslararası platformda kınanarak bu yönde tercihi olan devletlerin terörist devlet olarak nitelendirilmesi caydırıcı bir etken olacaktır.

II-TÜRKİYE'DE UYUŞTURUCU MADDE SORUNU VE MÜCADELESİ

A-Yasal Haşhaş Ekimi ve Kontrolü

Ülkemizde yüzyılardan beri haşhaş ekimi, bu bitkinin yağı, tohumu ve küspesinden yararlanmak üzere yapılmaktadır. Haşhaş ekimi yapılan bölgelerde ekim yapan çiftçiler arasında dahi afyon kullanımı görülmemektedir.

Ancak, içinde bulunduğumuz yüzyılda ortaya çıkan ve insanlığı tehdit eden bir düzeye ulaşan uyuşturucu madde kaçakçılığı ile uğraşan bazı kaçakçıların, 1960'lı yılların sonunda ülkemizden temin ettikleri afyon sakızını başta Marsilya'daki eroin laboratuvarları olmak üzere, işlettikleri diğer laboratuvarlara sevk ederek eroine dönüştürdükleri görülmüş, ülkemizden yapılan afyon kaçakçılığının önlenebilmesi için gerekli tedbirler alınmıştır. Ancak yüzyıllardan beri haşhaş ekimi yapan çiftçilere haşhaş ekimi yapmalarının aniden yasaklanması mümkün olmadığından, ikame ürün olarak şeker pancarı seçilerek tedricen haşhaş ekiminin gerekli düzenlemelerin yapılmasına kadar yasaklanması uygun görülmüştür.

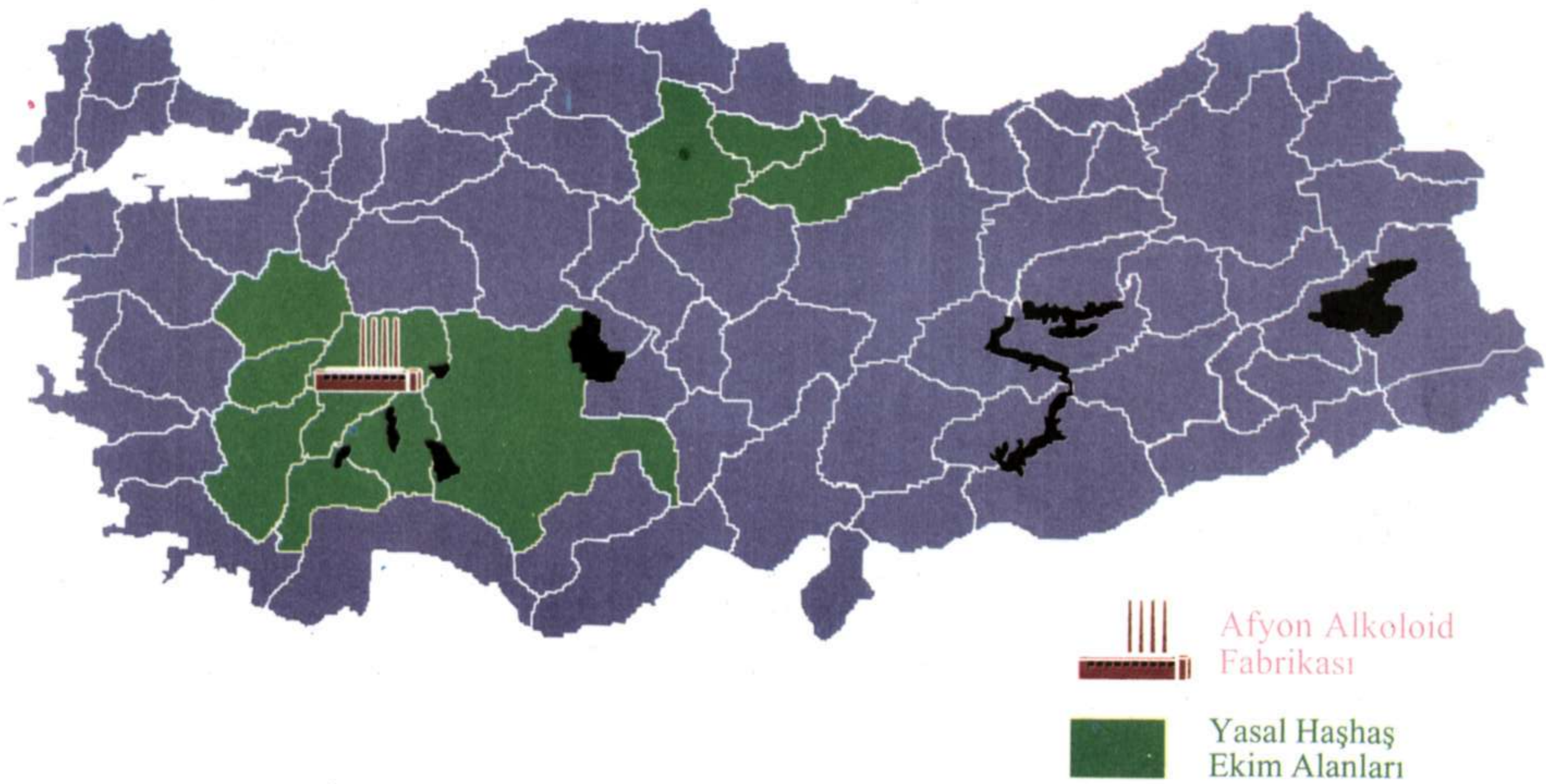
Tüm bu çalışmalara rağmen, yurtdışında gerek medyada, gerekse uluslararası kamuoyunda Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerinde yasadışı olarak kullanılan eroin maddesinin ülkemizde üretilen afyondan elde edildiği sık sık gündeme getirilmekteydi.

Kaçakçılıkla mücadele için alınan tedbirlerin yanısıra, 1966 yılında toplam 21 ilimizde yapılan haşhaş ekimi 1967'de 18'e, 1968'de 11'e, 1969'da 9'a,1970'te 7'ye, 1971'de 4'e indirilmiş, 30 Haziran 1971 gün ve 13881 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 7/2654 sayılı Hükümet Kararı ile 1972 sonbaharından sonra Türkiye sınırları içinde yasaklanmıştır.

Gerekli yasal düzenler yapılarak 01 Temmuz 1974 tarihli Resmi Gazetenin ek sayısında yayınlanan Bakanlar Kurulu kararıyla, haşhaş ekimi yasağı kaldırılarak altı il ve dört ilçede 1974-75 döneminde haşhaş ekimine izin verilmiştir.

1994-1995 yılları için 10.08.1994 tarih ve 22047 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Bakanlar Kurulu'nun 94/5940 sayılı kararı ile Afyon, Amasya, Burdur, Çorum, Denizli, Isparta, Kütahya, Tokat, Uşak İllerinin tamamı ile Konya İlinin Akşehir, Beyşehir, Doğanhisar, Hüyük, Ilgın, Kadınhanı, Karatay, Meram, Selçuklu, Seydişehir, ve Tuzlukçu ilçelerinde haşhaş ekimi yapılmasına müsaade edilmiştir.

YASAL HAŞHAŞ EKİM ALANLARI

Ülkemizde yasal, kontrollü ve çizimsiz olarak yapılan haşhaş ekiminde kontrol sistemi şu şekilde işlemektedir;

1-Her yıl Bakanlar Kurulu'nun belirlediği ekim yapılacak bölgeler Resmi Gazetede yayımlanarak duyurulur.

2-Haşhaş Ekimi ve ürünün işlenmesi gibi konular Toprak Mahsülleri Ofisi'nce düzenlenir. Dilekçeler 1 Temmuz-30 eylül arası verilir.

3-Ekim izni belgeleri Temmuz ayından itibaren TMO'ca muhtarlıklara gönderilir, bu belgeler kışlık ekim için Ekim ayı sonu, yazlık ekim için 15 Mart tarihine kadar dilekçelerle birlikte TMO'ya verilir.

4-Mart ayı sonunda Ofis ekipleri haşhaş tarlalarının ekim alanlarını ölçer ve tarlanın durumunu kontrol eder. Ekim yapılan alan izin belgesinde belirtilenden fazla olamaz.

5-Güzlük haşhaş Ekim ayında, yazlık haşhaş ise Şubat-Mart aylarında olgunlaşır. Bu dönemde Ofis ekipleri tarlaları dolaşarak çizim kontrolü yaparlar, uygun gördükleri takdirde köy bazında "Kırım Belgesi" verirler.

6-Haşhaşlar koza başlarından kırılır ve tohumları alınarak Ofis'e teslim edilir.

Kurulan bu kontrol sistemine tam ve düzenli olarak işlerlik kazandırılması sonucunda, ülkemizde yetiştirilen haşhaş bitkisinden yasadışı amaçlı uyuşturucu madde üretimi yapıldığına dair öne sürülen iddialar son bulmuş ve tüm Dünya'da yapılan afyon yakalaması olaylarında ele geçirilen uyuşturucunun Türkiye orijinli olduğu rapor edilmemiştir

Bu kontrol dahilinde 1993 ve 1994 yıllarında ülkemizde yapılan yasal haşhaş ekimi alanlarının durumunu değerlendirdiğimizde;

	İZİN BELGESİNE GÖRE	
YILI	ÜRETİCİ ADEDİ	EKİM ALANI (m2)
1993	63177	278967783
1994*	75398	373079298

	ÖLÇÜM SONUCUNA GÖRE	
YILI	ÜRETİCİ ADEDİ	EKİM ALANI (m2)
1993	24334	69305996
1994*	64157	253205259

** 31.09.1994 TARIHI ITIBARIYLE*

olduğu görülmektedir. Verilen rakamların incelenmesinden izin belgesi almak için başvuru yapan çiftçilerden izin alanlardan bir kısmının üretim yapmadığı anlaşılmaktadır.

Kırılıp TMO'ya teslim edilen haşhaş kapsülleri Afyon ili Bolvadin ilçesinde bulunan Alkaloid Fabrikası'nda işlenmektedir. Bu fabrika 01.06.1981 tarihinde Toprak Mahsülleri Ofisi Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak faaliyete geçmiştir. Kuru haşhaş kapsülü işleyen bu fabrikanın, tamamen devlet kontrolünde işletilmesi, uyuşturucu üretimi ve satışının tamamen devlet kuruluşları tarafından yapılması nedeniyle, diğer ülkelerde özel sektörce işletilen bu tür fabrikalara göre mukayese edilemeyecek kadar güvenli olduğu kabul

edilmektedir. 1993 ve 1994 (30 Eylül itibariyle) yıllarında fabrikada üretilen uyuşturucu madde miktarları aşağıdaki gibidir:

ÜRETİM YILI	C.P.S. (%100 AMA)	KODEİN PÜR	KODEİN FOSFAT	MORFİN HCL	OPİUM POWDER	KODEİN HCL
1993	27.848	1.205,6	4.192	-	456,1	39,5
1994*	14.632,8	2.953,3	2.557,9	127	632,1	-

MİKTARLAR KG. OLARAK VERİLMİŞTİR.
*31.09.1994 TARİHİ İTİBARİYLE

Birleşmiş Milletler 1992 yılı istatistiklerine göre Dünya'da faaliyet gösteren fabrikaların üretim miktarları aşağıda belirtilmiştir:

ÜLKE ADI	AMA ÜRETİM MİKTARI (KG.)	ÜLKE ADI	CPS ÜRETİM MİKTARI (KG.)
ÇİN	606	AVUSTRALYA	159.215
HİNDİSTAN	8.507	FRANSA	70.363
İRAN	2.436	MACARİSTAN	7.073
JAPONYA	8.381	İSPANYA	26.876
İNGİLTERE	7.147	TÜRKİYE	59.823
AMERİKA	45.544		
RUSYA	13.083		

Ana hatları ile değinecek olursak; CPS (Consantrate Poppy Straw) üretim yapan fabrikalarda ülkemizde olduğu gibi haşhaş bitkisinin kapsülü kurutularak tohumları alındıktan sonra toz haline getirilir ve işleme sokulur. Oysa AMA üretim yapan fabrikalarda haşhaş bitkisi tarlada iken çizilerek afyon sakızı toplanır ve işleme sokulur. Üretim şeklinden CPS sistemi ile üretim yapan fabrikaların AMA sistemi üretim yapan fabrikalara göre daha güvenli olduğu açıkça görülmektedir.

B-Uyuşturucu İmalinde Kullanılan Kimyasal Maddelerin Kontrolü

Ülkemizde, ***asitanhidrit*** maddesinin eroin imalinde kullanımını önlemek ve dağıtımını denetlemek için, bu husus 12.03.1927 gün ve 984 sayılı kanun kapsamına alınmış ve kanunun uygulanmasına dair yayımlanan talimatlara dayanarak 16.01.1953 gün ve 2919 sayılı Sağlık Bakanlığı genelgesiyle asitanhidrit maddesinin gerek ithalatı, gerekse dağıtımı uyuşturucu maddelerinki gibi kontrol altına alınmıştır.

Ayrıca, Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler 1988 Sözleşmesi eki listelerinde yer alan maddeler ve tuzların (sülfirik asit ve hidroklorik asit hariç) 31.12.1993 tarih ve mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthal Malların Kalite ve Sağlık Yönünden Kontrolüne İlişkin Tebliğe (İthalat 94/10) göre, ithalatı Sağlık Bakanlığı'nın özel iznine tabi tutulmuştur. Bu maddeler şunlardır:

Potasyum Permanganat	İsosafrol
Toluen	Piperonal
Etil Eter	Piperidine
Aseton	Ephedrine
Metil Etil Keton (Butanon)	Pseudoephedrine
3,4 Methylendioxy-phenyl-2-propanone	Ergotamine
Phenyl Acetic Acid	Ergometrine
N-acetyl Anthranilic Acid	Lysergic Acid
Safrol	1-phenyl-2-
Asetik Anhidrit	Propanone

Bu maddelerin kontrolü için Sağlık Bakanlığı'nca yapılan tamimlerle, aşağıda belirtilen bilgilerin her madde ve her ay için ayrı düzenlenip, en geç bir sonraki ayın 15'ine kadar düzenli olarak Bakanlığa gönderilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

A)Madde Adı:
1.Bir önceki aydan devir eden miktar(Ay adı belirtilerek)
2.Ay içinde ithal edilen/üretilen miktar (Ay adı belirtilerek)
3.Ay içinde sarf edilen/satışı yapılan miktar (Ay adı belirtilerek)
4.Bir sonraki aya devir eden miktar

B)Satışa Ait Bilgiler:

Firma Adı, adresi	**Fatura Tarihi**	**No**	**Satılan Madde Miktarı**

Alınan bu tedbirler ve kontroller neticesinde yasal olarak ülkemize ithal edilen ithalat rejimine dahil kimyasal maddelerin yasadışı kullanımına (kaçağa kaymasına) rastlanmamıştır.

Bunula birlikte yasadışı yollardan ülkemize giren kimyasal maddelerle de etkin bir şekilde mücadele edilmekte olup, imalathanelerde ele geçirilen kimyasal maddeler yanında, 1991 yılında 22 ton 1994 yılında da 21 ton Asitanhidrit maddesi ele geçirilmiştir.

C-Tıbbi Amaçla Kullanılan Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Suistimalinin Önlenmesine Yönelik Tedbirler

Ülkemizde tıbbi amaçla kullanılan uyuşturucu ve psikotrop maddelerin suistimalinin önlenmesine yönelik olarak 1961 Uluslararası Tek Sözleşmesi'nin 30. Maddesi 2. fıkrasında yer alan hüküm gereğince uyuşturucu maddeler için, kendinden kopyalı, üç nüshalı, seri numaralı, kırmızı reçeteler; 1262 sayılı İspenciyarı ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu'nun 1.maddesi ve 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkındaki Kanun'un 24. Maddesi'ne göre ise psikotrop maddeler için kendinden kopyalı, üç nüshalı, seri numaralı, yeşil reçeteler kullanılmaktadır. Kırmızı ve Yeşil Reçete Sistemi Sağlık Bakanlığı'nca kontrol edilmektedir.

Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü'ne bağlı Defterdarlık Muhasebe Müdürlükleri ile İlçe Mal Müdürlüklerine yatırılacak bedel karşılığı ilgililer tarafından temin edilen kırmızı ve yeşil reçetelerin teslimatından sonra seri numaraları Sağlık Bakanlığı'na bildirilmektedir. Daha sonra her ayın sonu illerdeki eczanelerden İl Sağlık Müdürlüklerine gönderilen reçetelerin ilk nüshası bir sonraki ayın 20'sine kadar Bakanlığa gönderilmektedir.

Reçetelerin teslim edildiği kurum veya şahıslar bilgisayara kaydedilerek, Bakanlığa ulaşan kullanılmış reçetelerin ilk nüshalarındaki seri numarası ve bilgilerle karşılaştırması yapılmaktadır. Bu rutin kontroller esnasında kaybolduğu, çalındığı veya imha edildiği bildirilen reçetelerle ilgili işlemlere özellikle dikkat edilmektedir. Bu reçetelerde doktor tarafından doldurulan bölümde;

1-Hastanın adı, soyadı ve adresi,
2-Sigorta veya Emekli Sicil Numarası,
3-Kurumu,
4-Tarih ve Protokol Numarası,
5-Doktorun adı ve soyadı,
6-Diploma numarası,
7-Kurumu,
8-İlaçlar

gibi bilgilere yer verilmektedir.

Eczacı tarafından doldurulacak bölümde ise;

1-İlacın veriliş tarihi,
2-Verilen ilaç miktarı,
3-Eczanenin ve eczacının adı,adresi,
4-İmzası,

hususlarında bilgiler bulunmaktadır.

İlaç fabrika ve laboratuvarları, Sağlık Bakanlığı tarafından verilen permiye (özel ithal izni) istinaden aldıkları ve ithal ettikleri uyuşturucu ve/veya psikotrop maddelerden imal etmiş oldukları müstahzarlara ait üretim ve tüketim bilgilerini düzenli olarak her ay Sağlık Bakanlığı'na gönderirler. Bu bilgilerden hammadde için; giren-çıkan miktar, müstahzarlar için; üretim-tüketim bilgileri bilgisayara girilerek, stok kontrolleri yapılır ve dozaj formu için belirlenen fire yüzdelerine göre imalat fireleri hesaplanır.

Ayrıca, belirlenen iki tarih arasında ve yıl sonunda, imalatçı firmaların tüketmiş olduğu etken madde miktarları kilogram olarak, müstahzarların üretim ve tüketim bilgileri kutu olarak alınır. Tüketilen etken maddelerden hangi ilaçların üretildiği, tüketilen etken maddelerin hangi firmalar tarafından ne kadar tüketildiği, tabi oldukları reçete türlerine göre (kırmızı, yeşil, normal) ilaçların üretim, tüketim bilgilerini gösterir raporlar ve Bakanlığın talep ettiği diğer raporlar hazırlanır. Uluslararası formlarda da bu bilgiler kullanılır.

Bununla birlikte, Uluslararası 1971 Sözleşmesi eki listede yer almayan, ancak İlaç Ruhsatlandırma Bilimsel Komisyonu tarafından kontrol altına alınması uygun görülen maddeler ve müstahzarları için ayrı kontrol ve takibat yapılır.

D-Uyuşturucu Madde Bağımlılığı

Daha önce de değinildiği gibi, içinde bulunduğumuz yüzyılda uyuşturucu madde bağımlılığı günden güne artmaktadır. Özellikle gelişen kitle iletişim teknolojisi ve toplumların arasındaki yakın ilişkiler bağımlılığın yayılmasında en önemli etken olarak görülmektedir. Ayrıca, kültürel deformasyon ve yaşanmakta olan ağır hayat zorlukları gibi hususlar da trendi artırmaktadır.

Bu durumun en önemli göstergesi, uluslararası uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarında ele geçirilen uyuşturucu madde miktarlarının artmasıdır. Bundan 10-15 yıl öncesine kadar 10 kg. Eroin yakalaması, büyük bir olay olarak görülmekte iken, günümüzde tonlarca uyuşturucu madde yakalamalarından bahsedilmektedir.

Birçok ülkede, özellikle endüstrileşmiş ülkelerde ve ülkemizde 1960'lı yıllardan itibaren uyuşturucu madde kullanımında boyutları ve genişliği farklı olmakla birlikte, sürekli ve devamlı bir artış görülmektedir. Bu artışın özellikle gençler arasında yoğunluk kazandığı, uyuşturucu kullananların yaşlarının gittikçe küçüldüğü ve hatta 11-12 yaşlarına kadar indiği gözlenmektedir. Ülkemizde bugün için ne kadar uyuşturucu madde kullanan ve ne kadar madde bağımlısı olduğu, "adli makamlara bildirme zorunluluğu, tedavi merkezlerinin çok az olması, uyuşturucu kullanımına bağlı komplikasyonlar ve ölümlerin düzenli bir şekilde rapor edilmememesi ve epidemiyolojik bir çalışma olmaması" gibi nedenlerle tam olarak bilinmemektedir.

Haşhaşın bir tarım ürünü olarak yetiştirildiği ülkemizde 1927-1931 yılları arasında ilaç olarak kullanılması için 2 üretim fabrikası da kurulmuştur. Özellikle bu fabrikalarda çalışan işçilerin eroin bağımlısı haline gelmesi üzerine fabrikalar devlet tarafından kapatılmışlardır. Bundan sonraki yıllarda uygulanan yasaklar ile kullanım oldukça düşmüştür. 1978-1979 yıllarına gelindiğinde, özellikle siyasi istikrarsızlık ve terörün ülke içinde tırmanması ile eroin-silah takasından sızan "artık" eroin yavaş yavaş iç piyasada görünmeye başlamıştır.

Elimizdeki verilere göre tedavi için başvuran hasta sayısı her yıl artış göstermekte olup, madde kullanmaya başlama yaşında vakaların %31.4'de 15 yaştan büyük olması, yine 20 yaştan büyük olanların sayısının %73.7 olması, özellikle nüfusun yarıdan fazlasının 20 yaş üzerinde olan ülkemizde problemin önemine dikkat çekmektedir. Ülkemizde madde kullanımı özellikle eğitimsiz (%5.7 ve %59.1 ilk öğrenim) insanlar arasında yayılmaktadır.

Elimizde bu konu ile ilgili bütün veriler, ülkemizin tek resmi tedavi kurumu olan AMATEM'den ve Emniyet Teşkilatından sağlanan, ele geçirilen uyuşturucu madde miktarı, suçlu sayısı ve suç cinsleri ile ilgili verilerdir. Önceki yıllara nazaran son dönemde yatan hasta sayısının her yıl arttığı gözlenmektedir. Ayrıca AMATEM kliniğine 1983-85 yılları arasında yatan 855 hastanın ve 1986 yılında yatan 453 hastanın ve 1991-93 yıllarında yatan 1057 hastanın sosyo-demografik özellikleri incelendiğinde;

-Yaş: 1991-1993 yılları arasında yatan 1057 hastadan elde edilen verilere göre en kalabalık vaka grubu tüm vakaların %40.6'sını oluşturan 430 vaka ile 31-40 yaş grubundadır. 10-20 yaş arasındaki hasatalardan oluşan grupta tüm vakaların %ll.35'ini oluşturan 120 vaka vardır.

Vakaların maddeye başlama yaşları şöyledir;

YAŞ	SAYI	YÜZDE
<15 Yaş	332	31.4
16-20 Yaş	447	42.3
20-25 Yaş	125	11.8
25-30 Yaş	66	6.2
>30 Yaş	87	8.3

Maddeye başlama yaşında 15 yaşından küçük olan grupta 1983 yılından 1987 yılına % 3.9 olan artış, 1987 yılından 1993 yılına kadar % 5.8'e ulaşmıştır. 16-20 yaş grubunda ise 1983 yılından 1987 yılına % 2.9 olan artış, 1987 yılından 1993 yılına kadar % 2.1 daha artmıştır. Bu rakamlardan anlaşıldığı gibi madde kullanımına başlama yaşı her yıl daha düşmektedir.

1983-1986 yıllarında ilk kullanılan madde olarak % 62.2 oranında bulunan psikotrop ilaçlar daha sonraki yıllarda düşük oranlarda bulunmuştur. Bunun nedeni, 1985 yılından beri psikotrop ilaçlar için uygulanan "3" lü kırmızı-yeşil reçete kullanımıdır. Ancak, 1987 yılından beri uçucu madde kullanımı ile son yıllarda görülen kokain kullanımı dikkat çekicidir.

-İlk Madde Kullanım Yeri : İlk kullanım deneyimi % 46 oranında yurtdışında ve %54 oranında Türkiye'de gerçekleşmiştir. Ülkemizde bağımlıların çoğu (%53.6'sı) madde kullanmaya esrar ile ve yurtdışında (%44.6) başlamışlardır.

-İlk Kullanılan Madde: Şahısların ilk kullandıkları maddelere göre dağılımı şöyledir:

	1983-1986	1987	1991-1993
Esrar	% 34.3	% 51.2	% 53.6
Psikotrop İlaç	% 62.2	% 25.7	% 13.2
Eroin	% 3.4	% 17.3	% 11.3
Uçucu Madde	-	% 5.8	% 16.8
Kokain	-	-	% 5.5

-Madde Kullanma Nedenleri: Şahısların % 37.7'si uyuşturucu maddeleri merak yüzünden, %10.2'si eğlence için, %13.9'u sorunları ile başedebilmek için kullanrıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca, şahısların % 71.7'si ilk defa maddeyi arkadaşları ile birlikte kullanmışlardır. Diğer taraftan, 1987 yılından beri kullanılan ilk madde olarak uçucu maddeleri seçenler (% 16.8) ve son yıllarda kokaini seçenler (% 5.9) olarak saptanmıştır.

Uçucu maddelerin kullanılması, elde edilebilirliğinin kolaylığı ve ucuzluğu nedeniyle özellikle sosyo-ekonomik düzeyi düşük kesimlerde ve sokaklarda yaşayanlar arasında yayılmaktadır. Kokain ise 1991 yılından itibaren sosyo-ekonomik seviyesi yüksek olanlar arasında kullanılmaya başlanılmıştır. Bağımlıların %71.7'sinin ilk defa maddeyi arkadaşları ile kullanmaya başlamaları ve yine bağımlıların % 35.2'sinin ilk kullandıklarında herhangi bir psikoaktif maddeyi aldıklarını bilmemeleri, gençler için sosyal ilişkilerin önemini vurgulamak açısından çarpıcıdır.

	1983-1986	1987	1991-1993
Esrar	% 26.4	% 5.2	% 3.1
Eroin	% 44.1	% 70.6	% 76.2
Psikotrop İlaç	% 29.6	% 12	% 8.9
Uçucu Madde	-	% 2.2	% 8.6
Kokain	-	-	% 3.2

Yukarıda belirtilen oranların AMATEM'e yatırılarak tedavi edilen hastaların madde kullanım dağılımı olduğuna dikkat edilmelidir.

-Yaşadıkları Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımları: En önemli bulgu Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde kullananların sayısındaki %400'lük artıştır. Vakaların çoğunu Marmara Bölgesi'nde oturanlar teşkil etmektedir. Bağımlıların yaşadıkları yerlere göre dağılımlarına bakılınca, Türkiye'de problemin daha ziyade İstanbul (%47.8) ve Doğu-Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde olduğunu (%24.6) söyleyebiliriz. Bunun en önemli nedeni, İstanbul'un bir megapol olmasıdır. Ancak AMATEM'in de İstanbul'da olması başvuru kolaylığı sağlanması açısından önemli bir faktördür.

-Eğitim: Madde bağımlılarından en kalabalık grubu ilkokul mezunları oluşturmaktadırlar. Bu grupta 1983 yılından 1993 yılına % 14.3 bir artış gözlenmiştir. Üniversite mezunlarının sayısında ise 1983 yılından 1993 yılına kadar %7.7 bir azalma sözkonusudur.

	1983- 1986		1987		1991- 1993	
	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)
Eğitimsiz	48	5.6	23	5.2	61	5.7
İlk Öğretim	383	44.8	223	49.2	624	59.1
Orta Öğretim	329	38.5	178	39.2	337	31.8
Üniversite	95	11.1	29	6.4	35	3.4

-Medeni Durum: Özellikle bekar insanlar arasında, madde kullanımının %44.6 gibi yüksek bir oranda olması, madde kullanımının sosyal izolasyona neden olduğunu göstermesi açısından önemlidir.

	1983- 1986		1987		1991- 1993	
	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)
Evlenmemiş	156	18	186	41	472	44.6
Evli	526	61.6	214	47.2	414	39.1
Ayrılmış	112	13	39	8.6	91	8.6
Dul	61	7.2	14	3.2	80	7.7

İlk yıllarda başvuran hastaların çoğunu evliler (1983-86 yıllarında % 61.6) oluştururken, son yıllarda evlilerin oranı düşmüştür. 1991-93 yıllarında oran % 39.1'e düşmüştür. Ancak yıllara göre hiç evlenmemiş olanların oranı artmıştır. Bu oran 1983-86 yıllarında % 18.2 iken, 1991-93 yıllarında %44.6'ya çıkmıştır. Maddeye başlama yaşının düşmesi bu oranın artmasında önemli bir faktördür.

Ülkemizdeki problemin boyutlarını tam olarak saptamak için geniş kapsamlı epidemiyolojik çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bir ülkenin insanları yapay, sahte, bireysel mutluluklar sağlamak yerine, toplumun gerçek mutluluğu için çaba harcayıp, mücadele etmeleri gerekir.

E-Türkiye'de Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı

Türkiye'nin karşı karşıya olduğu en önemli uyuşturucu madde sorunu, ülkemiz üzerinden gerçekleştirilen uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetleridir. Avrupa ve Kuzey Amerika'daki talebi karşılayan Güneydoğu Asya uyuşturucusunun en önemli nakil yolu olan Balkan Rotası'nın her yönden gelen kolları coğrafi zorunluluk gereği, ülkemiz üzerinde birleşmekte, yine ülkemizden çıkışına müteakip değişik kollara ayrılarak hedeflerine ulaşmaktadır.

Ayrıca, PKK terörünün yanısıra bazı vatandaşlarımız az zahmetle çok kazanç getiren uyuşturucu madde kaçakçılığıyla uğraşmakta ve bunu bir iş olarak görerek, profesyonelce bu alanda çalışmaktadırlar. Bu nedenlerledir ki, ülkemizde yoğun bir uyuşturucu madde akımı bulunmaktadır.

Uyuşturucu madde kaçakçılığını önlemek için ciddi önlemler alan ülkemiz, bu yöndeki yoğun çabaları sonucunda başarılı neticelere ulaşmıştır. 1992 ve 1993 yılında tüm Balkan Rotası ülkelerinde ele geçirilen eroin maddesi miktarlarıyla bu miktardaki ülkemiz payını karşılaştırdığımızda,

YILI	BALKAN ROTASINDA	TÜRKİYE'DE	YÜZDE
1992	2978 Kg. 027 Gr.	959 Kg. 638 Gr.	%32
1993	3708 Kg. 263 Gr.	2021 Kg. 399 Gr.	%55
1994	3588 kg. 713 gr.	1591 kg. 035 gr.	%44.3

olduğu görülmektedir.

Bu bakımdan kendi içinde önemli bir uyuşturucu madde bağımlılığı sorunu olmayan ülkemiz, Güneydoğu Asya orijinli uyuşturucu madde akımına karşı Avrupa ve Kuzey Amerika ülkeleri için kalkan görevi yapmaktadır. Ancak Dünya'daki bağımlı sayısının ne kadar olduğunun belirlenmesinin mümkün olmaması nedeniyle, buradaki talep miktarı hususunda bir rakam söyleyebilmek mümkün değildir. Bu yüzdendir ki, Dünya'da uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede ne denli başarı sağlandığı kesin olarak ifade edilememekle beraber, ülkemizin başarı miktarını belirlerken Dünya'da ele geçirilen toplam uyuşturucu miktarını ölçü olarak alabiliriz.

1993 yılı içinde tüm Avrupa ülkelerinde toplam 6754 kg. 988 gr. eroin, Dünya'da ise 12477 kg. 918 gr. eroin, 1994 yılında ise Avrupa ülkelerinde 7536 eroin, Dünya'da 10253 kg. eroin ele geçirildiği bildirilmiştir. Bu miktarlarda Türkiye'nin payının 1993 yılında Avrupa için %30, Dünya için %16, 1994 yılında ise Avrupa için %21.1, Dünya için % 15.5 olduğu gözönüne alınırsa, ülkemizin uyuşturucu madde kaçakçılığıyla mücadeledeki başarısı somut olarak ortaya çıkmaktadır.

Uluslararası boyutta organize bir suç olan uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadeledeki başarının tesisi ve artarak devam ettirilmesi için, uluslararası sıkı bir işbirliği ile düzenli ve sürekli bilgi alışverişi hususları önem taşır. Bu unsurları mümkün olduğu kadar canlı tutmaya çalışan ülkemizin uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadeledeki başarısının en önemli sebeplerinden biri bu çabadan kaynaklanmaktadır. Tüm Dünya ülkelerinin uyuşturucu madde sorunları ile mücadelede ortak hareket etmelerinin sağlanması halinde bu sorunların çözüme kavuşulabileceğine inanılmaktadır.

Sözkonusu işbirliğinin sağlanması için Dünya'nın bazı bölgelerinde bölgesel bazda kullanılan veya devletlerin ikili anlaşmaları sonucu sağlanan, bilgisayar ağı kurulması, irtibat görevlilerinin atanması gibi bu amaca yönelik olarak alınan teknik tedbirlerin geliştirilmesi ve yeni imkanların araştırılmasında fayda görülmektedir.

a)Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Organizasyonlarının Genel Yapısı ve Kaçakçılık Metodları

Dünya'daki uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının yapısı ve elemanlarının durumu bölgeden bölgeye farklılıklar göstermektedir. Özellikle Kuzey Amerika ülkelerine yönelik olarak kokain kaçakçılığı faaliyetlerinde bulunan Güney Amerika kökenli kaçakçı organizasyonlarının yapısının iyi teşkilatlanmış ve hiyerarşik yapıya sahip olduğu, bu organizasyonların "kartel" olarak adlandırıldıkları bilinmektedir. Bu kartellerin en önemlileri Kolombiya'da faaliyet göstermektedirler.

Dünya'daki eroin üretiminin büyük bir bölümünün gerçekleştirildiği Altın Üçgen bölgesinde uyuşturucu üretimi, daha önce de anlatıldığı gibi bu bölgede yerleşik, kendi orduları olan, ortaçağ derebeyi gibi yaşayan şahısların kurdukları organizasyonlarca yapılmaktadır.

Bu bölgede üretilen uyuşturucu maddelerin pazarlanmasında Çinli uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları önemli role sahip olup, bu organizasyonlar 1970'li yıllarda hakim oldukları Avrupa uyuşturucu madde piyasasından çekilerek Kuzey Amerika ülkeleri uyuşturucu pazarını hedef seçmişlerdir. Kuzey Amerika ülkelerindeki yerleşik adamları aracılığıyla bu faaliyetlerini sürdürmede kolaylık sağlamışlardır.

Özellikle başta Nijeryalılar olmak üzere bazı Afrika kökenli uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının genellikle vücutlarına saklamak yoluyla küçük miktarlardaki uyuşturucu maddeleri Avrupa veya Kuzey Amerika ülkelerine kaçırdıkları bilinen başka bir yöntemdir.

Altın Hilal Bölgesi'nde üretilen afyon sakızı maddesinin işlenmesi ve tüketim bölgelerine sevki, yine bu bölgede yaşayan başta İran olmak üzere Afganistan ve Pakistan uyruklu kişilerce gerçekleştirilmektedir. İran'da faaliyet gösteren organizasyonların, bölgeden temin ettikleri uyuşturucu maddelerin sevkiyatında güçlü silahlarla donatılmış araçların korumasındaki araç konvoylarını kullandıkları, silahlı gruplarla yapılan çatışmalarda her yıl güvenlik kuvvetlerince şehit verildiği belirtilmektedir (* *ECO Uzmanlar Toplantısı, İran Ülke Raporu, 1993 Tahran).* Sevkiyatı yapılan bu uyuşturucu maddelerin bir kısmı yine İranlı uyuşturucu madde organizasyonlarınca, diğer bir kısmı ise Türk uyuşturucu organizasyonları tarafından Avrupa'ya gönderilmektedir.

Afganistan'daki savaş sonrasında, bu ülkeden çekilen Rus askerlerinden büyük bir kısmının uyuşturucu madde müptelası oldukları ve bu şahısların terhislerinden sonra başta Polonya olmak üzere Avrupa'daki eski Doğu Bloku ülkelerine yerleşerek Altın Hilal Bölgesi'nden temin ettikleri uyuşturucu maddeleri pazarladıkları ve başka şiddet suçları işledikleri bildirilmektedir. Bu şekilde eski S.S.C.B.'nin dağılmasından sonra Rus, Gürcü ve Azeri mafyası gibi değişik etnik gruplara mensup şahıslardan oluşan pekçok suç şebekelerinin kurulduğu, bu şebeke mensubu şahısların silahlı olmaları ve iyi savaş tekniğine sahip olmaları nedeniyle, şiddete meyilli ve tehlikeli oldukları şeklinde duyumlar alınmıştır.

Ayrıca son gelişmeler göstermektedir ki bazı uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları faaliyetlerini Altın Hilal bölgesine yakın bir konumda bulunan Özbekistan, Tacikistan, Türkmenistan ve Azerbeycan'a yönelik olarak yaymak istemektedirler. Yakın gelecekte bu bölgedeki yerleşik suç şebekeleri ile milletlerarası kaçakçı grupları arasında sıkı işbirliğine gidileceği sanılmaktadır.

Görülmektedir ki, gerek Altın Hilal ve Altın Üçgen Bölgelerinde faaliyet gösteren uyuşturucu madde organizasyonları, gerek Güney Amerika'daki kokain kartelleri, gerekse de Lübnan'da bulunan terör örgütleri en seçkin elemanlarını uyuşturucu kaçakçılığının her safhasını (ürtemi-sevkiyatı-tüketimi) kontrolleri altında bulundurmak için görevlendirmektedirler. ABD'de yapılan bir operasyonda, Kali Kartelinin bu ülkedeki kokain dağıtımı için 40 bin elemanı görevlendirdiği, hatta bu elemanlarına düzenli olarak aylık maaş verdiği ortaya çıkarılmıştır.

Türkiye'de ve Türkiye bağlantılı olaylarda rol alan uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının yapılarında geçmişten bugüne kadar olan gelişmeleri ele aldığımızda;

Türkiye'de haşhaş ekiminin kontrol dışı olduğu dönemlerde bazı çiftçilerin yasadışı olarak kapsülleri çizip afyon sakızı elde ettikleri, bu afyon sakızının özellikle Marsilya'daki uyuşturucu madde laboratuvarlarında işlenerek eroine çevrildiği çeşitli kaynaklarda bildirilmektedir. Bu dönemde çiftçinin elindeki afyon sakızının Marsilya'daki laboratuvarlara ulaşmasında aracılık yapan Lübnanlı kaçakçılık organizasyonlarının yanında zaman zaman Türk uyuşturucu madde kaçakçılarının da görüldüğü tesbit edilmektedir. Hatta Marsilya'daki laboratuvarların ortadan kaldırılması ve ülkemizde haşhaş ekiminin yasaklanması ile sona eren bu dönemin sonlarına doğru afyon sakızının bazı Türk kaçakçılık organizasyonlarınca doğu illerimizde işlendiği yolunda duyumlar alınmıştır.

Daha sonra bazı uyuşturucu madde kaçakçılarının isimlerinin öne çıkmaya başladığı ve ele geçirilen uyuşturucu madde miktarlarının arttığı görülmüştür. Bu dönemin ardından uyuşturucu madde kaçakçılığı ile uğraşan şahıslarda görülen hızlı zenginleşme, bu şahısların çevresindeki şahısları da uyuşturucu madde kaçakçılığına itmiştir. Uyuşturucu madde kaçakçılığında aynı organizasyon elemanlarının birbirlerine güvenmelerinin zarureti de göz önünde alındığında organizasyonu oluşturan sözkonusu çevrenin belirli bir aile içerisinden seçilmesi kaçınılmaz bir hal almıştır. Böylece günümüzde de yoğun bir şekilde faaliyetlerini sürdüren aile organizasyonları ortaya çıkmıştır. Ancak ilk çıktıkları zamanda uyuşturucu maddelerin temin edilmesi ve yurtdışına sevki gibi, uyuşturucu madde kaçakçılığının tüm safhasında çalışan aile organizasyonlarının yanısıra günümüzde sadece uyuşturucu maddelerin sevkiyatı veya temin edilerek eroine dönüştürülmesi gibi safhaların birinde faaliyet gösteren aile organizasyonları ortaya çıkmıştır.

En son olarak ülkemizde faaliyet gösteren uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının yurtdışındaki yabancı organizasyonlar ile sıkı işbirliğine gittikleri ve uyuşturucu madde sevkiyatlarını birlikte planladıkları gözlenmektedir.

Daha sonra, ayrı bir başlık altında ayrıntılı olarak değinileceği gibi başta PKK terör örgütü olmak üzere bazı terör örgütlerinin, faaliyetlerine mali kaynak yaratmak için uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptıkları gerçeğinden hareketle bu ve benzeri terör örgütlerinin de uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonu olduklarının kabul edilmesinin gerektiği hatırlatılmalıdır. Bu konu ile ilgili ayrıntılı bilgiler bilahare sunulacaktır.

Lübnan'da üretilen uyuşturucu maddelerin sevkiyatı, Türkiye üzerinden Türk uyuşturucu organizasyonları tarafından yapıldığı gibi, burada yerleşik arap uyuşturucu organizasyonları ve çeşitli terör örgütleri mensupları tarafından da gerçekleştirilmektedir. Aynı bölgede geçmişte uyuşturucu ticaretinden gelir sağlayan ASALA terör örgütü elemanlarının günümüzde de PKK terör örgütü bünyesinde faaliyetlerini sürdürdükleri düşünülmektedir.

Uyuşturucu maddelerle ilgili kaçakçılığın akımı talep ve arzın bulundukları yerlere doğudan batıya olduğu gibi, batıdan doğu yönüne doğru da olabilmektedir. Esrar, bazmorfin, eroin gibi uyuşturucuların kaçakçılık yönü doğudan batıya, sentetik uyuşturucular ve uyuşturucu imalinde kullanılan kimyasal maddelerin kaçakçılık yönü ise batıdan doğuya doğrudur.

Ülkemize sokularak Avrupa ülkelerine gönderilen uyuşturucu madde sevkiyatlarında, uluslararası kara taşımacılığında kullanılan TIR araçlarının sıklıkla kullanıldığı anlaşılmaktadır. Bu konuda uluslararası çapta işbirliği sağlanarak yapılan çalışmalarda, yoğun TIR trafiği olan ülkelerde şüpheli olabilecek TIR araçlarının belirlenmesine yönelik kriterler ortaya konmaya çalışılmış olmasına rağmen, uyuşturucu organizasyonlarının kısa zamanda belirlenen kriterleri geçersiz kılacak yeni metodları uygulamaya koydukları görülmüştür.

Çalışmaların Türk TIR araçlarında ve şoförlerinde yoğunlaşması üzerine, yabancı plakalı TIR araçları ve yabancı uyruklu şoförlerin kullanılmasında yaygınlık görülmeye başlanmıştır. Ayrıca karavan, minibüs, otomobil gibi daha küçük araçların ve turist sıfatı taşıyan yabancı uyruklu karı koca veya ailelerin tercih edilmeye başlandığı son günlerde dikkat çekmeye başlamıştır.

Yine bazı yabancı uyruklu şahısların özellikle havaalanları ve deniz hudut kapılarımızdan vücutlarına gizledikleri uyuşturucu maddeleri yurtdışına kaçırdıkları veya ülkemize kokain soktukları münferit olaylarda görülmüştür.

b) Eroin İmalathaneleri

1980'li yılların son dönemlerinde ülkemizde faaliyet gösteren uyuşturucu madde kaçakçılarının temin ettikleri eroin maddesini Avrupa ülkelerine göndermek yerine, daha karlı olan bazmorfin temin ederek bunu eroine çevirip Avrupa ülkelerine göndermeye başladıkları görülmüştür. Bazmorfinin eroine göre çok daha ucuza temin edilmesi ve birkaç basit işlemden sonra eroine çevrilmesinin mümkün olması ve 1 kg. bazmorfinden elde edilen eroin maddesine katkı maddesi de eklenerek, elde edilen daha büyük miktardaki eroinin satışından sağlanan karın çok daha fazla olması bu eğilimin nedenleri arasında sayılabilir.

Son dört yılda Ülkemizde meydana gelen eroin imalathaneleri yakalamaları olaylarına göz attığımızda ;

1990 yılında Van ilinde ortaya çıkartılan 1 imalathane olayında 27 kg.eroin maddesi ele geçirilmiştir.

1991 yılında Tekirdağ İlinde ortaya çıkartılan 1 imalathane olayında 113 kg. 040 gr.bazmorfin, 425 kg. asitanhidrit maddesi, Bursa İlinde ortaya çıkartılan 1 imalathane olayında 230 kg. eroin, 1561 kg..asitanhidrit maddesi, İstanbul İlinde ortaya çıkartılan 1 imalathanede 25 kg. 300 gr.eroin ve 14 kg.asitanhidrit maddesi ele geçirilmiştir. (Toplam 3 olay)

1992 yılında İstanbul İlinde ortaya çıkartılan 1 imalathane olayında 9 kg. 752 gr.eroin ele geçirilmiştir.

1993 yılında Elazığ İlinde ortaya çıkartılan 1 imalathane olayında 64 kg.142 gr.eroin ve 185 kg. asitanhidrit maddesi ele geçirilmiştir.

1994 yılında ise; İstanbul İlinde 3, Van, Kocaeli ve Gaziantep İllerinde birer imalathane olayı ortaya çıkarılmış, bu olaylarda; 179 kg. 550 gr. Eroin, 150 gr. Afyon, 11 kg. 820 gr. Procain, 256 kg. 460 gr. Sodyum karbonat, 640 gr. Tuz, 1 kg. Kömür, 129 kg. Dietileter, 163 kg. Hidroklorik asit, 164 kg. Sülfürik asit, 130 kg. Aseton, 50 kg. Asetik anhidrit ele geçirilmiştir.

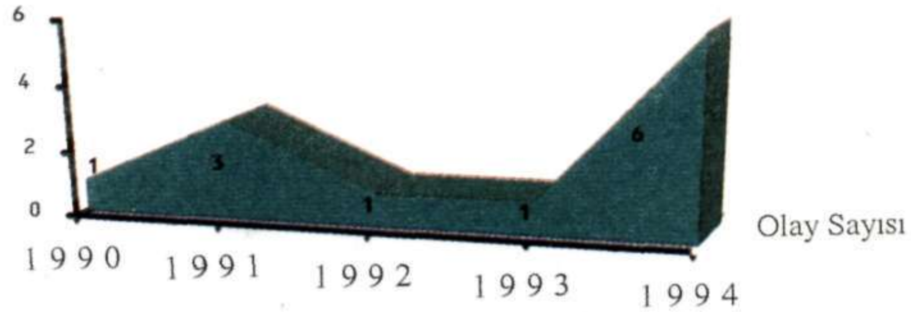
Yurtdışından temin edilen morfin'i, ticari değeri daha yüksek olan eroin'e dönüştüren ve bunu Avrupa ülkelerine gönderen, ülkemizdeki uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının işletmekte oldukları eroin imalathanelerini belirleyebilmek oldukça güçtür. Bazmorfinden eroin elde edilmesi için ciddi bir laboratuvar teşkilatmasına gerek olmaması, basit ev araçlarının yeterli olması ve bu imalathanelerden bazılarının, ***"kitchen laboratories (mutfak laboratuvarlar)"*** olarak adlandırılan ve laboratuvar özelliği olmayan mobil imalathaneler olması, yerlerinin belirlenmesindeki başlıca güçlüğü oluşturmaktadır.

1993 VE 1994 YILLARI
İMALATHANE OLAYLARI

1994

1993

Ülkemizdeki eroin imalathanelerinin yerlerini belirlemek amacıyla ülkemizde üretimi bulunmayan asit anhidrit maddesi başta olmak üzere, eroin imalinde kullanılan diğer kimyasal maddelerin ülke içindeki yasadışı dolaşımının kontrolüne çalışılmaktadır. Yapılan çalışmalar yasal yollardan ithal edilen bu kimyasal maddelerin yasadışı alana kaymadığını, ithal ediliş sebebi olarak gösterilen alanlarda sarfedildiğini göstermektedir. Bu durum, eroin imalathanelerinde kullanılan kimyasal maddelerin yasadışı yollarla ülkemize sokulan kimyasal maddeler olduğunu göstermektedir.

İMALATHANE OLAYLARI

YILI	OLAY SAYISI	MADDE CİNSİ	MADDE MİKTARI
1990	1	Eroin	27 kg.
1991	3	Eroin	255 kg
		Baz morfin	113 kg
		Asit anhidrit	2000 kg.
1992	1	Eroin	9.7 kg
1993	1	Eroin	64 kg
		Asit anhidrit	185 kg
1994	6	Eroin	179 kg
		Afyon	150 gr
		Sodyum Karbonat	206 kg
		Sülfürik Asit	164 kg
		Hidroklorik Asit	163 kg
		Aseton	130 kg
		Dietil Eter	129 kg
		Asetikanhidrit	50 kg
		Procain	820 gr

Oldukça ilkel yapıya sahip olan eroin imalathaneleri, Doğu Anadolu ve Marmara Bölgelerimizde ortaya çıkartılmıştır. Doğu Anadolu Bölgesi'nin bazmorfin giriş bölgesine yakınlığı ve dağlık bir bölge olması, Marmara Bölgesi'nin uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerinde kavşak konumunda olan İstanbul İlimizi de kapsaması sebebiyle tercih edildiği düşünülmektedir.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde faaliyet gösteren PKK terör örgütünün İran'dan temin edilen bazmorfin maddesini sınır boylarındaki dağlık bölgelerde eroine çevirdiği yapılan tahkikatlardan anlaşılmıştır.

c)Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Bağlantılı Cinayetler

Uyuşturucu madde bağımlılığı son yıllarda Avrupa ülkelerinde uyuşturucu kullanımının yasallaştırılması ve cezalandırılmaması uygulanmasına paralel olarak artmış ve bu artış şiddetli bir talebi doğurmuştur. Batıdaki bu talep karşısında geleneksel haşhaş üreticileri olan ülkelerde yetiştirilen haşhaştan uyuşturucu madde üretimine kayma ile birlikte bu bölgelerden Avrupa ülkelerine doğru bir uyuşturucu trafiği oluşmaya başlamıştır.

Bu gelişme süreci içinde, uyuşturucu madde kaçakçılarının organizasyon yapıları ve çalışma şekillerinde, daha önce ayrıntılı olarak değinildiği gibi değişiklikler gözlenmiştir. Münferit olarak yapılan uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetleri aile organizasyonları halini almış, yurtiçi ve yurtdışı teşkilatlanmalarında profesyonel bir çalışma şekli sergilenmeye başlanmıştır. Bu organizasyonlar daha sonra diğer Türk uyuşturucu kaçakçılığı organizasyonları ve yabancı uyuşturucu şebekeleri ile kurdukları bağlantılarla daha karmaşık bir yapıya bürünmüştür. Son olarak, ülkemizde yürüttüğü bölücü terör faaliyetlerini finanse etmek amacıyla PKK Terör Örgütünün de uyuşturucu madde kaçakçılığının üretimden perakende dağıtıma kadar her safhaya el atmasının uyuşturucu madde kaçakçılığına yeni bir boyut kazandırmıştır.

Uyuşturucu madde kaçakçılığında söz konusu olan paranın büyüklüğü ve herhangi bir yakalamada kaybedilecek meblağın riski kaçakçıların faaliyetlerinde mümkün olan her türlü önleme başvurmalarını gerektirmektedir. Uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerinde uygulanan yöntemlerden birinin para almadan uyuşturucu teslimi olması ve bu yöntemin sadece güvene dayalı olması, karşılaşılacak aksiliklerde paranın tahsili ve uyuşturucunun iadesi için güç kullanılması yoluna gidilmesine yol açmaktadır.

Oldukça karmaşık yapılarının yanısıra, işbirliği sonucu kurdukları ortaklıklarla daha da karmaşık bir hal alan uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları arasında güvene dayalı bu işbirliği zaman zaman zaafiyete uğramakta, bunun sonucu olarak da genellikle ölümle sonuçlanan çatışmalar meydana gelmektedir.

Bu ölümlerin daha ziyade başarısızlıklardan sonra, başka bir deyişle güvenlik güçlerinin başarılı çalışmalarının sonucunda ortaya çıktığı gözlenmektedir. Polisin gerçekleştirdiği başarılı operasyonlara bağlı olarak uyuşturucu madde kaçakçılığı bağlantılı cinayetler artmaktadır.

Ülke içinde yapılacak olan bu koordineli çalışmaların, uluslararası boyutta da gerçekleştirilmesi uluslararası boyuta sahip olan uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının tanımlanması ile birlikte bunlarla yapılacak olan mücadeleye yön verecektir. Bu bakımdan uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele için uygulanan tekniklere, uyuşturucu bağlantılı cinayetlere de önem verilmesinin eklenmesi ve bu yöndeki çalışmalara ağırlık verilmesi gerekmektedir.

Konuyla ilgili olarak yapılan bir çalışmada, ülkemizde ve yurtdışında uyuşturucu madde kaçakçılığı olayları ile bağlantılı olarak 50 kadar Türk vatandaşının öldürüldüğü tesbit edilebilmiştir.

d)Türkiye'deki Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Güzergahları

Avrupa ve Asya Kıtalarına yayılmış üç tarafı denizlerle çevrili 2753 km. uzunluğunda kara ve 8333 km. uzunluğunda deniz sınırlarına sahip ülkemiz üzerinden yapılan uyuşturucu madde kaçakçılığının yönü, daha önce de değinildiği gibi, kaçakçılığı yapılan maddeye göre doğu-batı veya batı-doğu yönlü olabilecektir.

Uyuşturucu madde kaçakçılığı güzergahları ve metodları incelerken, kaçakçıların kolay ve mantıklı yollardan ziyade risksiz ve güvenli yolları tercih ettikleri gözönüne alınmalıdır. Örneğin, 08.08.1993 tarihinde Özbekistan sınırında 1190 kg. Baz morfin maddesi ile yakalanan TIR aracının Kapıkule'den çıkış yaparak, Kuzey Karadeniz kıyısından Özbekistan'a gittiği, orada yakalanmamış olsa idi, aynı güzergahtan dönüş yapmayı planladığı yapılan tahkikatlardan anlaşılmıştır. Tabii ki bu güzergahın her zaman kullanılan bir güzergah olduğu iddia edilemez, ancak kaçakçıların kulandıkları değişik taktikleri vurgulayabilmek bakımından hayli dikkat çekici bir nokta olduğu açıktır.

Diğer taraftan, hemen güneyimizde yer alan ve bazı terör örgütlerinin yatağı haline gelen Lübnan da önemli uyuşturucu madde üretim alanlarındandır. Bu bölgede üretilen büyük miktarlardaki uyuşturucu maddelerden bir kısmı ülkemiz üzerinden Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerine gönderilmektedir.

Lübnan menşeli uyuşturucu maddelerin, ülkemize girişinin Hatay ve Gaziantep sınırından olmaktadır. Bunun en önemli nedeni bu illerimizin Lübnan'a coğrafi bakımdan en yakın bölgede bulunmalırından kaynaklanmaktadır.

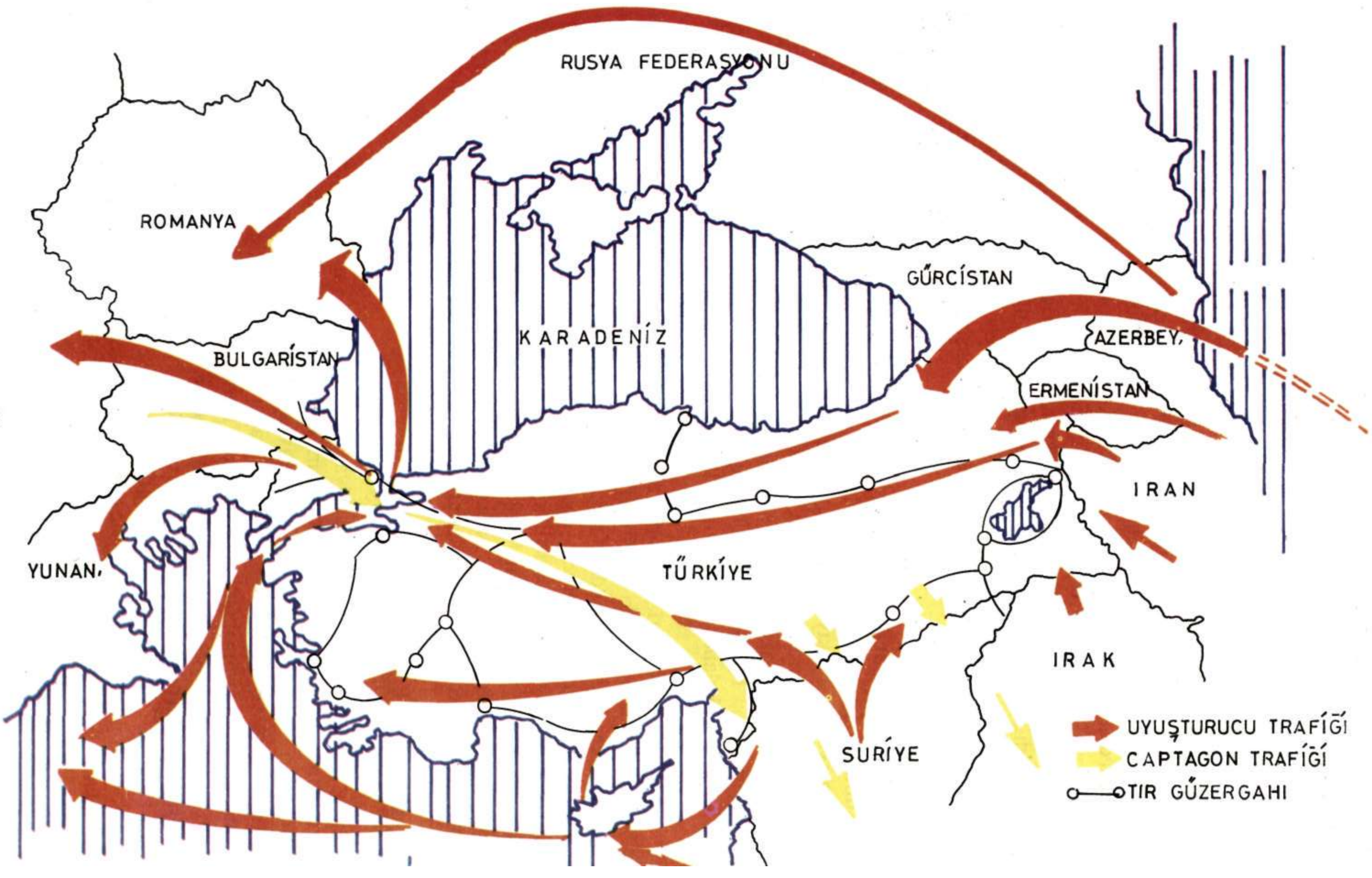
Lübnan menşeli uyuşturucunun deniz yolu ile yapılan kaçakçılığında İskenderun Körfezi'nin önemli rol oynadığı düşünülmekte ise de, Kıbrıs Rum Kesimi'nin ülkemiz ve büyük ölçüde Avrupa ülkelerine yönelik olarak yapılan kaçakçılıkta transit ülke olarak sıkça kullanıldığı gözlenmektedir. Fakat, Lübnan'dan deniz yoluyla yapılan kaçakçılığın yönlerini bir iki güzergah ile sınırlamanın mümkün olmadığını belirtmek gerekir. Geçmiş yıllarda meydana gelen bazı olaylar, Lübnan'dan Mısır'a, hatta Belçika'ya direkt uyuşturucu gönderildiğini göstermiştir. Ülkemizde yapılan bir likit esrar yakalaması olayında ele geçirilen uyuşturucu maddenin deniz yoluyla Lübnan'dan Kocaeli İlimize getirilmiş olduğunun ortaya çıkartılması başka bir çarpıcı örnek olarak gösterilebilir.

Bunun yanında, Altın Hilal Bölgesi'nde üretilen uyuşturucu maddelerin bir kısmının İran sınırımızın dağlık kesimlerinden ülkemize sokulduğu bilinmektedir. Türkiye-İran sınır bölgesinin yüksek dağlarla çevrilmiş, kontrolü zor coğrafi şartlara sahip olması, bu bölgeden yapılan sınır kaçakçılığına elverişli bir ortam sağlamaktadır. Son yıllarda siyasi otoritenin bulunmadığı Kuzey Irak bölgesinden, PKK Terör Örgütünün organizesinde ülkemize uyuşturucu sokulduğu yakalanan sanıkların ifadelerinden anlaşılmıştır.

Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ndeki geçiş sürecinde yaşanan güçlükler ve polisiye tedbirlerdeki zayıflığı fırsat bilen kaçakçılar, buralardaki faaliyetlerine ağırlık vermişlerdir. Bundan faydalanan ülkemizdeki kaçakçıların da bu bölgeden temin ettikleri uyuşturucu maddeleri ülkemize getirdikleri belirlenmiştir. Sözkonusu devletlerle ticari ilişkilerin gelişmesi, bu ülkelerle olan yasal trafiğin de artmasına yol açmıştır. Nakliyede kullanılan TIR araçları ile ülkemizin bölgeye açılan en önemli kapısı durumundaki Sarp Sınır kapısı uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerinde dikkat çekmeye başlamıştır. Sarp sınır kapısında iki TIR aracında ele geçirilen 1387 Kg. bazmorfin maddesi olayı bu yeni kaçakçılık yolunun teyididir.

Ülkemiz üzerinden Avrupa'ya yönelik olarak yapılan kaçakçılıkta en çok kullanılan güzergah Balkan Yolu'dur. Türkiye'den uyuşturucu maddelerin çıkış noktaları ele alındığında, Yugoslavya'daki iç savaş nedeniyle ülkemiz, Arnavutluk ve Yunanistan'dan sefer yapan Ro-Ro gemilerinin kullanılması ilk etapta göze çarpmaktadır. Ülkemizde Derince'den İtalya'nın Trieste ve Bari limanlarına, Haydarpaşa'dan Romanya'nın Köstence Limanına, Yunanistan'nın Patras ve Selanik limanları ile Arnavutluk'un Durrësi limanından İtalya'nın Bari, Brindisi ve Trieste limanlarına yapılan Ro-Ro seferleri geçtiğimiz yıllarda en çok kullanılan güzergahlardır. Ayrıca İzmir İli Çeşme Limanından yapılan ve küçük araçların taşınmasına imkan veren gemi seferlerinin uyuşturucu madde kaçakçılığında kullanıldığı anlaşılmaktadır.

UYUŞTURUCU TRAFİĞİ

Ülkemiz üzerinden Avrupa'ya yönelik olarak yapılan uyuşturucu madde kaçakçılığında, kara araçlarının özellikle de TIR araçlarının kullanılmasının tercih edildiği tespit edilmiştir. Bu araçların daha ziyade Balkan Rotası'nı kullandıkları görülmektedir.

Dikkati çeken diğer bir husus da, Avrupa'da yapılan yakalamalarda uyuşturucu taşıyan şahısların Türk uyruklu olmayıp, ele geçirilen uyuşturucu maddenin Türkiye'den götürüldüğünün iddia edilmesidir. Bu durum ülkemizdeki uyuşturucu kaçakçılarının uyuşturucu taşımada yabancı uyrukluları kullanmayı daha güvenli buldukları sonucunu düşündürmektedir.

Araçlarda yapılan yakalamalarda yabancı plakalı araçların kullanılmasında da artış görülmüştür. Özellikle AT'ye dahil ülkelerdeki sınır kontrollerinin zayıflaması ve dolayısı ile denetimlerin azalması araçlarla büyük partiler halinde kaçakçılığın yapılmasına neden olmuştur.

Son yıllarda ülkemizdeki havaalanlarında yapılan uyuşturucu madde yakalamalarında, Afrika kökenli şahısların özel muhafazalar içinde yuttukları eroin maddelerini Avrupa'ya kaçırmaya çalıştıkları belirlenmiştir. Bu şahısların genellikle sahte ABD ve İngiltere pasaportu kullandıkları tespit edilmiştir.

Deniz yolundan yapılan kaçakçılık tetkik edildiğinde, son yıllarda özellikle profesyonel kaçakçı grupları ile terör örgütlerinin bu yolu tercih ettikleri tesbit edilmiştir. Ayrıca, Karadeniz'de bulunan limanlardan Ukrayna ve diğer Karadeniz'e kıyısı olan ülkelere yapılan gemi seferlerinin uyuşturucu madde kaçakçılığında sıkça kullanıldığına dair bilgiler alınmakta ise de, böyle bir güzergah olduğunu gösterir önemli miktarlarda uyuşturucu madde yakalamaları henüz gerçekleştirilememiştir. Ancak konu değerlendirilmektedir.

Ülkemizdeki kara hudut kapılarının dağılımı ise şöyledir:

ŞEHİR ADI	HUDUT KAPISI	KARŞILIK HUDUT KAPISI	ÜLKE ADI
Artvin	Sarp	-	Gürcistan
Ağrı	Gürbulak	Bazargan	İran
Edirne	Kapıkule	Adriya Kapitan	Bulgaristan
	İpsala	Kipi	Yunanistan
	Pazarkule	Kastanion	Yunanistan
Gaziantep	Öncüpınar	Sucu	Suriye
	Karkamış	Carablus	Suriye
Hakkari	Esendere	Serov	İran
Hatay	Cilvegözü	Bavulhavva	Suriye
	Yayladağı	Kesap	Suriye
Kırklareli	Dereköy	Malko Trnova	Bulgaristan
Mardin	Şenyurt	Derbesiye	Suriye
Şırnak	Habur	Zaho Elhalil	Irak
Şanlıurfa	Akçakale	Tell Abiyat	Suriye
Iğdır	Aralık	-	Nahcivan

Bu kara hudut kapıları dışında 12 hava, 7 demiryolu ve 34 deniz hudut kapımız mevcuttur. Deniz hudut kapılarımızdan, Haydarpaşa ve Derince'den TIR araç giriş çıkışı yapılmaktadır.

Sınırlarımızdaki geçiş yoğunluğunu ifade edebilmek bakımından bazı hudut kapılarımızdan geçiş yapan araçların durumunu yıllara göre gösteren tablolar aşağıda verilmiştir.

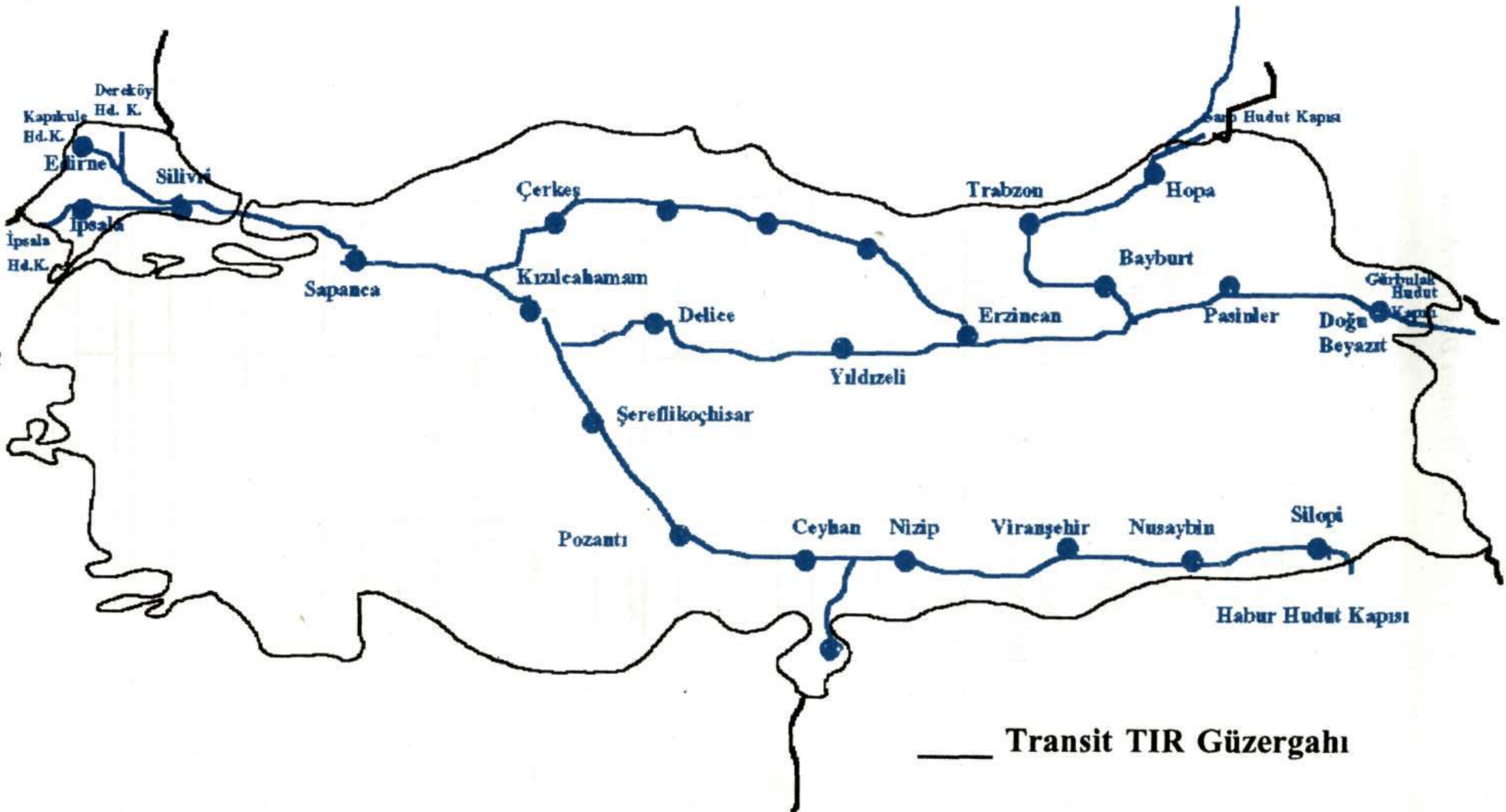
1993 YILI

KAPININ ADI	TÜRK		YABANCI		TOPLAM	
	Giriş	Çıkış	Giriş	Çıkış	Giriş	Çıkış
Kapıkule	46365	47274	59199	58056	105564	105330
Gürbulak	49675	55766	14042	13939	63717	69705
Habur	4176	4537	51	54	4227	4591
Cilvegözü	817	417	3434	3985	4251	4402
İpsala	8182	6716	6745	7389	14927	14105
Sarp	4282	4514	3534	1814	7816	6328
TOPLAM	113479	119224	87005	85237	200502	204461

1994 YILI (01.01-30.11.1994)

KAPININ ADI	TÜRK		YABANCI		TOPLAM	
	Giriş	Çıkış	Giriş	Çıkış	Giriş	Çıkış
Kapıkule	46854	47421	31038	30515	77892	77936
Gürbulak	37158	40385	5959	5702	43117	46087
Habur	10351	10413	23	26	10374	10439
Cilvegözü	677	744	2463	2654	3140	3398
İpsala	5956	6091	4689	4335	10645	10426
Sarp	4534	5260	1037	733	5571	5993
TOPLAM	105530	110314	45209	43965	150739	154279

TRANSİT TIR GÜZERGAHI ve KONTROL NOKTALARI

e) Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Olayları Değerlendirmesi

Ülkemizde uyuşturucu madde olaylarında gerek olay sayısı, gerekse bu olaylarda yakalanan sanık sayısında dikkat çekici bir artış gözlenmektedir. Bu olaylarda ele geçirilen uyuşturucu madde miktarları ele alındığında dalgalanmalar görülse de, gerçekte değerlendirmenin yıllar içinde meydana gelen olayların tek tek ele alınması şeklinde yapılması halinde, söz konusu dalgalanmaların meydana geldiği yıllarda bir veya birkaç münferit olayda külliyatlı miktarlarda yakalamaların gerçekleştiği, bu olayların ait oldukları yıllardaki uyuşturucu madde yakalama miktarlarını olağanüstü arttırdıkları görülür. Bu durum ele geçirilen uyuşturucu madde miktarında düzenli bir artış olduğu gerçeğini de beraberinde getirmektedir.

1993 ve 1994 yıllarında polis tarafından yasal işlem gören toplam uyuşturucu madde olayları istatistiği aşağıdadır.

1993 YILI

UYUŞTURUCU MADDE CİNSİ	OLAY SAYISI	SANIK SAYISI	MİKTAR		
			KİLO	GRAM	ADET
Eroin	191	439	2021	399	
Esrar	1052	1889	26268	127	
Baz morfin	7	38	2905	997	
Afyon	16	27	47	29	
Kokain	17	42	8	890	
Asit anhidrit	-	-	185	-	
Captagon tablet	2	15	-	-	281700
Sentetik uyuşturucu	26	48	-	-	12824
TOPLAM	1168	2498			

1994 YILI

UYUŞTURUCU MADDE CİNSİ	OLAY SAYISI	SANIK SAYISI	MİKTAR		
			KİLO	GRAM	ADET
Eroin	310	871	1591	35	
Esrar	1637	3298	18235	265	
Baz morfin	13	54	243	264	
Afyon	15	37	86	385	
Kokain	35	122	16	274	
Asit anhidrit	2	31	21534	500	
Captagon tablet	5	30			4319400
Sentetik uyuşturucu	21	46			270807
Diğeri	1	4	140	50	
TOPLAM	2039	4493			

ı-Yurtiçinde Meydana Gelen Uyuşturucu Madde Olayları

Yukarıda da değinilidiği gibi uyuşturucu madde yakalamaları olayları ve bu olaylarda ele geçirilen uyuşturucu madde miktarları ile ilgili olarak yapılan değerlendirmeler bu unsurların yıldan yıla artmakta olduğunu göstermektedir. Söz konusu artışın daha açık olarak izlenebilmesi bakımından son dört yılda ele geçirilen eroin, esrar, baz morfin ve kokain maddesi olayları ve miktarlarındaki değişimler aşağıdaki grafik ve tablolarda gösterilmiştir.

EROİN MADDESİ OLAYLARI;

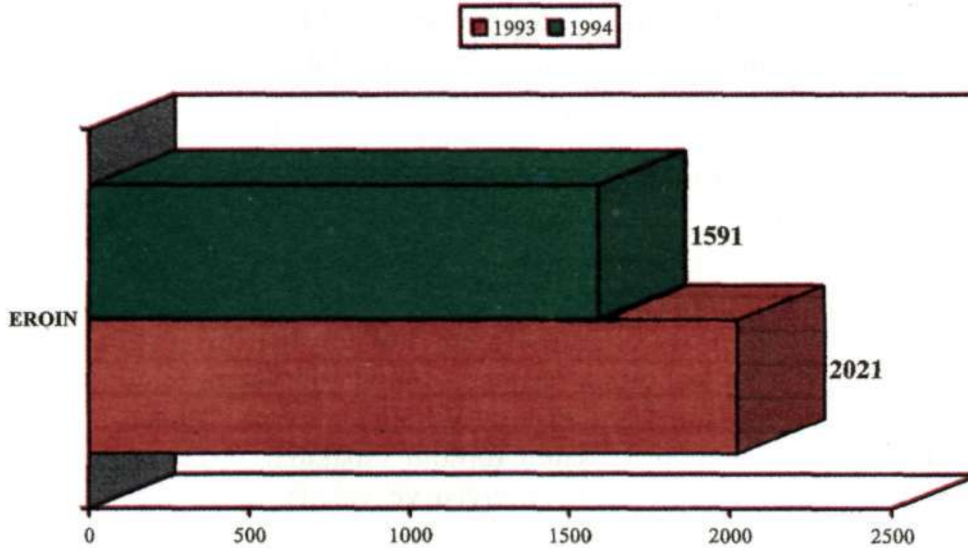
YIL	OLAY	MİKTAR
1993	-%11	+% 110
1994	+%62	-%21

ESRAR MADDESİ OLAYLARI;

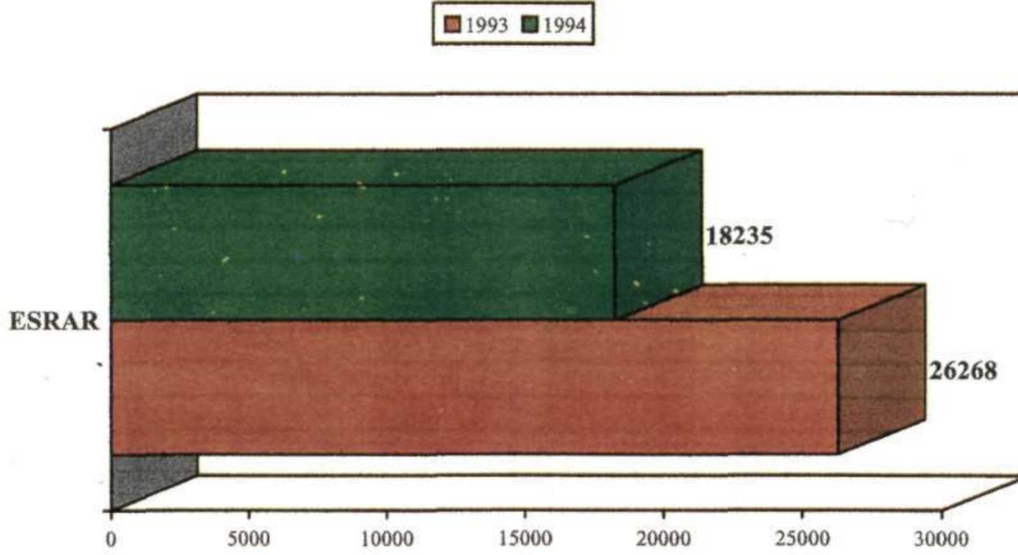
YIL	OLAY	MİKTAR
1993	+%42	+%66
1994	+%55	-%30

Eroin olaylarında, 1993 yılında azalan olay sayısına rağmen miktarda ciddi bir artış görülmekte, ancak 1994 yılında olay sayısındaki önemli artışa rağmen ele geçirilen eroin miktarında bir önceki yıla göre azalma görülmektedir. Burada bir ters orantı görülmektedir. Bunun nedeni araştırıldığında 1993 yılında İstanbul'da Oktay TIR Garajında ele geçirelen 600 kg. Eroin olayında olduğu gibi bazı eroin yakalaması olaylarında oldukça büyük miktarlarda eroin maddesi ele geçirilmesidir. Benzer durum esrar maddesi olaylarında da kendini göstermektedir. Nitekim yıllara düzenli oranlarda artan olay sayısına rağmen ele geçirilen miktarlardaki artışlar külliyatlı miktarlardaki münferit yakalamaları işaret etmektedir. Uyuşturucu madde sevkiyatlarında TIR araçlarından ziyade küçük araçların tercih edilmesi, ele geçirilen uyuşturucu madde miktarında azalma sanık sayısında artışa neden olmuştur.

Yurtiçinde Meydana Gelen EROİN Yakalamaları (Kg. Olarak)

Yurtiçinde Meydana Gelen ESRAR Yakalamaları (Kg. Olarak)

BAZMORFİN MADDESİ OLAYLARI;

YIL	OLAY	MİKTAR
1993	+% 133	+% 106
1994	+% 85	-% 91

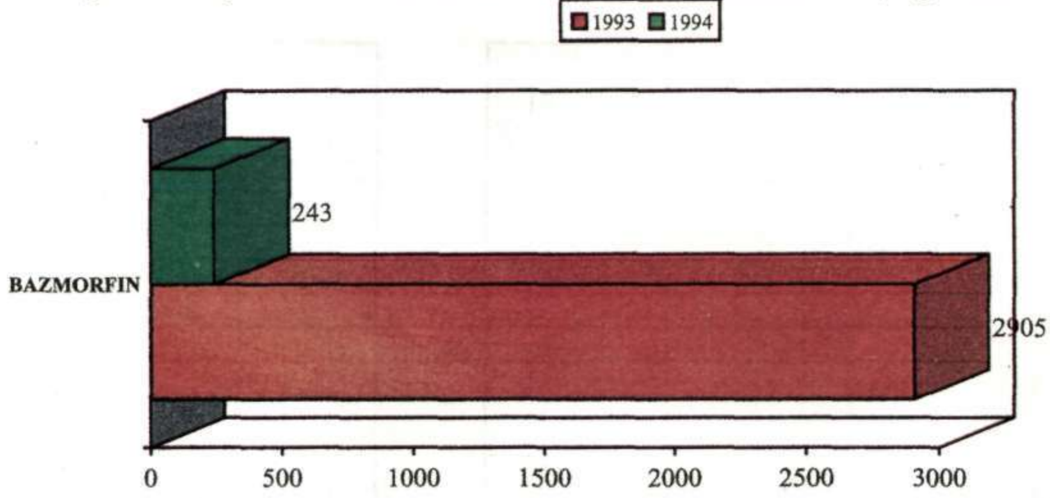
KOKAİN MADDESİ OLAYLARI;

YIL	OLAY	MİKTAR
1993	-% 15	+% 36
1994	+% 105	+%84

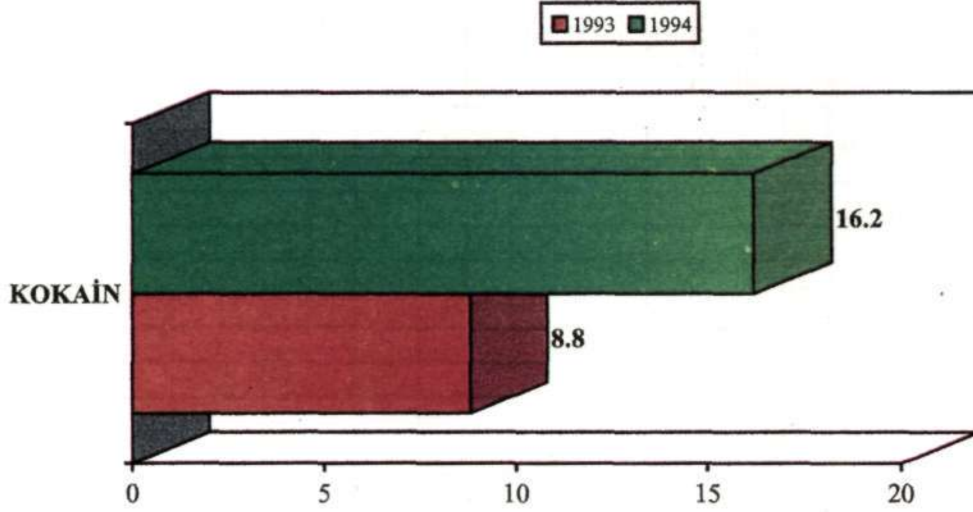
Son dört yıl içinde meydana gelen baz morfin maddesi yakalaması olayları ele alındığında son, iki yılda olay sayısında artışlar görülmektedir. Bununla birlikte ele geçirilen baz morfin maddesi miktarında 1994 yılında 1993 yılına göre belirgin bir azalma dikkat çekmektedir. Bu durum eroin ve esrar yakalamalarında olduğu gibi büyük miktarlardaki yakalamaların gerçekleştirildiği bazı münferit olaylardan kaynaklamaktadır. Yine 1993 yılında Afganistan'dan temin edilerek Sarp sınır kapımızdan ülkemize sokulmak istenirken ele geçirilen 1300 kilogramı aşkın baz morfin maddesi yakalaması bahse konu artışın başlıca sebebini teşkil etmiştir.

Kokain olaylarındaki dalgalanmalara rağmen ele geçirilen kokain miktarlarındaki düzenli artış coğrafi olarak kokain üretimi yapılan bölgelerin oldukça uzak ve ters bir konumda bulunan ülkemizde ancak talebe bağlanabilir. Nitekim, ülkemizde kokain fiyatlarının oldukça yüksek olması ve bu fiyatı karşılayabilecek gelir seviyesine sahip toplum tabakaları arasında günden güne yayılan kokain kullanımı, kokain olay sayısı ve yakalama miktarlarında artışlara yol açmaktadır.

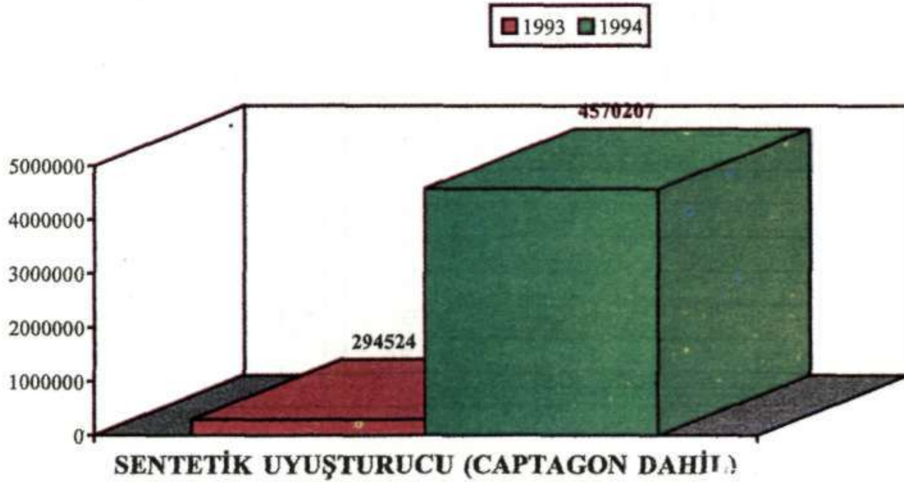
Yurtiçinde Meydana Gelen BAZMORFİN Yakalamaları (Kg. Olarak)

Yurtiçinde Meydana Gelen KOKAİN Yakalamaları (Kg. Olarak)

Yurtiçinde Meydana Gelen Sentetik Uyuşturucu Yakalamaları (Adet Olarak)

Yukarıda verilen rakamlar Emniyet Teşkilatınca gerçekleştirilen yakalamalar olup, Türkiye geneline ait yakalamalar aşağıda verilmiştir.

1993 YILI

UYUŞTURUCU MADDE CİNSİ	OLAY SAYISI					SANIK SAYISI					MİKTAR				
	Polis	Jandarma	Sahil Güv.	Gümrük	TOPLAM	Polis	Jandarma	Sahil Güv.	Gümrük	TOPLAM	Polis	Jandarma	Sahil Güv.	Gümrük	TOPLAM
Esrar	1052	153	4	5	1214	1889	162	2	14	2067	26268127 gr.	7408630 gr.	308500 gr	5716 gr.	34386973 gr
Eroin	191	5	-	4	200	439	9	-	5	453	2021399 gr.	128820 gr.	-	191640 gr.	2341859 gr.
Bazmorfin	7	3	-	-	10	38	5	-	-	43	2905997 gr.	14700 gr.	-	-	2920697 gr.
Afyon	16	-	-	-	16	27	-	-	-	27	47029 gr.	2900 gr.	-	-	49929 gr
Kokain	17	1	-	-	18	42	1	-	-	43	8890 gr.	003 gr.	-	-	8893 gr.
Asitanhidrit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	185000 gr.*	8000 gr.*	-	-	193000 gr
Captagon tablet	2	-	-	1	3	15			2	17	281700 ad.	-	-	238000 ad.	519700 ad.
Sentetik uyuşturucu	26	-	-	-	26	48	-	-	-	48	12824ad.	-	-	-	12824 adet
Toplam	1311	162	4	10	1487	2498	177	2	21	2698					

1994 YILI

UYUŞTURUCU MADDE CİNSİ	Polis	Jandarma	Sahil Güv.	Gümrük	TOPLAM	Polis	Jandarma	Sahil Güv.	Gümrük	TOPLAM	Polis	Jandarma	Sahil Güv.	Gümrük	TOPLAM
Esrar	1637	196	4	2	1839	3298	363	-	1	4662	18235265 gr.	12107010 gr.	568500 gr.	308114 gr.	31218789gr
Eroin	310	29	-	5	344	871	49	-	15	935	1591035 gr.	352068 gr.	-	228595 gr.	2171698 gr.
Bazmorfin	13	2	-	-	15	54	1	-	-	55	243264 gr.	59004 gr.	-	-	302268 gr.
Afyon	15	1	-	-	16	37	1	-	-	38	86385 gr.	4800 gr.	-	-	91189 gr.
Kokain	35	-	-	1	36	122	-	-	3	125	16274 gr.	-	-	4942 gr.	21216 gr.
Asitanhidrit	2	-	-	-	2	31	-	-	-	31	21534500 gr.	-	-	-	21534500gr
Captagon tablet	5	-	-	-	5	30	-	-	-	30	4319400 ad.	-	-	-	4319400 ad.
Sentetik uyuşturucu	21	-	-	-	21	46	-	-	-	46	270807 ad.	21 adet*	-	-	270828 ad.
Toplam	2038	128	4	8	2278	4489	414	-	19	5922					

** Olay ve Sanık sayısı diğer uyuşturucuların içinde geçmiştir.*

ıı-Yurtdışında Türk Vatandaşlarının Karıştığı Uyuşturucu Madde Olayları ve Bu Olaylarda Ele Geçirilen Uyuşturucu Madde Miktarlarının Ülkelere Göre Dağılımı

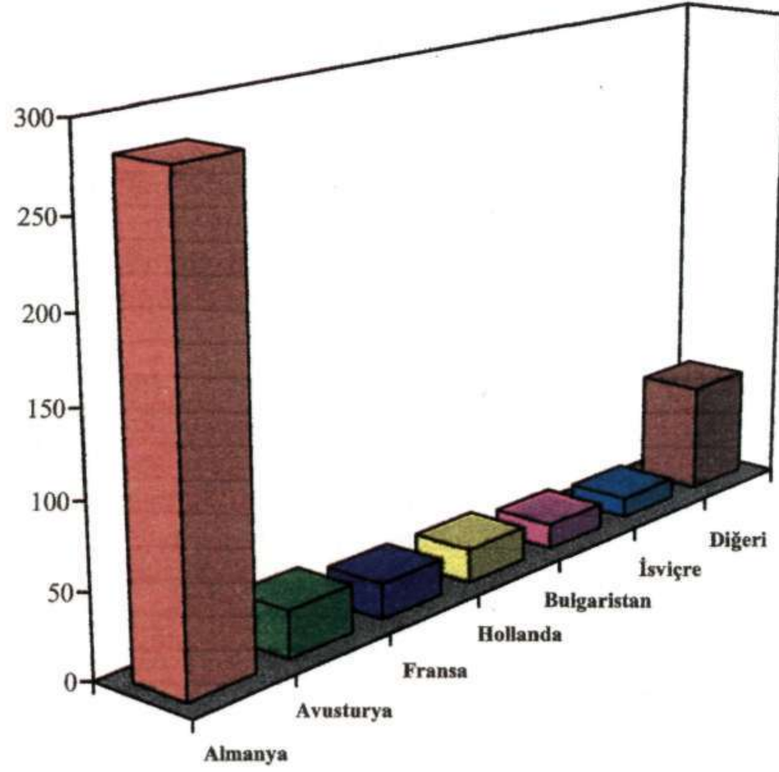
Ülkemiz üzerinden yapılmakta olan uyuşturucu madde kaçakçılığının ana hedefinin Batı Avrupa ve Kuzey Amerika ülkeleri olduğuna değinilmişti. Bu hedef çerçevesinde yurtdışında Türk vatandaşlarının karıştığı uyuşturucu madde olayları daha ziyade sözkonusu hedef ülkelerde yoğunlaşmaktadır.

Ülkemizde faaliyet gösteren uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları, temin edilen uyuşturucunun paketlenerek talep ülkelerine sevki ve bu ülkelerde toptan ve perakende satışı alanlarında rol oynamaktadır. Bu bakımdan uyuşturucu maddelerin ülkeye sokulması ve sevki dışındaki tüm faaliyetler Türkiye dışında gerçekleştirilmektedir. İşte bu faaliyetler sırasında her yıl uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonu elemanı olan yüzlerce Türk vatandaşı uyuşturucu suçundan yakalanmaktadır. Bu vatandaşlarınımızın yıllara göre istatiksel durumu ayrıntılı olarak aşağıda çıkartılmıştır.

1993 YILI

UYUŞTURUCU MADDE CİNSİ	OLAY SAYISI	SANIK SAYISI	MİKTAR		
			KİLO	GRAM	ADET
Eroin	352	786	2660	467	
Esrar	27	38	4762	234	
Baz morfin	2	4	1198	118	
Kokain	36	66	26	868	
Paracetamol	1	4	13	325	
Amfetamin	3	3	2	365	
Kafein	1	3	115		
Captagon	4	7			848143
Sentetik uyuşturucu	4	5	2	615	1895
Kenevir	1	1	1		
Belli değil	13	24			
TOPLAM	444	941			

1993 Yılında Yurtdışında Türk Vatandaşlarının Karıştıkları Olaylar

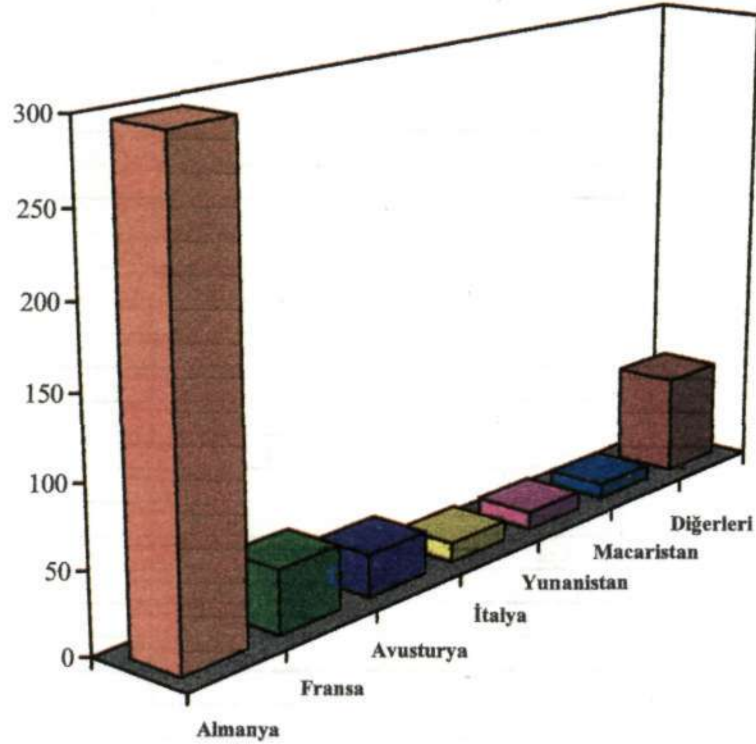

1994 YILI

UYUŞTURUCU MADDE CİNSİ	OLAY SAYISI	SANIK SAYISI	MİKTAR		
			KİLO	GRAM	ADET
Eroin	338	672	2552	203	
Esrar	26	38	796	786	
Kenevir	3	4	4	640	1100
Amfetamin	3	1	-	966	
Kokain	51	94	30	347	
Morfin	1	2	5001	325	
Captagon	6	12	-	-	15947239
Sentetik uyuşturucu	4	6	-	182	267913
Belli değil	24	34	-	410	

TOPLAM	456	863

1994 Yılında Yurtdışında Türk Vatandaşlarının Karıştıkları Olaylar

1980'li yılların sonlarından itibaren uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele politikasında değişiklik yapan Batı Avrupa ülkeleri, uyuşturucu madde kullanımını yasallaştırmaya yönelmiş, kimi devletler mevzuat düzenlemeleri, kimileri ise uygulamadaki değişikliklerle uyuşturucu madde kullanımını ve küçük miktarlardaki uyuşturucu madde bulundurmayı kanuni cezalandırma dışı bırakmıştır. Bu eğilimin açıklaması ise; küçük uyuşturucu madde satıcılarının takibi ile büyük kaçakçıların yakalanmasının hedeflenmesi şeklinde ifade olunmuştur. Oysa ki, bu uygulama sonucunda denetim altında tutulmaya çalışılan uyuşturucu madde dolaşımı, artık bu ülkelerde serbestlik kazanarak kolayca bulunur olmaya başlamış ve önemli miktarlardaki uyuşturucu madde bağımlısı topluluğunun da etkisiye her yıl bağımlı sayısında artışlar gözlenmiştir. Uyuşturucu bağımlılığındaki artışın en önemli göstergesi bu ülkelerdeki yoğun talep artışı ve bölgede artan uyuşturucu madde kaçakçılığıdır.

Yurtdışında Türk vatandaşlarının karıştığı uyuşturucu madde olaylarının ülkelere göre dağılımında, bazı kriterlerlere göre değişiklikler olmakla birlikte Almanya'nın bu konuda her zaman başı çektiği görülmektedir. 1994 yılı durumu ayrıntılı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

1994 Yılında Ülkelere Göre Türk Vatandaşlarının Yurtdışında Karıştıkları Uyuşturucu Madde Olayları

Ülke	Uyuşturucu Cinsi	Olay Sayısı	Sanık Sayısı	Miktar
Almanya	Esrar	13	23	312 kg. 979 gr.
	Eroin	224	473	981 kg. 149 gr.
	Kokain	46	89	27 kg. 673 gr.
	Amfetamin	3	1	966 gr.
	Sentetik Tablet	3	3	311 Adet
	Belli değil	8	16	
Fransa	Esrar	3	3	6 kg. 615 gr.
	Eroin	27	45	31 kg. 894 gr.
	Kokain	-	-	326 gr.
	Morfin	-	-	1 kg. 325 gr.
	Belli değil	9	11	
Avusturya	Esrar	2	2	4 kg. 507 gr.
	Eroin	23	41	9 kg. 720 gr.
	Kokain	1	1	107 gr.
İtalya	Esrar	2	3	145 kg. 020 gr.
	Eroin	9	15	388 kg. 942 gr.
	Belli değil	1	1	410 gr.
Bulgaristan	Eroin	6	8	43 kg. 664 gr.
	Sentetik tablet	1	3	267 600 adet
	Belli değil	1	1	
Yunanistan	Esrar	1	2	1 kg. 865 gr.
	Eroin	7	8	22 kg. 143 gr.
	Kokain	1	1	005 gr.
	Kenevir	2	2	4 kg. 640 gr.
Macaristan	Esrar	1	1	40 kg.
	Eroin	7	8	633 kg. 854 gr.
	Belli değil	1	1	
Hollanda	Eroin	5	15	97 kg. 042 gr.
	Kenevir	1	2	1100 Adet
	Belli değil	1	1	
İspanya	Esrar	2	2	206 kg. 800 gr.
	Eroin	4	5	15 kg. 049 gr.
	Belli değil	1	1	
İngiltere	Eroin	7	18	178 kg.

Diğer yıllarda olduğu gibi, yurtdışıda uyuşturucu madde olaylarına karışan Türk vatandaşlarının ülkelere göre dağılımında Batı Avrupa ülkeleri ilk sıraları almaktadır. Bununla birlikte, Almanya'nın Türk vatandaşlarının karıştığı uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarında ilk sırada yer almasının belirgin sebepleri vardır. Bunlar;

-Almanya'nın coğrafi olarak Avrupa'nın merkezinde yer alması ve Doğu Avrupa ile sınırdaş olması,

-Gelişmiş bir ulaşım sistemine sahip olması ve bu ülkeden bir çok ülkeye kara, hava ve deniz yolu ile kolayca ulaşılabilinmesi,

-Gelir düzeyi yüksek bir ülke olması ve uyuşturucu fiyatlarının cazip oranlarda olması,

-Balkan Rotasının bu ülkeye ulaştıktan sonra, diğer Batı Avrupa ülkelerine ulaşmak üzere kollara ayrılması,

-Önemli bir uyuşturucu madde tüketicisi ve transit ülke olması,

-Almanya'da illegal yollardan ülkeye giren çok sayıda yabancı bulunması ve mülteci akınının çok olması, nedeniyle uyuşturucu organizasyonlarının rahat hareket imkanı bulmaları,

-Yasaklanana kadar Almanya'da rahatça hareket eden ve geniş bir teşkilatlanmaya sahip olan uyuşturucu madde kaçakçılığı yapan PKK terör örgütünün yasaklanmasından sonra, elemanlarının bu ülkede kalması ve faaliyetlerini gizlice sürdürmeye devam etmesi, olarak değerlendirilmektedir.

ııı-Yurtiçinde Meydana Gelen Uyuşturucu Madde Olaylarının İllere Göre Dağılımı

Yurtiçinde meydana gelen uyuşturucu madde olaylarının dağılımı incelendiğinde, bazı illerimizde uyuşturucu madde olaylarının daha yoğun olarak meydana gelmekte olduğu gözlenir. Ülkemizde uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele ile görevli kurumlardan Emniyet Genel Müdürlüğü bu görevini Kaçakçılık İstihbarat ve Harekat Daire Başkanlığı ve bu Başkanlığı bağlı il teşkilatları aracılığı ile yerine getirmektedir. Bahse konu teşkilatlanma tüm illerde tam ve eksiksiz olarak sağlanmıştır. Bu nedenle bazı illerdeki uyuşturucu madde yakalamalarının oldukça çok, bazılarının ise az olmasının sebebi bu illerin coğrafi konumu itibarıyla uyuşturucu madde kaçakçılığı güzergahlarında yer alıp almamaları ile bağlantılıdır.

Ülkemiz üzerindeki uyuşturucu madde kaçakçılığı güzergahlarına ana hatları ile değinecek olursak, uyuşturucu maddelerin genellikle Doğu ve Güneydoğu Bölgelerimizdeki yasadışı sınır geçişleri veya hudut kapılarından geçiş yapan araçlarla ülkemize sokulduğu, bu bölgelerimizde ve komşu bölgelerde yer alan Van, Diyarbakır, Gaziantep, Adana, Hatay, İçel gibi uyuşturucu madde kaçakçılığında birer merkez olarak ortaya çıkan illerimizde toplandığı, daha sonra başta İstanbul olmak üzere, Batı Bölgelerimizde yer alan bazı illerimize, Avrupa ülkelerine sevk edilmek üzere gönderildiği anlaşılmaktadır. Diğer taraftan, Ortadoğu ülkelerinde talebi olan Captagon gibi sentetik uyuşturucuların Avrupa ülkelerinden ülkemize sokularak özellikle Hatay ilimizden yurtdışına gönderilmesi ile ters bir akım oluşturmaktadır.

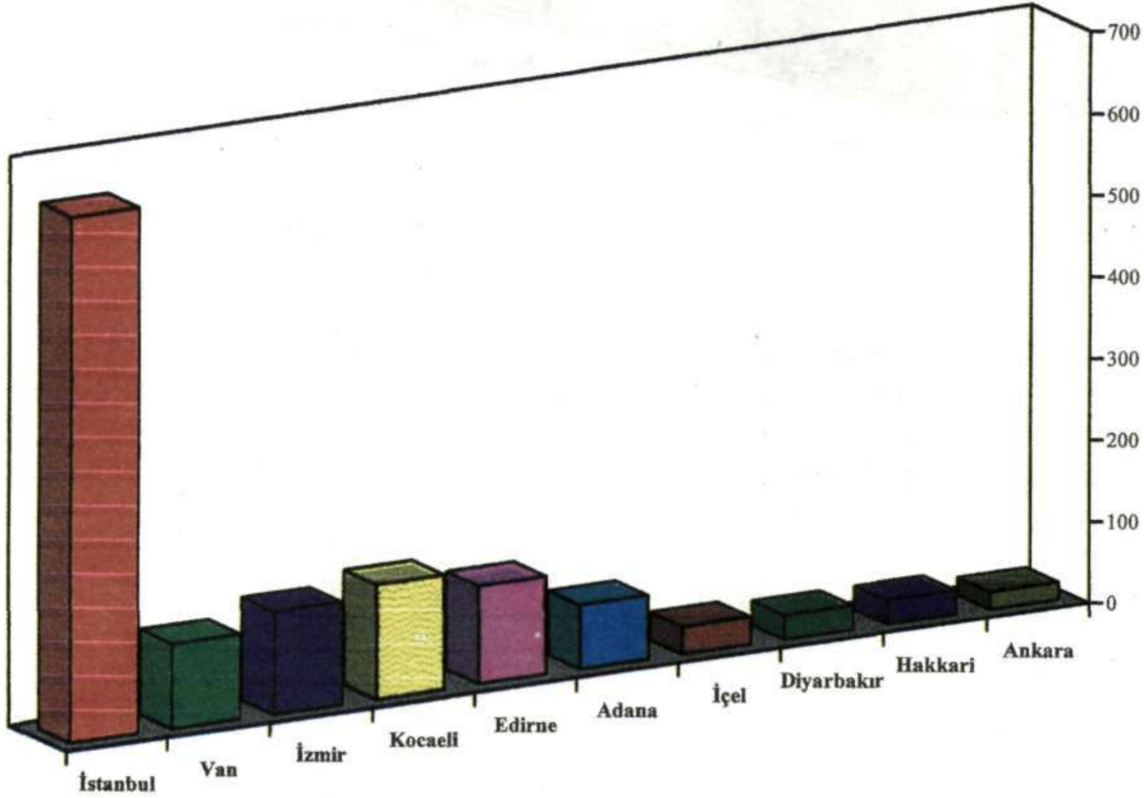
1994 yılında bazı illerimizde meydana gelen uyuşturucu madde yakalaması olayları ve ele geçirilen uyuşturucu miktarları aşağıdaki tablodadır.

İli	Uyuşturucu Cinsi	Olay Sayısı	Sanık Sayısı	Miktar
İstanbul	Esrar	195	385	1.453 kg. 048 gr.
	Eroin	138	391	646 kg. 393 gr.
	Bazmorfin	2	14	19 kg.
	Afyon	4	7	1 kg. 255 gr.
	Kokain	31	111	8 kg. 735 gr.
	Asit Anhidrit	-	-	50 kg.
	Sentetik Tablet	8	26	3.394.075 Adet
Van	Esrar	32	70	1.937 kg. 872 gr.
	Eroin	36	92	104 kg. 371 gr.
	Bazmorfin	4	24	157 kg. 585 gr.
	Afyon	2	6	20 kg. 024 gr.
Kocaeli	Esrar	43	86	650 kg. 481 gr.
	Eroin	4	27	140 kg. 836 gr.
İzmir	Esrar	268	522	349 kg. 144 gr.
	Eroin	10	44	125 kg. 585 gr.
	Kokain	2	5	6 kg. 525 gr.
	Sentetik Tablet	5	9	179 Adet
Diyarbakır	Esrar	105	168	3.948 kg. 628 gr.
	Eroin	25	46	29 kg. 641 gr.
	Bazmorfin	2	8	4 kg. 212 gr.
	Dietil eter	1	4	124 kg. 050 gr.
Adana	Esrar	110	259	391 kg. 759 gr.
	Eroin	8	40	78 kg. 407 gr.
	Sentetik Tablet	1	2	45 Adet
Hakkari	Esrar	5	8	1.829 kg. 893 gr.
	Eroin	10	18	29 kg. 238 gr.
	Bazmorfin	1	-	4 kg. 667 gr.
	Afyon	2	10	40 kg. 150 gr.
Edirne	Esrar	4	5	050 gr.
	Eroin	7	10	120 kg. 133 gr.
	Sentetik Tablet	3	5	11.300 Adet
İçel	Esrar	75	133	453 kg. 098 gr.
	Eroin	8	30	33 kg. 963 gr.
	Bazmorfin	2	3	46 kg.
	Afyon	2	2	20 kg.
	Asit Anhidrit	1	30	16.541 kg.
Hatay	Esrar	15	61	1.128 kg. 628 gr.
	Eroin	2	11	14 kg. 320 gr.
	Afyon	1	2	4 kg. 670 gr.
	Sentetik Tablet	3	21	860.400 Adet
Ankara	Esrar	117	281	333 kg. 367 gr.
	Eroin	8	25	21 kg. 457 gr.
	Afyon	1	4	203 gr.
Gaziantep	Esrar	51	115	753 kg. 646 gr.
	Eroin	10	28	1 kg.
	Afyon	2	5	11 kg.
	Asit anhidrit	1	5	4.938 kg.
	Sentetik Tablet	1	3	304.001 Adet
Bitlis	Esrar	6	14	1.384 kg. 652 gr.
	Eroin	1	4	7 kg. 500 gr.
Elazığ	Esrar	15	36	125 kg. 200 gr.
	Eroin	1	2	20 kg.
	Sentetik Tablet	1	3	2 Adet
Antalya	Esrar	64	127	164 kg. 119 gr.
	Eroin	3	9	6 kg. 261 gr.
Mardin	Esrar	8	18	174 kg. 617 gr.
	Eroin	2	2	2 kg. 100 gr.
Bingöl	Esrar	15	32	123 kg. 053 gr.
	Eroin	1	2	1 kg.
Muş	Esrar	5	7	618 kg. 974 gr.
Bursa	Esrar	78	162	370 kg. 388 gr.
	Eroin	5	9	1 kg. 758 gr.
	Sentetik Tablet	3	5	50 Adet

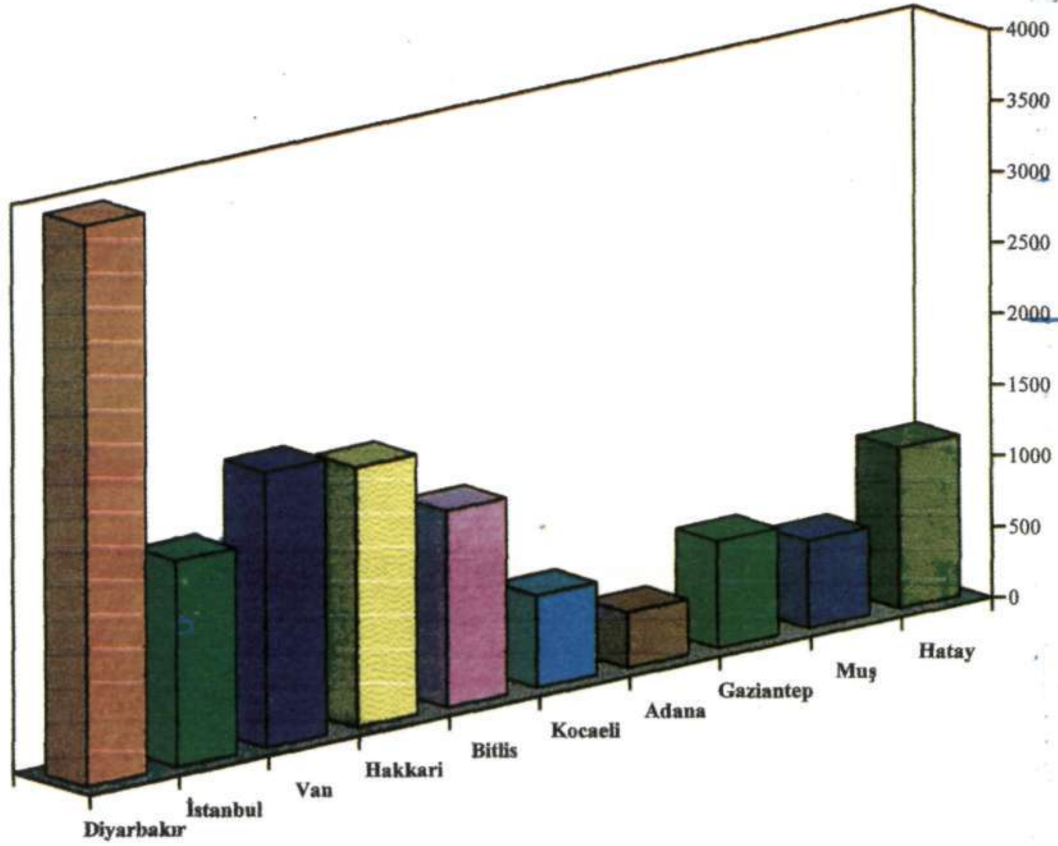
Bu bakımdan, uyuşturucu madde kaçakçılığı olayları değerlendiridiğinde, anılan güzergahlarda ve bekleme noktalarında olay ve ele geçirilen uyuşturucu madde miktarlarının arttığı açıkca görülmektedir. Dolayısıyla, ülkemizde uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarının en yoğun olarak yaşandığı il olarak İstanbul öne çımaktadır. İstanbul ilinde uyuşturucu madde kaçakçılığının yoğun olamasının nedenleri; İstanbul'un coğrafi olarak Asya ve Avrupa kıtalarının birleştiği bir noktada yer alması ve bunun sonucu olarak tüm ulaşım yollarının kavşağında yer alması, 10 milyona yakın nüfusu ile geniş bir arazi üzerinde kurulu bulunması nedeniyle kontrolünün çok zor olması, ayrıca ticaret ve sanayi merkezi olması sebebiyle büyük miktarlarda mal ve para akışının olması olarak sayılabilir.

Miktar bakımından 1994 yılında ülkemizde en fazla eroin ve esrar ele geçirilen ilk on ilimizi gösteren grafikler aşağıda verilmiştir.

1994 Yılı Yurtiçi Eroin Yakalamalarında İlk 10 İl (Kg.)

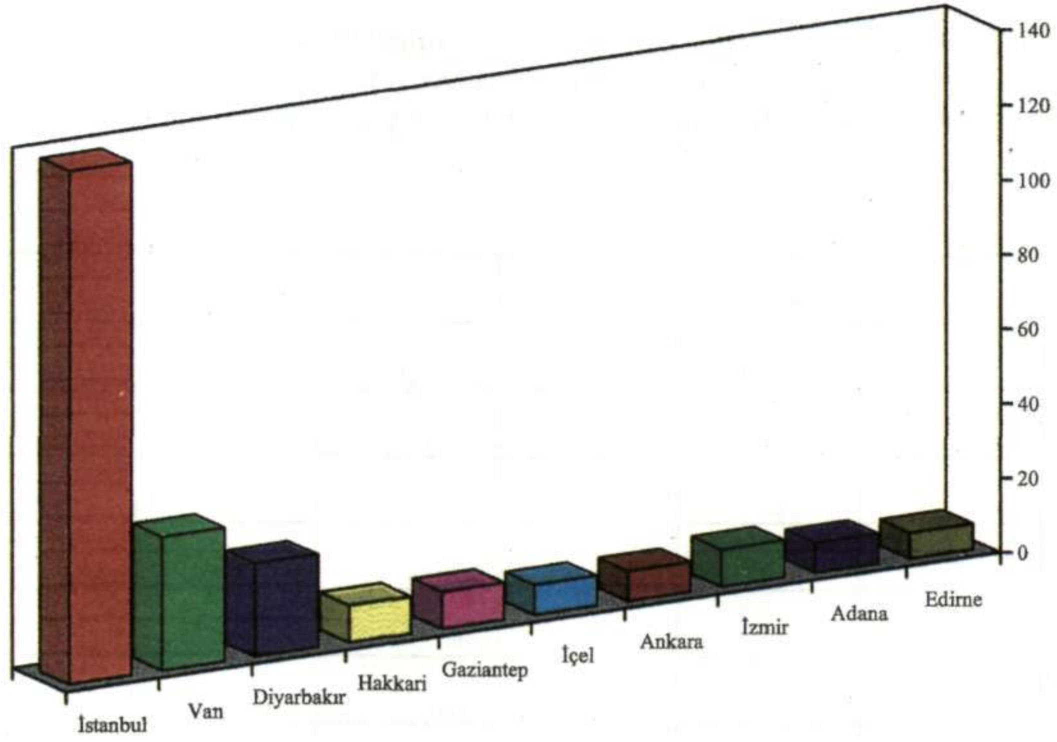

1994 Yılı Yurtiçi Esrar Yakalamalarında İlk 10 İl (Kg.)

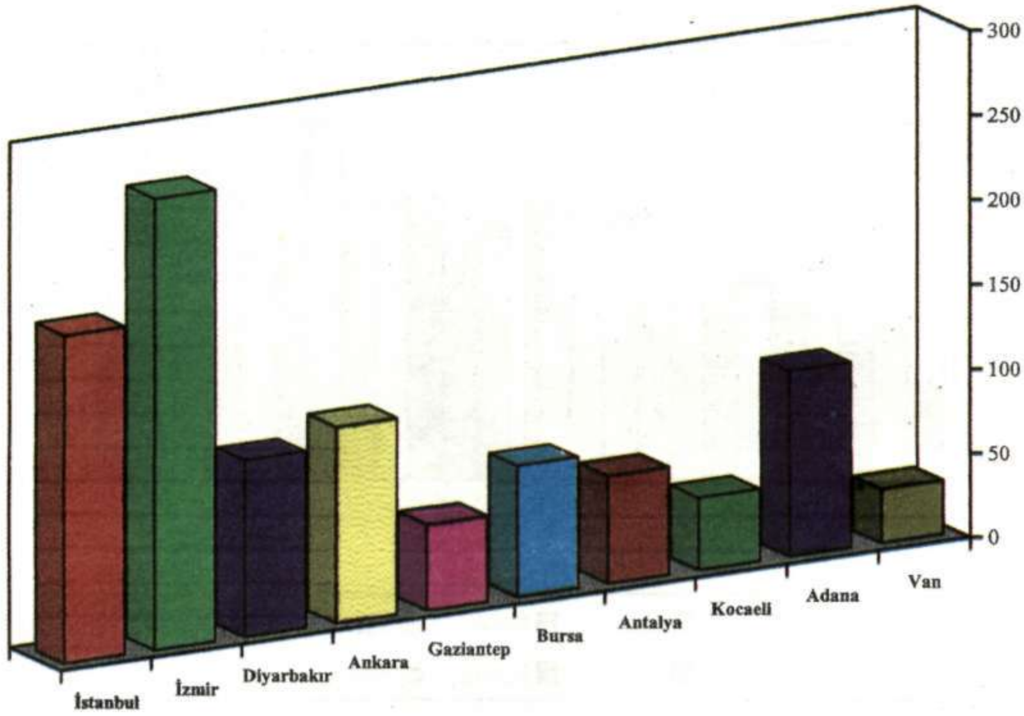

Diğer taraftan uyuşturucu madde olaylarının özellikle Doğu ve Güneydoğu illerimizde yoğunlaşmasının diğer bir nedeni olarak bu bölgede yoğun olarak faaliyet gösteren PKK Terör Örgütünün uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerini de bölgede arttırmasından kaynaklanmaktadır. Aşağıda 1994 yılında en fazla uyuşturucu madde olayının meydana geldiği ilk on eroin ve esrar baz alınarak aşağıdaki grafikte verilmiştir. Bu grafiklerden görüleceği gibi uyuşturucu madde kaçakçılığı olayları Doğu ve Güneydoğu illerimizde yoğunlaşmaktadır.

1994 Yılı Yurtiçi Eroin Yakalamarında Olay Sayısına Göre İlk On İl

1994 Yılı Yurtiçi Esrar Yakalamalarında Olay Sayısına Göre İlk On İl

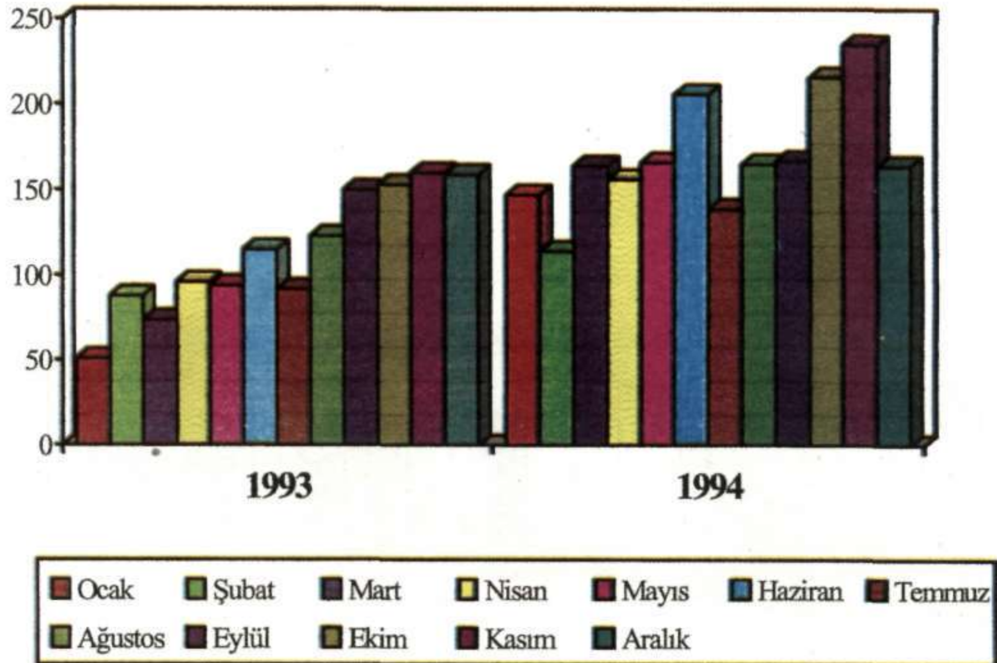

ıv-Yurtiçinde Meydana Gelen Uyuşturucu Madde Olaylarının Aylara Göre Dağılımı

Ülkemizde meydana gelen uyuşturucu madde olaylarında yıl içinde aylara göre dağılımında, çok büyük olmamakla bazı farklar gözlenmektedir. 1992, 1993 ve 1994 yıllardaki uyuşturucu olaylarının aylara göre dağılımı incelendiğinde;

1993 YILI			1994 YILI		
AY	OLAY	ORAN	AY	OLAY	ORAN
Kasım	157	% 14	Kasım	235	% 11
Ekim	150	% 13	Ekim	216	% 10
Eylül	146	% 13	Haziran	206	% 10
Ağustos	109	% 10	Eylül	167	% 8
Haziran	109	% 10	Mayıs	166	% 8
Diğer	497	% 40	Diğer	1049	% 53
1993 TOPLAM	1168	% 100	1994 TOPLAM	2039	% 100

Yukarıdaki tablo grafik olarak ifade edildiğinde;

yıl içinde meydana gelen olayların aylara dağılımının grafikte görüldüğü şekilde gerçekleşmiştir.

1994 yılında genel olarak olay sayısında diğer yıllara oranla bir artış olduğu, ancak önceki yıllardaki trendin değişmediği ve olayların az farklarla da olsa yılın ikinci yarısında yoğunlaştığı görülmektedir. Bunun nedenini, geçmiş yılda da belirtildiği gibi, haşhaş hasat mevsimine bağlayabilmek mümkündür. Yılın ikinci yarısında hasatı yapılan haşhaştan elde edilen afyon maddesinin işlenmesi ve eroine dönüştürülerek ülkemize kadar getirilmesi ancak, yılın ikinci yarısına denk gelmekte, uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarındaki artış da bu dönemde yoğunluk kazanmaktadır. Aynı şekilde esrarın hasatı da sonbahar aylarında yapılmaktadır.

Diğer taraftan, hemen her ay önemli ölçüde uyuşturucu madde olayı meydana gelmesi ve aralarında çok aşırı farklar bulunmaması, uyuşturucu madde kaçakçılarının temin ettikleri uyuşturucu maddeleri depolama yoluna giderek, uyuşturucu akımında sürekliliği sağladıklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca, dünyanın hemen tüm bölgelerinde iklim olarak esrar ve haşhaş yetiştirmenin mümkün olması ve değişik bölgelerde farklı mevsimlerde hasatının yapılması da bu devamlılığın bir başka nedenidir. Bununla birlikte, dünyada uyuşturucu madde tüketimine yönelik talebin sürekliliği de arzda bir istikrar yaratmaktadır.

f)Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Olaylarına Karışan Sanıkların Değerlendirmesi

Ülkemizde 1994 yılında uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarında yakalanan sanık sayısı bir önceki yıla göre % 100'ün üzerinde artış göstermiştir. Bu artış daha ziyade uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele eden birimlerimizin uyuşturucu olaylarında ortaya çıkartılan organizasyonların tüm elemanlarını yakalama çalışmalarının bir sonucudur. Uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele birimlerinin, merkez teşkilatının koordinesiyle birbirleri ile sıkı işbirliği yapmaları, uyuşturucu olaylarından hemen sonra elde edilen bilgilerin merkez teşkilatı ve ilgili taşra birimleri ile paylaşılması ile olayın bağlantıları hakkında ayrıntılı bilgilere zamanında erişilerek olaya karışan şebeke elemanlarının yakalanması sağlanmıştır.

Bu bölümde polis kayıtlarına göre yurtiçinde uyuşturucu madde olaylarına karışan sanıklar ile yurtdışında uyuşturucu madde olaylarına karışan Türk vatandaşlarının durumu istatistiki olarak ele alınacaktır.

Karşılaştırma imkanı bulabilmek amacıyla 1993 ve 1994 yıllarında yurtiçinde uyuşturucu kaçakçılığı suçundan yakalanan sanıklar ile yurtdışında uyuşturucu suçlarına adları karışan Türk vatandaşlarının durumunu gösterir istatistik aşağıda verilmektedir.

YURTİÇİ SANIK İSTATİSTİKİ

1993 YILI

UYUŞTURUCU MADDE CİNSİ	SANIK SAYISI
Eroin	439
Esrar	1889
Baz morfin	38
Afyon	27
Kokain	42
Asit anhidrit	-
Sentetik uyuşturucu	63
TOPLAM	2498

* 1993 yılı Asitanhidrit olayı sanığı
Eroin sanık sayısı içinde verilmiştir.

1994 YILI

UYUŞTURUCU MADDE CİNSİ	SANIK SAYISI
Eroin	871
Esrar	3298
Baz morfin	54
Afyon	37
Kokain	122
Asit anhidrit	31
Sentetik uyuşturucu	76
Diğeri	4
TOPLAM	4493

YURTDIŞI SANIK İSTATİSTİKİ

1993 YILI

UYUŞTURUCU MADDE CİNSİ	SANIK SAYISI
Eroin	786
Esrar	38
Baz morfin	4
Kafein	3
Kokain	66
Paracetamol	4
Amfetamin	3
Sentetik uyuşturucu	5
Captagon	7
Kenevir	1
Belli değil	24
TOPLAM	941

1994 YILI

UYUŞTURUCU MADDE CİNSİ	SANIK SAYISI
Eroin	672
Esrar	38
Kokain	94
Amfetamin	1
Sentetik uyuşturucu	18
Morfin	2
Kenevir	4
Belli değil	34
TOPLAM	863

ı-Yurtiçinde Meydana Gelen Olaylarda Yakalanan Sanıkların ve Yurtdışında Uyuşturucu Madde Olaylarına karışan Türk Vatandaşlarının Doğum Yerlerine Göre Dağılımı

Uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarında yakalanan sanıkların doğum yerlerinin incelenmesi bize uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerinin hangi illerde yaygın olduğu ve hangi illerimizdeki şahısların daha çok uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarında rol aldıklarını göstermesi bakımından yararlı olacaktır.

Diğer taraftan sanıkların doğum yeri baz alınarak yapılacak bir değerlendirmenin ülkemiz koşullarında bazı eksiklikleri de beraberinde getireceği düşünülmektedir. Zira iç göçün yoğun olarak yaşandığı ülkemizde, büyük bir çoğunluğunu 30 yaş civarındaki şahısların oluşturduğu uyuşturucu madde kaçakçılığı sanıklarının ailelerinin muhtemelen bir başka ilimizden büyük illere taşındıkları bu nedenle aslen örneğin Bitlis ilinden bir ailenin çocuğunun istatistiklerde İstanbul doğumlu gibi görüldüğünü unutmamak gerekir. Ülkemizdeki insanların genel yapı gereği ülkemiz insanı asıl memleketini terk edip başka bir yere taşınsa da bulunduğu yere uyması ve asıl memleketinin değerlerini bırakması çok uzun zaman almaktadır. Bu unsur göz önüne alınmasında yarar görülmektedir.

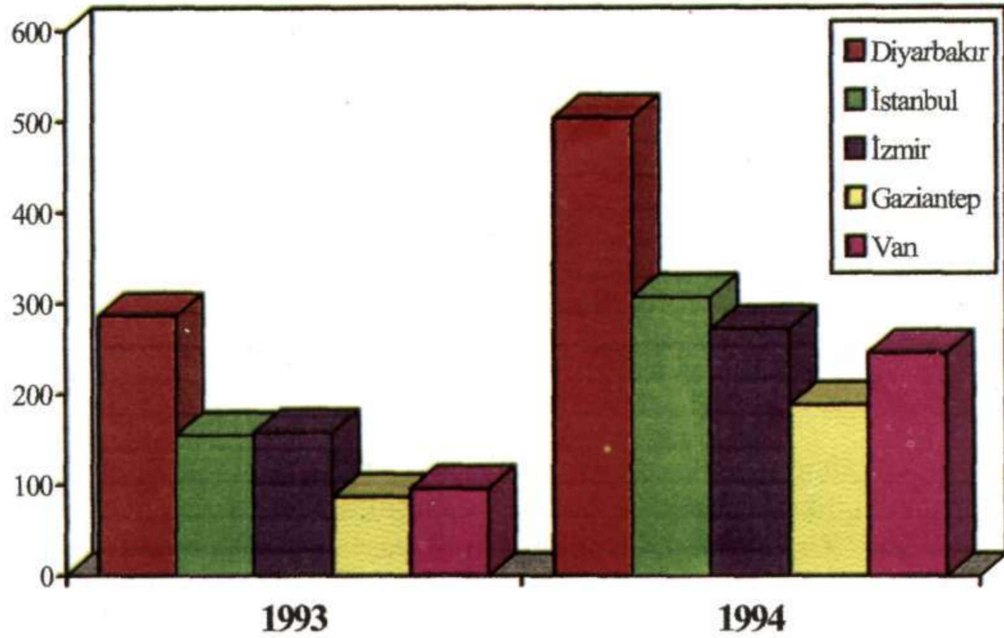
1993 Yılında Yurtiçindeki Sanık Durumu

ŞEHİR ADI	SANIK SAYISI	YÜZDE ORANI
Diyarbakır	372	% 13
İzmir	204	% 7.1
İstanbul	200	% 7
Van	125	% 4.4
Gaziantep	112	% 3.9
Diğer İller	1485	% 64
Toplam	2498	% 100

1994 Yılında Yurtiçindeki Sanık Durumu

ŞEHİR ADI	SANIK SAYISI	YÜZDE ORANI
Diyarbakır	504	% 11.5
İstanbul	307	% 7
İzmir	272	% 6.2
Van	245	% 5.6
Gaziantep	188	% 4.3
Diğer İller	2830	% 65.1
Toplam	4346	% 100

** 1994 yılı toplam sanık sayısının İller'e dağılımı bilgisayar veri girişleri sürdüğünden, 68. Sf.daki 1994 verilerinden147 kişi eksiktir.*

Yurtdışında uyuşturucu madde olaylarına adları karışan Türk vatandaşlarının doğum yerlerini gösteren istatistiki durum bizlere daha gerçekçi bir görünüm verecektir. Zira yurtdışında yakalanan sanıkların büyük bir kısmı asıl memleketlerinden geçici olarak yabancı ülkelere gitmişlerdir.

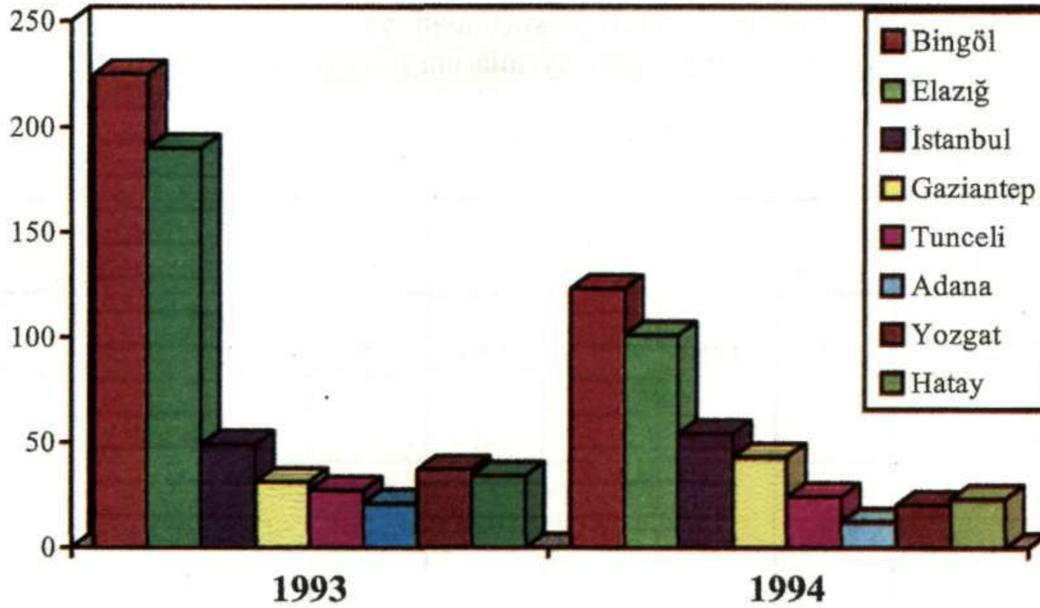
1993 Yılında Yurtdışı Sanık Durumu

ŞEHİR ADI	SANIK SAYISI	YÜZDE ORANI
Bingöl	225	% 20.6
Elazığ	190	% 17.4
İstanbul	49	% 4.4
Yozgat	37	% 3.3
Hatay	34	% 3.1
Diğer İller	554	% 50.8
Toplam	1089	% 100

1994 Yılında Yurtdışı Sanık Durumu

ŞEHİR ADI	SANIK SAYISI	YÜZDE ORANI
Bingöl	123	% 11.2
Elazığ	101	% 9.2
İstanbul	54	% 4.9
Gaziantep	43	% 3.9
Tunceli	24	% 2.2
Diğer İller	745	% 68.3
Toplam	1090	% 100

**Yukarıdaki rakamlar ile 68 sf.daki tabloda görülen fark yukarıdaki rakamların bilgisayar verileri olması ve son tahkikat evrakına göre düzenlenmesinden kaynaklanmaktadır.*

Verilen bu bilgiler bizlere gerek yurtiçinde gerekse yurtdışıda uyuşturucu madde kaçakçılığı ile uğraşan vatandaşlarımızın genellikle uyuşturucu maddelerin ülkemize ilk giriş noktaları olan ve PKK'nın yoğun olarak faaliyet gösterdiği İller doğumlu olduklarını göstermektedir. Bu durum PKK Terör Örgütünün Avrupa uyuşturucu piyasasına hakim olduğu şeklinde değerlendirilmektedir

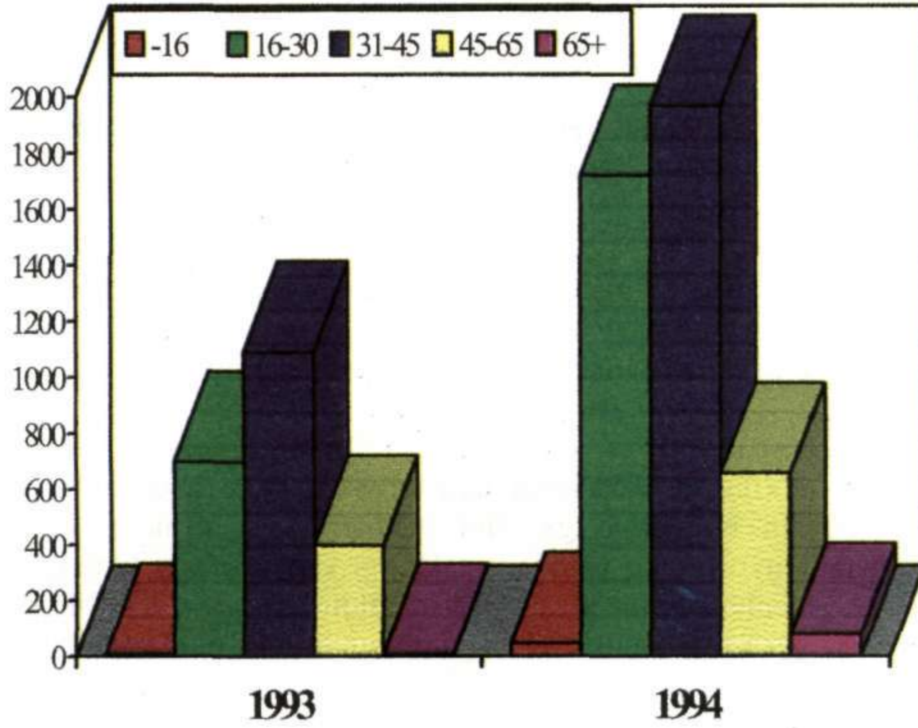
ıı-Yurtiçinde Meydana Gelen Olaylarda Yakalanan Sanıkların Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Uyuşturucu madde kaçakçılığı suçlarına adları karışan vatandaşlarımızın cinsiyet ve yaş durumlarını incelemek bu konuda yapılan çalışmalarda kullanımak üzere bir profil çizmek bakımından gerekli görülmektedir.

Polis kayıtlarına göre yaş ve cinsiyet unsurlarından yola çıkarak yapılacak çalışmada polis tarafından yakalanan uyuşturucu madde suçlularının tümünü ayrım yapılmaksızın bir tutma gereğini beraberinde getirmektedir. Zira bu sanıkların arasında uyuşturucu madde kaçakçılığı yapanlarla birlikte uyuşturucu kullanan ve nakledenleri ayırmak mümkün değildir. Ancak eldeki bilgileri göre zaten az sayıda olan kadın sanıkların çoğunluğunun uyuşturucu kullanımı veya kurye olarak uyuşturucu madde nakli suçlarını işledikleri, sanıkların sayısında 25-45 yaşları arasında artış görüldüğünü söylemek mümkündür.

Uyuşturucu madde kaçakçılığı suçundan yakalanan sanıkların 1993 ve 1994 yıllarında yaş ve cinsiyete göre ayrınlarına gösteren tablo ve grafik aşağıda verilmektedir.

YAŞ GRUBU	KADIN		ERKEK		TOPLAM		ORANI	
	1993	1994	1993	1994	1993	1994	1993	1994
16'dan küçük	-	7	7	41	7	48	%0.5	%1
16-30	14	55	684	1663	698	1718	%32	%38
31-45	25	63	1065	1903	1090	1966	%49	%43.9
46-65	8	7	390	649	398	656	%18	%14.6
65'den büyük	-	2	7	79	7	81	%0.5	%1.8

ııı-Yurtiçinde Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Olaylarında Yakalanan Sanıkların Uyruklarına Göre Dağılımı

1993			
Ülke	Sanık Sayısı	Olay Sayısı	Yüzde(Snk)
İran	36	23	%33.6
Azerbaycan	6	4	%5.6
Suriye	6	4	%5.6
Nijerya	4	3	%3.7
Gürcistan	3	3	%2.8
Nahcivan	5	2	%4.6
Özbekistan	5	2	%4.6
Ermenistan	5	1	%4.6
Gambiya	3	2	%2.8
Kenya	3	2	%2.8
Lübnan	3	2	%2.8
Almanya	2	2	%1.8
Gana	2	2	%1.8
Gine	2	2	%1.8
Irak	2	2	%1.8
Kıbrıs	2	2	%1.8
Polonya	2	2	%1.8
Afrika	2	1	%1.8
Romanya	2	1	%1.8
Bahama	1	1	%0.9
Brezilya	1	1	%0.9
Fas	1	1	%0.9
İngiltere	1	1	%0.9
Liberya	1	1	%0.9
Mısır	1	1	%0.9
Pakistan	1	1	%0.9
Rusya	1	1	%0.9
Tunus	1	1	%0.9
Yugoslavya	1	1	%0.9
Zambia	1	1	%0.9
TOPLAM	107	73	%100

1994			
Ülke	Sanık Sayısı	Olay Sayısı	Yüzde(Snk)
İran	65	50	%31.5
Gürcistan	14	4	%6.7
İngiltere	11	5	%5.3
Nijerya	9	4	%4.3
Lübnan	8	3	%3.8
Nahçivan	6	3	%2.9
Almanya	5	4	%2.4
Tanzanya	5	4	%2.4
Suriye	4	4	%1.9
Hollanda	5	3	%2.4
ABD	3	3	%1.4
Gambiya	3	3	%1.4
Mekedonya	3	3	%1.4
Ukrayna	5	2	%2.4
Mısır	4	2	%1.9
Romanya	4	2	%1.9
Irak	3	2	%1.4
Azerbaycan	2	2	%0.9
Barbados	2	2	%0.9
Gana	2	2	%0.9
Kenya	2	2	%0.9
Rusya	2	2	%0.9
Fas	4	1	%1.9
Macaristan	4	1	%1.9
Pakistan	4	1	%1.9
Polonya	2	1	%0.9
Senegal	2	1	%0.9
Somali	2	1	%0.9
Yunanistan	2	1	%0.9
Abhaza	1	1	%0.4
Brezilya	1	1	%0.4
Kostarika	1	1	%0.4
Çin	1	1	%0.4
Danimarka	1	1	%0.4
G.Afrika	1	1	%0.4
İrlanda	1	1	%0.4
İspanya	1	1	%0.4
İsveç	1	1	%0.4
İsviçre	1	1	%0.4
KKTC	1	1	%0.4
Liberya	1	1	%0.4
Libya	1	1	%0.4
Malezya	1	1	%0.4
Mauritus	1	1	%0.4
Nijer	1	1	%0.4
Ruanda	1	1	%0.4
Tunus	1	1	%0.4
Zambiya	1	1	%0.4
TOPLAM	206	137	%100

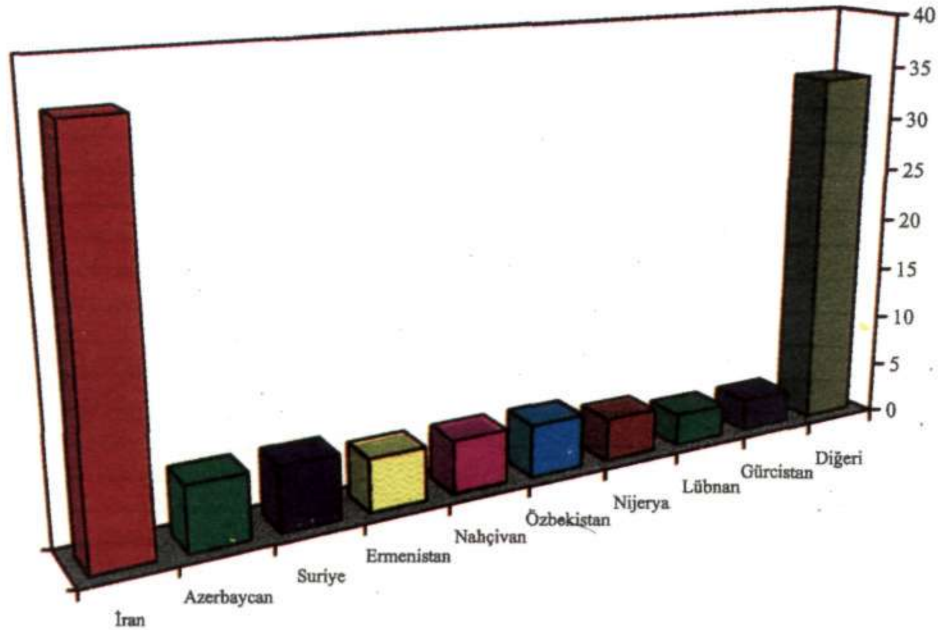
Yukarıdaki tablolarda 1993 ve 1994 yıllarında ülkemizde uyuşturucu madde suçundan yakalanan yabancı uyruklu şahısların durumu gösterilmektedir. Tablolardaki verilerden de anlaşılacağı gibi, İran uyruklu şahıslar ülkemizdeki uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarında önemli rol oynamaktadır.

Ülkemize sokulan uyuşturucu maddelerin büyük bir çoğunluğunun Altın Hilal Bölgesi orjinli olduğu bilinmektedir. Bu bölgede üretilen uyuşturucu maddeler genellikle İran üzerinden ülkemize getirilmektedir. Özellikle Doğu ve Güneydoğu bölgelerimizde yaşayan vatandaşlarımızın sınır bölgelerindeki İran vatandaşları ile olan ticari, kültürel ve akrabalık bağlarından doğan yakın ilişkisi uyuşturucu temininde İran vatandaşlarının aracılığının tercih edilmesi sebeplerindendir.

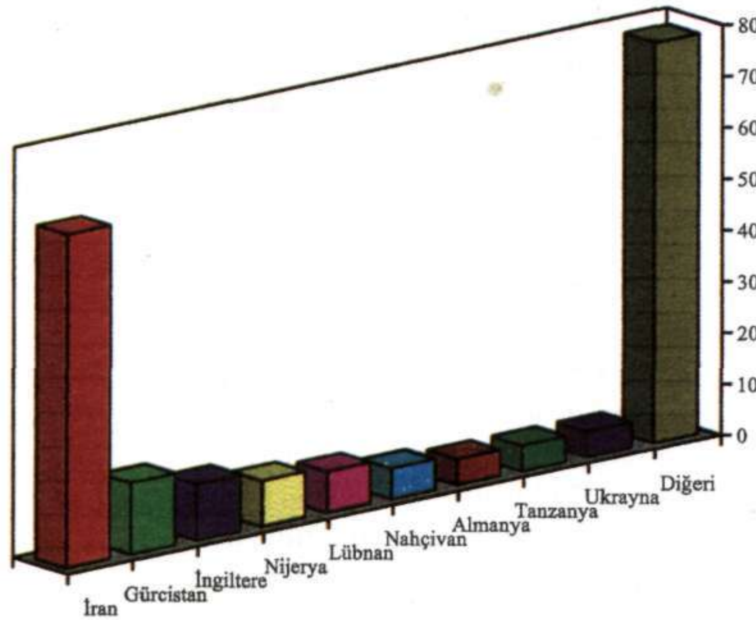
Diğer taraftan, İran'daki rejim değişikliği sonunda bu ülkeden kaçarak Dünya'nın birçok ülkesine olduğu gibi ükemize de yerleşen bazı İran vatandaşlarının ülkelerindeki ve diğer ülkelerdeki yakın ve akrabaları ile kurdukları organizasyonlar aracılığı ile uyuşturucu madde kaçakçılığı alanında kendilerine bir yer edinmişlerdir. Bu organizasyonların başlıca faaliyet alanı ise komşu ülke olması nedeniyle Türkiye olmaktadır.

1994 yılında hemen ikinci sırayı alan İngiliz uyruklu şahısların durumu dikkat çekici görülmektedir. 1994 yılında ülkemizde uyuşturucu madde suçundan yakalanan İngiliz uyruklu şahısların sayısının böyle birden bire artmasının en önemli sebebi, 1994 yılında İngiltere uyuşturucu mücedele birimleri ile Ülkemiz makamları arasındaki yakın işbirliğinden kaynaklanmaktadır.

1993 Yılında Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Olaylarına Karışan Yabancı Uyruklu Şahıslar

1994 Yılında Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Olaylarına Karışan Yabancı Uyruklu Şahıslar

g)Araçlarda Yapılan Uyuşturucu Madde Yakalaması Olayları

Dünya'daki uyuşturucu madde kaçakçılığı güzergahlarının en önemlilerinden biri olan Balkan Rotası'nın başlangıç noktasında bulunan ülkemizdeki uyuşturucu madde akımı, doğudan batıya doğru şiddetli bir şekilde sürmektedir. Buna karşılık, aynı şiddette olmasa da batıdan doğuya yönelik sentetik uyuşturucu ve uyuşturucu madde imalinde kullanılan kimyasal maddelerin yasadışı akımı da söz konusudur. Üç tarafı denizlerle çevrili olan, gelişmiş kara taşımacılığı ve yoğun hava trafiğine sahip olan ülkemizdeki uyuşturucu akımı çeşitli ulaştırma sektörlerinden kendine kolaylıkla bir yol bulabilmektedir.

Bahis konusu taşımacılık sektöründeki yoğunluk, uyuşturucu madde sevkiyatına gereksinim duyan uyuştrucu madde kaçakçılığı organizasyonları için oldukça cazip imkanlar sağlamaktadır. Ayrıca, bu durumun hudut kapılarımızda yarattığı yoğunluk, başka bir kolaylık sebebi olarak değerlendirilmektedir.

ı-Türkiye'nin Kara Taşımacılığı Yoğunluğu ve Sınır Kontrolleri

1930'lu yıllarda ilk defa İran ile transit nakliye yapan ülkemiz, 1965 TIR Kovansiyonunu imzaladıktan sonra Avrupa ülkelerine açılmaya başlamış ve günden güne bu sektör de kendini geliştirerek, günümüzde Avrupa'nın en büyük TIR aracı filolarından birine sahip olmuştur. Ülkemizde gerek yolcu gerekse eşya taşımacılığında kara yolunun tercih edilmesi karayolu taşımacılığının gelişmesine neden olmuştur. Bununla birlikte, ülkemizin konumu nedeniyle Avrupa ve Asya ülkeleri arasındaki karayoluyla ticari mal taşımacılığında yabancı ülkelere ait birçok aracın transit geçişi de sözkonusudur. Nitekim, 1993 yılında sadece 6 kara hudut kapımızdan 200502 araç giriş, 204461 araç çıkış yapmış, 1994 yılında ise; 150739 araç giriş, 154279 araç çıkış yapmıştır.

Bu yoğun taşımacılık trafiğinin yanında, yurtdışında çalışan vatandaşlarımızın hemen her yıl Türkiye'ye geliş gidişleri ve turistik açıdan cazip olan ülkemize özel araçları ile giriş çıkışları ve en son siyasi gelişmeler sonucu dışa açılan eski Doğu Bloku ülkeleri vatandaşlarının alış veriş amacıyla sürekli olarak ülkemize giriş çıkışları hudut kapılarımızda önemli bir iş yükü yaratmıştır. Bahse konu işlem yoğunluğu nedeniyle hudut kapılarımızdan giriş çıkış yapan araçların tümünün ayrıntılı kontrolü mümkün olamamaktadır. Araç giriş çıkışları yanısıra hudut kapılarımızda son zamanlarnda artan konteyner trafiği kontrolleri daha da zorlaştırmaktadır.

Bu imkansızlığın giderilmesine yönelik olarak yapılan çalışmalar sürdürülmekte ise d,e konunun sahip olduğu geniş problemler, durumu daha da güçleştirmektedir. Uyuşturucu madde kaçakçılığını önleyebilmek için uyuşturucu madde kaçakçılığında kullanılabilecek araçların genel profilinin çizilmesi ve bunların daha sıkı aranması düşünülmüş, ancak uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının sevkiyatla ilgili olarak çok değişik metodlar geliştirdikleri, devamlı olarak kendilerini yenileyerek, yeni güzergah ve metodları kullandıkları gözlenmiş, bu durum yapılan çalışmalar sonucu çizilen profilin ömrünün çok kısa olmasına yol açmıştır. Yine de kaçakçılık yapılabilecek araçlarla ilgili olarak genel bir profil oluşturmaya ve bu profili güncelleştirmeye yönelik çalışmalar özenle sürdürülmektedir.

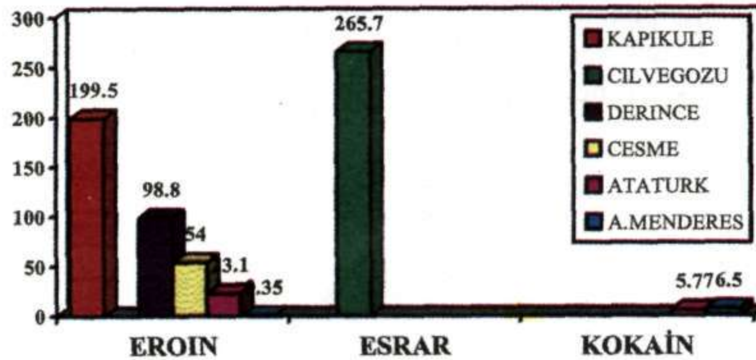
Hudut kapılarından geçişlerde kontrolü desteklemeye yönelik olarak projeler hazırlanmaktadır. Bu projelerin en önemlilerinden biri, uygulamaya konulmaya çalışılan TIR ve konteyner çıkışlarında kontrolü çabuklaştırmak ve kontrol amacıyla yük boşaltıp yükleme işleminin doğurduğu zararları önlemek için ana hudut kapılarına X-Ray sisteminin kurulmasıdır.

Deniz hudut kapılarımızdan RoRo seferi ile giriş çıkış yapan araçların sayısında görülen artış, araçların bu yolu tercih ettiklerini göstermektedir. Bu eğilimin başlıca sebebleri; RoRo seferleri ile yapılan yolculuklarda yakıt ve amortisman giderlerinin azalması, araç sürücülerinin uzun yollarda sefer

yorgunluğundan kurtulması ve Yugoslavya iç savaşından sonra Batı Avrupa güzergahında yer alan bazı ülkelerin geçiş ücretlerini arttırması olarak değerlendirilmektedir.

YILI	GÜZERGAH	TÜRK ARAÇLARI	YABANCI ARAÇLAR	TOPLAM
1992	Derince / Köstence	5055	158	5213
	Köstence/ Derince	6093	536	6629
	Haydarpaşa/ Trieste	6521	384	6905
	Trieste/ Haydarpaşa	4802	688	5490
	TOPLAM	22471	1766	24237
1993	Derince / Köstence	7458	256	7714
	Köstence/ Derince	6647	459	7106
	Haydarpaşa/ Trieste	12008	460	12486
	Trieste/ Haydarpaşa	13162	724	13886
	TOPLAM	39275	1899	41174
1994 Ocak - Haziran	Derince / Köstence	3675	38	3713
	Köstence/ Derince	2536	41	2577
	Haydarpaşa/ Trieste	7508	446	7954
	Trieste/ Haydarpaşa	8099	450	8549
	TOPLAM	21818	975	22793

1994 YILINDA HUDUT KAPILARIMIZDA MEYDANA GELEN UYUŞTURUCU MADDE OLAYLARI

II-Yurtiçi ve Yurtdışında TIR Araçlarında Yapılan Uyuşturucu MaddeYakalaması Olayları

Ülkemizin taşımacılık alanında en çok ağırlık kazanan dal kara taşımacılığıdır. Bu durum uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarını uyuşturucu sevkiyatında kullanmak üzere kara taşımaılığı araçlarını, en çok da ticari amaçla taşımacılıkta kullanılan TIR araçlarını kullanmaya yöneltmiştir. TIR araçlarının uyuşturucu sevkiyatında kullanılmasında tercih edilmesinin nedenlerinin;

-Ülkemizin önemli sayılacak orandaki büyüklükte bir TIR filosuna sahip olması,

-Bu TIR filosunun yanısıra coğrafi konum itibarıyla iki kıtayı birbirine bağlayan bir konumda bulunan ülkemizden yabancı TIR araçlarının sürekli olarak transit geçişlerinin ülkemizdeki TIR araç dolaşımını arttırması,

-TIR araçlarının genellikle uluslararası ticari mal taşımalarında kullanılması ve her seferinde onlarca ton malı taşıması nedeniyle aranmasının güç olması,

-Bir TIR aracının sıkıca aranmasının en azında 10 saatlik bir zaman alması ve hudut kapılarından geçiş yapan günlük Tır aracı sayısının oldukça yüksek olması nedeniyle TIR araçlarının hepsinin detaylı bir aramaya tabi tutulmasının imkansız olması,

-TIR araçları ile bir defada onlarca hatta yüz kilogramdan fazla uyuşturucu maddenin gizli bölmelerde taşınabilmesi,

-Tır araçlarında uyuşturucu madde saklanabilecek çok çeşitli yerlerin bulunması ve yapılan tadilatlarla araçlara yeri saklama yerlerinin yapılabilmesi olduğu görülmektedir.

1993 ve 1994 yıllarında yurtiçinde uyuşturucu madde ile yakalanan TIR araçları ile yurt dışında uyuşturucu madde ile yakalanan Türkiye plakalı TIR aracı ve Türk sürücü tarafından kullanılan yabancı plakalı TIR araçlarının durumu aşağıda gösterilmektedir.

1993 YILI

Yeri	İli/Ülkesi	Olay Sayısı	Uyuşturucu Cinsi	Miktarı
Yurtiçi	İstanbul	6	Eroin	100 kg. 500 gr.
			Esrar	568 kg.
	İçel	4	Eroin	213 kg.
			Esrar	980 gr.
	Edirne	3	Eroin	225 kg. 375 gr.
	Hatay	2	Esrar	117 kg.
			Captagon	98700 Adet
	Adana	1	Eroin	100 kg.
	Sakarya	1	Esrar	560 kg.
Yurtdışı	Almanya	12	Eroin	883 kg. 604 gr.
			Esrar	207 kg. 060 gr.
	S.Arabistan	3	Captagon	655998 Adet
	Macaristan	2	Eroin	188 kg. 195 gr.
	Avusturya	1	Eroin	54 kg. 500 gr.
	Fransa	1	Esrar	1951 kg.
	Hollanda	1	Eroin	73 kg. 500 gr.
	İngiltere	1	Eroin	200 kg.
	İtalya	1	Eroin	79 kg. 300 gr.
	Özbekistan	1	Bazmorfin	1190 kg.
	Yugoslavya	1	Eroin	4 kg.

1994 YILI

Yeri	İli/Ülkesi	Olay Sayısı	Uyuşturucu Cinsi	Miktarı
Yurtiçi	Hatay	3	Esrar	265 kg. 794 gr.
			Captagon	275000 Adet
	Kocaeli	3	Eroin	140 kg. 834 gr.
			Esrar	640 kg.
	Adana	1	Eroin	63 kg.
	Edirne	1	Eroin	102 kg.
	Gaziantep	1	Esrar	310 kg.
	İstanbul	1	Eroin	15 kg.
Yurtdışı	Almanya	9	Eroin	392 kg.
			Esrar	94 kg.
	Macaristan	3	Eroin	446 kg. 300 gr.
	İtalya	1	Eroin	300 kg.

Görüldüğü gibi, gerek yurtiçinde gerekse yurt dışında TIR araçlarında yapılan yakalamalarda önemli düşüşler olmuştur. Bunun sebeplerinin en önemlisi, geçen seneki değerlendirmemizde de belirttiğimiz gibi uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının, uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele kuruluşlarının TIR araçları ile yapılan uyuşturucu madde kaçakçılığıyla mücadeleye ağırlık vermesi nedeniyle daha ziyade küçük araçlarla uyuşturucu sevkiyatı yapmayı tercih etmeleridir. Ayrıca, TIR taşımacılığında görülen güzergah değişikliklerinin uyuşturucu madde ile mücadele eden kuruluşlarca dikkate alınarak, son gelişmelere göre gerekli tedbirlerin alınmasının zaruri olduğu düşünülmektedir.

Ülkemizdeki uygulamaya göre, TIR araçları ülke içinde belirlenen gümrük noktalarından çıkış işlemlerini yaptırarak yükü mühürlettikten sonra, kendilerine verilen süre içinde istedikleri hudut kapısından çıkış yapabilmektedir. Örneğin, Haydarpaşa Gümrüğü'nden çıkış alan bir TIR aracı Samsun'dan Rusya Federasyonu'na RoRo seferleri ile çıkış yapabilmektedir.

TIR araçları ile yapılan taşımacılıktaki uygulamalardan biri de özellikle Avrupa ülkelerinde yaygınlaşmaya başlıyan kombine taşımacılık adı verilen TIR araçlarının veya treylerlerin trenlere yüklenerek istenilen yere götürülmesi işlemidir. Bu taşımacılık yönteminde araçları kontrol olanakları azalmaktadır.

ııı-Yurtiçi ve Yurtdışında TIR araçlarında Yapılan Uyuşturucu Madde Yakalaması Olaylarında Saklama Yerleri

Hudut kapılarındaki geçişlerde TIR araçlarının hepsinin aranmasındaki imkansızlık nedeniyle aranmasında öncelik tanınacak şüpheli araç profili belirlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Şüpheli araç profilinin belirlenmesinde izlenecek yol son zamanlarda uyuşturucu madde ile yakalanan TIR araçlarındaki sakma yerleri, şöförlerin özellikleri gibi unsurları çıkartarak bunlardan benzerlik gösteren hususları bir araya getirmektir. Bu bakımdan son üç yılda uyuşturucu madde ile yakalanan TIR araçlarındaki saklama yerlerini gösterir istatistiki bilgiler aşağıdaki tablolarda verilmektedir.

1993 YILI SAKLAMA YERLERİ

SAKLAMA YERİ	OLAY SAYISI	YÜZDE ORANI
Dorse Zulaları	11	% 64
Şoför Kabini	3	% 18
Yakıt Deposu	1	% 6
Motor Bölümü	1	% 6
Termoking	1	% 6

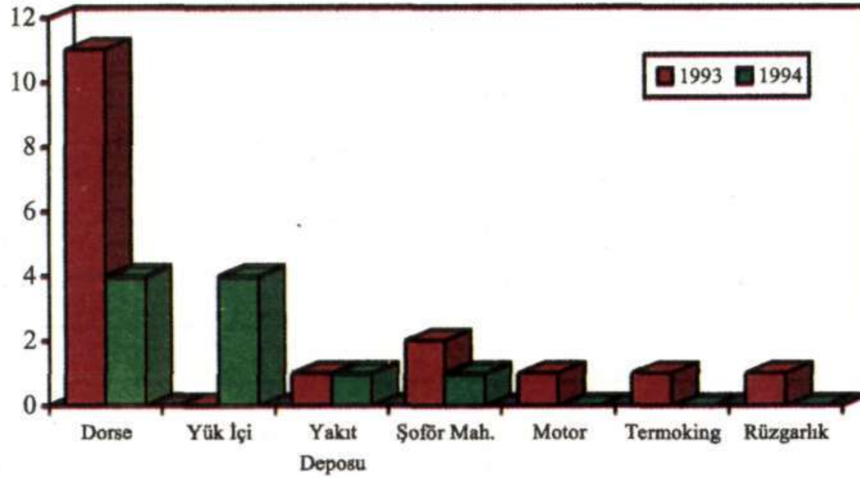
1994 YILI SAKLAMA YERLERİ

SAKLAMA YERİ	OLAY SAYISI	YÜZDE ORANI
Yük ve Bagaj İçi	4	% 40
Dorse Zulası	4	%.40
Mazot Deposu	1	% 10
Şoför Kabini Koltuk Altı	1	% 10

İstatistiki bilgiler ışığında, TIR araçlarındaki saklama yerlerinde son zamanlarda dorse içindeki gizli bölmelerin tercih edildiği anlaşılmaktadır. Dorsenin aracın büyük bir kısmını oluşturması ve uyuşturucu madde saklamaya elverişli pek çok bölmesinin olması başlıca tercih sebebi olarak değerlendirilmektedir. Yapılan yakalamalarda bu zulaların oldukça profesyonelce hazırlanmış olanları bulunmuştur.

1993 ve 1994 yıllarında uyuşturucu madde taşırken yakalanan TIR araçlarının mukayesesi aşağıda çıkartılmıştır.

SAKLAMA YERİ	1993	1994	YÜZDE ORANI
DORSE	11	4	-% 64
YÜK İÇİ	-	4	+% 400
YAKIT DEPOSU	1	1	aynı
ŞÖFÖR MAHALİ	2	1	-% 50
MOTOR	1	-	-% 100
TERMOKİNG	1	-	-% 100
RÜZGARLIK	1	-	-% 100

IV-Yurtiçinde Diğer Taşıtlarda Yapılan Uyuşturucu Madde Yakalamaları

Uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları güvenlik güçlerinin uyuşturucu madde taşımalarında sıkça kullanılan TIR araçlarına dikkatlerini yöneltmelerinden sonra metot değiştirip uyuşturucu sevkiyatı için karavan veya özel otomobil gibi araçların kullanılmasına ağırlık vermeye başlamışlardır.

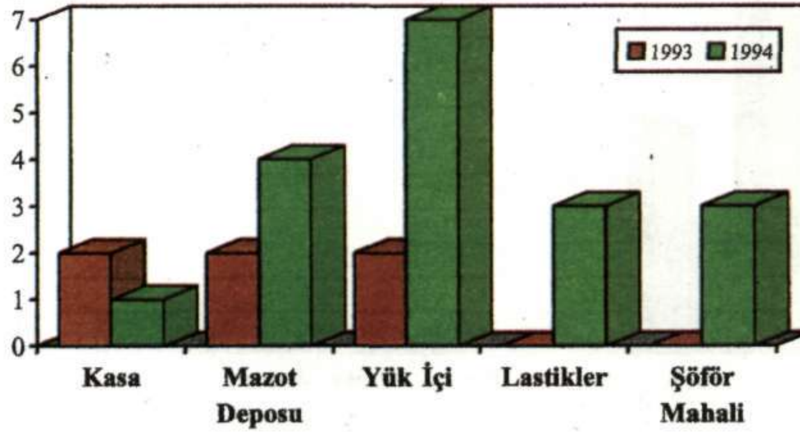
Kullanılan metotlardaki ortak özellikler; araçların plakalarının yabancı plaka olması, kuryelerin genellikle aile görünümü vermek için bir kadın ve erkek olması veya gerçekte evli kadın, erkek ve çocuklardan oluşan gerçek ailelerin

kullanılması, yine kuryelerin genelde eski Doğu Bloku ülkeleri vatandaşları ve eski Yugoslavya'da kurulan yeni devletlerin vatandaşları oldukları olarak tesbit edilmiştir.

Aşağıda ülkemizde kamyon, oto, otobüs ve deniz vasıtalarında 1993 ve 1994 yıllarında ele geçirilen uyuşturucu madde miktarları mukayeseli olarak verilmektedir. Bu taşıtlardaki yakalamaların genel olarak yurtdışına sevkiyatlarda değil, uyuşturucu maddenin yurtiçindeki dolaşımı sırasında yakalandığı düşünülmektedir.

Kamyonlarda Yapılan Uyuşturucu Yakalamalarında Zula Yerleri

SAKLAMA YERİ	1993	1994	YÜZDE ORANI
KASA	2	1	-% 50
MAZOT DEPOSU	2	4	+% 100
YÜK İÇİ	2	7	+%250
LASTİKLER	-	3	+% 300
ŞÖFÖR MAHALİ	-	3	+% 300

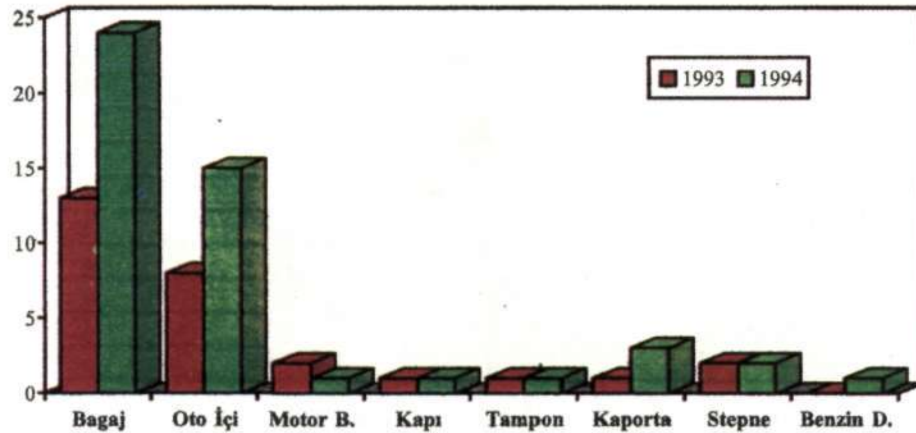

Kamyonlarda gerçekleştirilen uyuşturucu madde yakalama olaylarında 1993 yılına göre 1994 senesinde büyük bir artış olmuştur. Kamyonlar genelde ülke içindeki taşımacılıkta kullanıldıklarından, ancak yurtiçindeki uyuşturucu sevkiyatlarında rol alabilecekleri düşünülmektedir. Bununla birlikte, ülkemize İran ve Irak üzerinden uyuşturucu madde sokulduğu göz önüne alındığında, bu ülkelere sefer yapan ve ticari mal taşıyan kamyonlarımızın da uluslararası uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarında kullanılabileceği değerlendirilmektedir. Söz konusu taşımacılık alanlarında çalışan kamyonların

yoğun bir dolaşımı olduğu ve 1994 yılında uyuşturucu madde ile yakalanma olaylardaki artışın en önemli nedeninin güvenlik güçlerinin bölgedeki sıkı kontrolleri olduğu düşünülmektedir.

Otolarda Yapılan Uyuşturucu Yakalamalarında Zula Yerleri

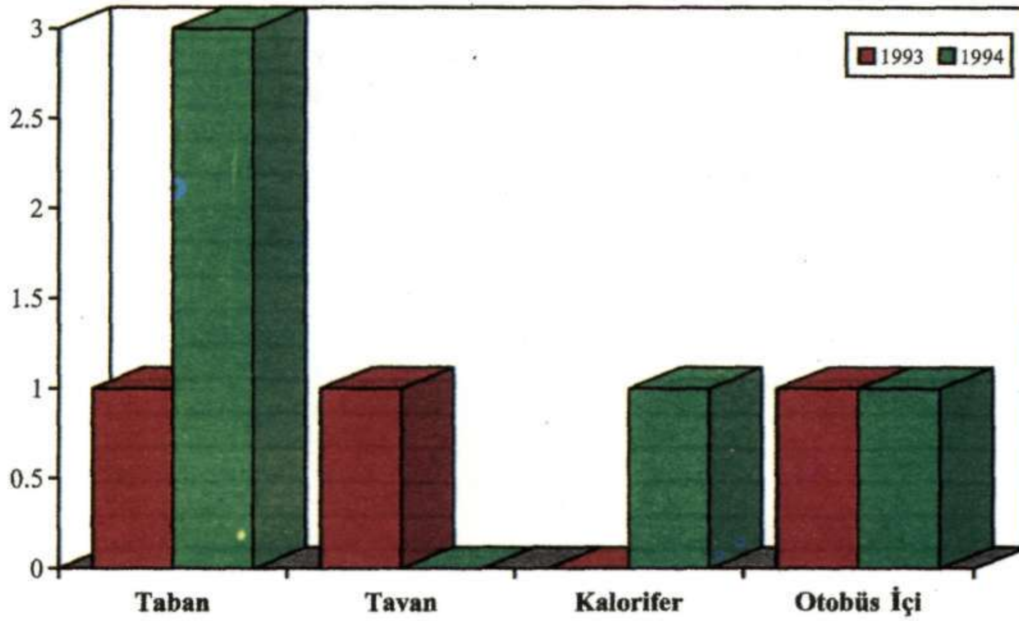
SAKLAMA YERİ	1993	1994	YÜZDE ORANI
BAGAJ	13	24	+% 85
OTO İÇİ	8	15	+% 88
MOTOR BÖLÜMÜ	2	1	-%50
KAPI	1	1	aynı
TAMPON	1	1	aynı
KAPORTA	1	3	+% 200
STEPNE	2	2	aynı
BENZİN DEPOSU	-	1	+% 100

Otolarda ele geçirilen uyuşturcu madde olaylarındaki sayıdada büyük bir artış görülmektedir. Zula yeri yeri olarak ise genellikle bagaj seçilmekte, ancak uyuşturucun miktarı ve değerine göre kaportaya özel saklama yerleri yapılabilmektedir. Otolarla yapılan uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarının artışındaki en önemli etkenin günümüzde uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının TIR araçlarını uyuşturucu madde kaçakçılığında daha az oranda tercih etmesi ve bunun yerine otolara yönelmesi olarak değerlendirilmektedir.

Otobüslerde Yapılan Uyuşturucu Yakalamalarında Zula Yerleri

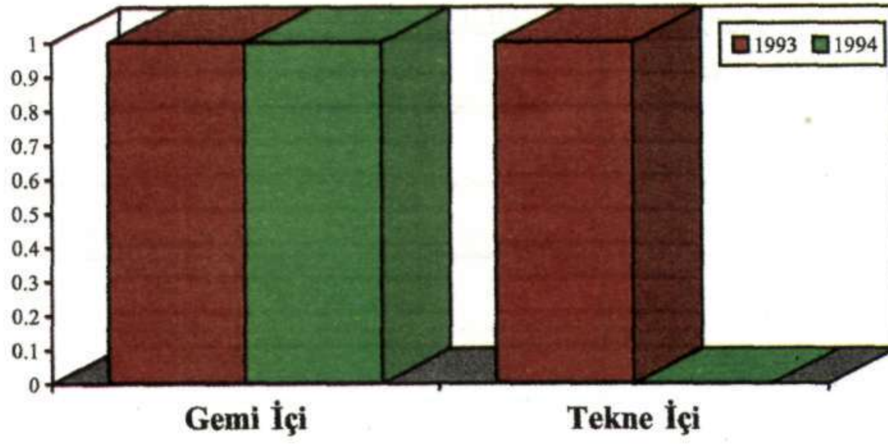
SAKLAMA YERİ	1993	1994	YÜZDE ORANI
TABAN	1	3	+% 200
TAVAN	1	-	- % 100
KALORİFER	-	1	+% 100
OTOBÜS İÇİ	1	1	aynı

Otobüslerde yapılan yakalamalarda da bir artış vardır. Özellikle bazı Arap ülkelerine seferi olan otobüslerde yapılan yakalamalarda genellikle Captagon tabletlere rastlanmaktadır. 1993 ve 1994 yıllarında otobüslerde ele geçirilen uyuşturucu madde çeşitlerine baktığımızda Captagon, eroin ve bazmorfin yakalamaları görüyoruz. Zulaların genellikle araması zor olduğundan tabanda koltukların alt kısmına veya aynı yerde bulunan kalorifer peteklerine yapıldığı görülmektedir.

Deniz Taşıtlarında Yapılan Uyuşturucu Yakalamalarında Zula Yerleri

SAKLAMA YERİ	1993	1994	YÜZDE ORANI
GEMİ İÇİ	1	1	aynı
TEKNE İÇİ	1	-	-% 100

Gemilerde yapılan yakalamalarda genellikle büyük miktarlarda uyuşturucu madde ele geçirilmektedir. Gemilerde zula yeri olarak kullanılabilecek çok sayıda ulaşılması zor ve tehlikeli alan bulunmaktadır. Ayrıca yükün çok miktarlarda ve aranmasının son derece zor olmasından dolayı yük içine de zula yapılabilmektedir.

III-NARKO-TERÖRİZM

PKK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN UYUŞTURUCU MADDE BAĞLANTISI

Terörizm, dar anlamda mevcut yasal düzenin şiddet eylemlerine başvurularak değiştirilme çabasıdır.

Dünya'da faaliyet gösteren terör örgütlerinin, uyuşturucu madde kaçakçılığını örgütlerinin en önemli gelir kaynağı olarak kullandıkları bilinmektedir.

Ülkemizde terörist faaliyetler içerisinde yer aldıklarından dolayı, aranır durumda iken, illegal yollardan yurtdışına çıkan ve gittikleri bazı Avrupa ülkelerinin yasal boşluklarından yararlanmak suretiyle örgütlenme ve kadrolaşmalarını oluşturan, bölücü örgüt mensuplarının, Ülkemiz aleyhinde propaganda faaliyetlerine yöneldikleri, içerisinde faaliyet gösterdikleri örgütlere maddi gelir temin etmek amacıyla uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptıkları bilinmektedir.

Özellikle terör örgütü PKK'nın Ülkemizde silahlı eylemlere başladığı 1984 yılından itibaren artan militan kadrolarının silah ve lojistik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla uluslararası uyuşturucu şebekeleriyle irtibata geçerek, Ortadoğu, Türkiye, Avrupa hattında organize bir uyuşturucu ticaretine yöneldiği gözlenmiştir.

Son yıllarda, tüm Dünya ülkelerini ilgilendiren, ulusal sınırları zorlayarak uluslararası bir tehlike olarak karşımıza çıkan, terör-uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerinin birbirleri ile bağlantılı olduğu ortaya çıkarılmıştır.

Avrupa Konseyi, Pompidou Grubu'nun 04.02.1994 tarihli Strasbourg'taki 2. Pan-Avrupa Bakanlar Konferansı Sonuç Deklarasyonu'nun 9. maddesinde;

"Uyuşturucu madde kaçakçılığının sürekli artması ve yayılmasını dikkate alarak, ekonomik güç ve şiddet kullanan organize örgütlerin bu faaliyetlere karışmasındaki artış, toplumu ciddi bir şekilde tehdit etmektedir." denilmektedir.

Yine aynı deklarasyonun 15. maddesinde; güvenlik güçlerinin terörizmle etkin bir şekilde mücadele etmelerinin gerekli olduğu belirtilmiştir.

Birleşmiş Milletler Teşkilatı Uluslararası Narkotiklerin Kontrolü Kısmı (INCB) 1992 raporunun 5. maddesinde;

Yasadışı uyuşturucu üretimi ve kaçakçılığının Dünya'da artış gösterdiği, ayrıca bazı organizasyonların terör faaliyetlerine finans sağlamak için uyuşturucu maddelerin üretimi, dağıtımı ve pazarlanması işleri ile iştigal ettiği belirtilmektedir.

Aynı teşkilatın 1993 raporunun 2. maddesinde;

Uyuşturucu kartelleri arasında kurulan bağlarla Dünya'da uyuşturucu kaçakçılığının globallaştığı, bu kartellerin çok değişik teknik ve metodlar kullandıkları, uyuşturucu kaçakçılığı faaliyetlerinin, terör faaliyetlerinin, etnik kutuplaşmanın ve ekonomik sıkıntının çok olduğu bölgelerde daha yoğun görüldüğü ifade edilmiştir.

Nitekim, Güney Amerika, Asya ve Avrupa ülkelerinin bazılarında faaliyet gösteren terör örgütlerinin gelir kaynaklarının önemli bir kısmını uyuşturucu madde suçlarından sağlanan paranın teşkil ettiği yapılan tahkikatlarda ortaya çıkartılmıştır.

Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Şebekeleri ile Terör Şebekelerinin Yapısal Özellikleri:

Terör örgütlerinin teşkilatlanması incelendiğinde, uyuşturucu örgütleri ile aynı özellikleri taşıdıkları görülmektedir.

Bunlardan özellikle şunlar sayılabilir:
1-Her iki örgütte gizlilik esastır.
2-Hiyerarşik bir yapı vardır.
3-Hücre usulü faaliyet yürütür.
4-Faaliyet alanlarına göre sorumluluk bölgeleri vardır.
5-Bulundukları ülkede baskı grupları oluştururlar.
6-Örgüt kademeleri arasında başın deşifre edilmemesi esastır.
7-Yurtiçi ve yurtdışı bağlantılara önem verirler.
8-Faaliyetlerde örgütsel güven ön plandadır.

Terör Örgütlerinin Uyuşturucu Ticaretine Yönelme Nedenleri :

1-) Barınma / Beslenme İhtiyaçları

Terör grupları, lokal dar bir yerde faaliyet göstermezler. Değişik şehir ve ülkelerde ya halktan tamamen ayrı kaldıkları yerleşik olmayan dağlık arazi veya şehirlerin kozmopolit yerleşim olan mahallelerinde karargah/hücre evi tutarlar.

Bu şekilde yaşama pahalıdır. Militan veya sempatizanların tamamiyle örgütsel faaliyetlerle uğraştığı düşünülürse barınma/beslenme ihtiyaçlarını ferdi katkılarla sağlamak imkansızdır.

Örgüt büyüyüp geliştikçe, göstermelik şirket/işyeri açsalar dahi ticareti faaliyetin deşifre olma veya kar/zarar riski düşünüldüğünde finans kaynağı olarak yeterli olmaz.

2-) Lojistik Destek

Terör örgütünün temel felsefesi silahlı eylemdir. Bu eylem türünde;

-Silah/Mühimmat

-Telekominikasyon imkanı

-Yayın faaliyetleri

önemli üç giderdir. Yasal yollardan silah ve mühimmatın temini mümkün olmadığından bu iş için ayrı bir organizasyona gerek vardır. Bu ayrı bir masraftır.

Esasen pahalı olan vurucu gücü yüksek silahlar ve mühimmat bu şekilde daha pahalı hale gelir.

Özellikle PKK gibi sınır ötesi militan güçlere sahip terör örgütleri arasındaki haberleşme için sadece telefon yeterli değildir. Mobil muhabere araçları gerekir. Bu cihazları temin etmek için de para ihtiyaçtır.

3-) Diğer giderler;

Militanların giyecek, tedavi, ulaşım masrafları, propoganda amaçlı giderleri vardır.

Bütün bu yukarıda kısaca özetlenen giderlerin parasal karşılığını bulmak gereklidir.

Bu kaynak nasıl bulunacaktır ?

-Yandaş devlet yardımı: Özellikle 1980 li yıllarda devletlerin terör örgütlerine nakdi yardımda bulunması modası ve imkanı kaybolmuştur. ayni yardım verebilir. Ancak dünyanın yeniden yapılanması ve ekonomik zorluklar bu ayni yardım miktarını da yıldan yıla azaltmaktadır.

Bu sebeple günümüzde yapılan yandaş devlet yardımı, daha çok barınmasına ve faaliyet göstermesini, eğitimine katkı şekline dönüşmüştür.

-Soygun ve Gasp :Küçük örgütlerin veya başlangıç için gerekli paranın bulunması amacıyla bir finans kaynağı yoludur. Ancak büyük finans kuruluşlarının kurduğu güvenlik sistemleri, alınan polisiye tedbirler bu şekilde, çok ve devamlı bir gelir kaynağı yaratılmasını engellemiştir.

-Haraç toplama : Örgütle ilgisi olan ve olmayan ve kuruluşların terör örgütleri tarafından belirlenen bir kıymeti ödemeleridir. Nakdi veya ayni olabilir.

Haraç toplama, koruma, zarar vermeme, korkutma, adam kaçırma, bir suçu veya durumu yetkili mercilere bildirmeme şeklindeki metodlarla gerçekleştirilebilir. Nitekim yandaşlarının katkısı veya örgüte karşı olanların can ve iş güvenliği ile korkutulması, kaçak çalışan işçilerin polise bildirilmemesi veya polisten korunması karşılığı gelirinden pay alınması bilinen, yaygın usullerdir.

Bu kaynak, özellikle PKK açısından önemli bir gelirdir.

-Sahtecilik : Paranın gerçeğine ulaşılmasındaki en kısa yol sahte para basıp gerçeği ile değiştirmektir. Bu günün baskı teknolojisi her şeyin her yerde bulunabilmesi örgütleri sahtecilikte ileri seviyeye çıkarmıştır. Özellikle ceza evlerinde belirledikleri, istisnaen de korkutarak veya özendirerek örgüte katılan uzmanlar aracılığıyla ve bazen de yandaş devlet katkılarıyla para sahteciliği yapılarak kağıt, alım gücü olan paraya çevrilmektedir.

Ayrıca adam kaçırma amacıyla düzenlenen sahte pasaport veya sahte vizeler yoluyla alınan komisyonlar ve sınırda teslim organizasyonları karşılığı alınan paralarla da kaynak yaratılmaktadır.

Sahtecilik önemli bir gelir sağlamaktadır ama tedavülden rahatsız olan kitle çok olduğu için yakalanma riski yüksektir. Bu sebeple sürekli bir gelir olarak düşünülemez. Kısa vadeli sıcak para için uygundur.

-Uyuşturucu ticareti : Geliri yüksek, nakliyesi kolay, alıcısı bol, tedavüldeki değerli para karşılığı takası mümkün üretimi çok ve denetimsiz, pazarlama ağı kolay kurulabilen bir mal olan uyuşturucu önemli bir gelir kaynağıdır. Bir önceki ticaretin riski bir sonraki ticaret ile yokedilebilir.

Böyle olunca terör örgütleri finans kaynağı olarak hangi gelir çeşidini benimser ve uygular dersiniz ?

PKK TERÖR ÖRGÜTÜ :

Amacı, ülkemizin Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerini de içine alacak şekilde Suriye, İran ve Irak toprakları üzerinde " Kürdistan" olarak adlandırdıkları bölgede Marksist-Leminist ilkeler doğrultusunda "Bağımsız Birleşik Demokratik bir Kürdistan" devleti kurmak olan PKK terör örgütü;

1974 yılında Ankara Yüksek Öğrenim Derneği (AYÖD) isimli Marksist-Leninist ideolejiyi benimseyen radikal gençlik organizasyonu içerisinde faaliyet gösteren Abdullah ÖCALAN, Kesire YILDIRIM (ÖCALAN), Haki KARAER, Cemil BAYIK, Kemal PİR, v.d. isimli şahıslar Ankara İlinde yaptıkları bir toplantıyla PKK'nın ilk temelini atmışlardır.

27-28 Kasım 1978 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi Fis ziyaret köyünde yapılan ve Abdullah ÖCALAN'ın başkanlık ettiği toplantıda örgüt tüzüğü hazırlanarak, grubun " Partiya Karkeren Kürdistan-Kürdistan işçi Partisi" adını alması kararlaştırılmıştır.

Örgüt 27-28 Kasım 1978 tarihine kadar faaliyet gösterdiği bölgede lideri olan Abdullah ÖCALAN'ın ismine izafeten APOCULAR ve ULUSAL KURTULUŞ ORDUSU (UKO), KÜRDİSTAN DEVRİMCİLERİ gibi isimlerle anılmıştır.

PKK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN UYUŞTURUCU MADDE KAÇAKÇILIĞI :

PKK Terör örgütü uyuşturucu madde kaçakçılığının ;
1-Üretimi
2-Kaçakçılığı
3-Dağıtımı

Safhalarında aktif olarak rol almaktadır. Bu safhaları bizzat kendi şebeke elemanları tarafından organize etmekte ve yönetmektedir. Örgütün bu alanlardaki faaliyetlerini çok özet olarak incelediğimizde :

1-)KAYNAĞINDAN UYUŞTURUCU ELDE ETME VE ÜRETME

PKK Terör örgütünün faaliyet alanları İran-Irak ve Suriye sınırlarımız ile Ermenistan sınırının dağlık kısımlarını kapsamaktadır. Bu bölgelerde yaşayan vatandaşlarımızın İran ve Suriye'de yaşayan halkla sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkiler nedeniyle etkinlikleri çok yoğundur. Dolayısıyla Pakistan veya Lübnan'dan gelen uyuşturucu bu vatandaşlarımız aracılığı ile Avrupa'ya sevkiyatı yapılmaktadır.

Lübnan Bekaa'da bulunan PKK terör örgütü bu yörelerde bizzat ekim yapmakta ve Avrupa'ya sevketmektedir.

Diğer taraftan, Altın Hilal'den eroin sevkiyatının silahlı gruplar tarafından Batıya taşınmakta olduğu, her yıl İran güvenlik güçlerinin bu gruplarla silahlı çatışmaya girdikleri bilinmektedir.

İran'ın Türkiye sınırı yakınlarında silahlı çatışmada ağır silahlarla korunmuş bir uyuşturucu konvoyunu imha ettiği bildirilmiştir. İmha edilen grubun terörist örgütmü yoksa kaçakçı grubumu olduğu bilinmemekte ancak bilinen gerçek İran polis kuvvetlerinin silahlı kaçakçı gruplarıyla çatışmaya girmesidir.(4)

Diğer taraftan;
İran-Irak sınırlarımızın dağlık kısmında konuşlanan PKK terör örgütünün Altın Hilal'den temin ettiği bazmorfinin bir kısmını bu dağlık alanda mobil labaratuvarlarda eroine çevirdiği geçmiş yıllarda yapılan yakalamalardan anlaşılmaktadır.

1984-1994 yılları arasında Türkiye'de ele geçirilen asitanhidrit yakalamaları ve imalathane olaylarına 492 kişi karışmıştır. Bu şahısların durumu incelendiğinde;

Yakalanan bu kişilerin;
27 sinin İran uyruklu,
6 sının Suriye uyruklu,
4 ünün Lübnan uyruklu,
3 ünün Mısır uyruklu,
1 inin Yunan uyruklu.olduğu,

Diğerlerinin % 90'ının PKK terör örgütünün faaliyet gösterdiği Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinin şehirlerinin nüfusuna kayıtlı oldukları tesbit edilmiştir.

Bu şahısların PKK terör örgütü ile bağlantıları incelendiğinde;

24.03.1988 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi Berikan mezrasında ele geçirilen imalathane olayında yakalanan 1948 Lice doğumlu Mehmet BiÇER'in;

Terör örgütü PKK mensubu olmak, örgüt amaçları doğrultusunda adam öldürme ve yaralama, yardım ve yataklık yapmak suçundan 11.12.1987 tarihinde tutuklandığı,

11.01.1991 tarihinde Tekirdağ ili Osmanlı köyünde ele geçirilen imalathane olayında yakalanan 1962 Lice/Diyarbakır doğumlu Remzi KAYA'nın;

1978 yılında Şanlıurfa ili Hilvan ilçesinde terör örgütü PKK adına zorla para topladığı, TCK'nın 125-168, 448-6136 sayılı kanuna muhalefetten 14.03.1980 tarihinde yakalanarak tutuklandığı,

15.02.1989 tarihinde Van ili Başkale ilçesinde ele geçirilen labaratuvar olayında yakalanan 1953 Midyat/Mardin doğumlu Ali AKAN'ın ;

Mardin ili Nusaybin ilçesi kışla mahallesinde bulunan Cihan Otelininin silahla taranması bir vatandaşın ölümü, bir vatandaşın yaralanması olayına karışması ve terörist faaliyetlerinden dolayı 31.10.1988 tarihinde tutuklandığı,

05.04.1985 tarihinde Van ilinde ele geçirilen asitanhidrit maddesi olayında yakalanan 1944 Nusaybin doğumlu Rıfat ORAL'ın ;

PKK terör örgütü mensuplarına yardım ve yataklık yapmak ve lojistik destek sağlamaktan dolayı 10.01.1992 tarihinde tutuklandığı,

08.03.1990 tarihinde Van ilinde gerçekleştirilen asitanhidrit olayında yakalanan 1964 Başkale/Van doğumlu Abdulkerim YEŞİLAĞAÇ'ın ;

PKK terör örgütüne yardım ve yataklık yapmaktan 23.03.1990 tarihinde tutuklandığı,

08.11.1988 tarihinde Diyarbakır ili Sarıkamış köyünde ele geçirilen laboratuvar olayında yakalanan 1970 Adıyaman doğumlu Hacı BOZAN'ın;

Kocaeli ilinde PKK örgütsel faaliyetlerinde bulunmak suçundan dolayı 10.03.1993 tarihinde hakkında yasal işlem yapıldığı,

07.03.1988 tarihinde istanbul ili Silivri-Seymen köyü yakınlarında ele geçirilen labaratuvar olayında yakalanan Kızıltepe/Mardin doğumlu Mahmut ÖZTÜRK'ün;

16.05.1992 tarihinde Kızıltepe ilçesi Soğanlar köyünde Nurettin GÖKÇE'nin öldürülmesi,

10.07.1992 tarihinde Kızıltepe ilçesi Alipaşa Köyünde Halise DOĞAN ile kızı Aynur DOĞAN'ın öldürülmesi,

29.08.1992 tarihinde Kızıltepe/Yüceli jandarma karakoluna silahlı saldırı,

Kızıltepe ilçesi ve köylerinde örgüt adına halktan zorla para toplanması olaylarının sanığı olduğu,

11.09.1992 tarihinde Kızıltepe ilçesi Yedikardeş Köyü Çeşme Deresi mevkiinde güvenlik kuvvetleri ile PKK terör örgütü mensupları arasında çıkan silahlı çatışmada öldüğü,

24.03.1988 tarihinde Lice ilçesi Berikan mezrasında ele geçirilen labaratuvar olayında yakalanan 1957 Diyarbakır doğumlu Mehmet DUMAN'ın;

İstanbul ilinde PKK terör örgütü mensupları ile temas halinde bulunduğu, ve örgütün kuryesi olduğu,

23.11.1984 tarihinde Muş ilinde ele geçirilen imalathane olayında yakalanan 1960 Muş doğumlu Remzi ŞENTÜRK'ün;

Akrabası Teymur ŞENTÜRK'ün PKK terör örgütünün dağ kadrosuna eleman temin ettiği, Remzi ŞENTÜRK'ün örgütün üst düzey sorumlusu Parmaksız Zeki kod adlı Şemdin SAKIK ile temas halinde olduğu, terör örgütü PKK'nın kuryeliğini yaptığı, örgüte telsiz temin ettiği ve örgütün Avrupa bağlantısını sağladığı,

29.10.1984 tarihinde istanbul ili Gaziosmanpaşa Bolluca köyünde ele geçirilen imalathane olayında yakalanan 1952 Lice/Diyarbakır doğumlu Aziz AKŞAHİN'in ;

Adı geçen şahısın PKK örgüt üyesi olduğu ve 16.05.1983 tarihinde tutuklandığı,

11.12.1985 tarihinde Gaziantep ili Pancarlı köyünde ele geçirilen labaratuar olayında yakalanan Gaziantep doğumlu Ali GÜN'ün ;

Bomba atma ve terörist eylemlerinden dolayı 08.12.1982 tarihinde adli tahkikat konusu olduğu,

24.05.1989 tarihinde Van ili Başkale ilçesi Samandöken mahallesinde ele geçirilen labaratuvar olayında yakalanan 1951 Sivas doğumlu Cemal NAYIR'ın ;

15.03.1982 tarihinde Fransa'nın Orly Havaalanı saldırısına karıştığı, İtalya'nın Verona şehrinde uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığından dolayı İtalyan Polisince arandığı ve Bulgaristan, İtalya, Almanya ve Türkiye arasında uyuşturucu kaçakçılığını organize ettiği,

07.03.1989 İstanbul Silivri ilçesinde laboratuvar olayında yakalanan 1963 Bingöl doğumlu İbrahim ÖTEN'in;

6136 sayılı kanuna muhalefet, ideolojik nedenle karşılıklı müessir fiil, meskun mahalde silah atmak ve kominizm propagandası yapmak suçundan 23.03.1983 tarihinde yakalandığı, PKK terör örgütünün uyuşturucu kuryesi,

07.03.1989 tarihinde İstanbul/Silivri Seymen köyü ve 15.02.1984 tarihinde Lice ilçesi Yağmurlu mezrasında ele geçirilen labaratuvar olaylarında yakalanan aşağıda isimleri yazılı BAYBAŞIN ailesi üyelerinden;

Hüseyin BAYBAŞIN:1956 Lice/Diyarbakır doğumlu

Mehmet Şirin BAYBAŞIN:1963 Lice doğumlu Hüseyin BAYBAŞIN'ın kardeşi,

Mehmet Şerif BAYBAŞIN:1944 Lice/Diyarbakır doğumlu, Hüseyin BAYBAŞIN'ın amcası,

Mahmut BAYBAŞIN:1944 Lice doğumlu Hüseyin BAYBAŞIN'ın amcasının oğlu,15.02.1984 tarihinde Diyarbakır merkez Yağmurlu mezrasında ele geçirilen 67 Kg. eroin maddesi olayında firarda iken 25.10.1985 tarihinde İstanbul'da sahte kimlikle yakalanarak tutuklandığı,

Nizamettin BAYBAŞIN :1963 Lice/Diyarbakır doğumlu

Faruk ÇETİN :1963 Lice/Diyarbakır doğ.(Baybaşın ailesinin damadı)

Bu şahısların Baybaşın ailesinin üyeleri olduğu,

Mehmet Şerif BAYBAŞIN'ın PKK mensubu olduğu, uyuşturucu madde kaçakçılığının yanısıra terör örgütüne silah temin ettiği,

1980 yılından başlayarak 9 değişik olayda tahkikat konusu edildiği, son olarak, 25.11.1994 tarihinde Avusturya'nın Viyana şehrinde uluslararası uyuşturucu madde kaçakçılığı şüphesiyle tutuklandığı,

Hüseyin BAYBAŞIN'ın 10.05.1976 tarihinde İstanbul ilinde 10 kilo 835 gram esrar maddesi olayında yakalanarak tutuklandığı, bu suçundan dolayı Türkiye'de 2 yıl hapis, 23.05.1984 tarihinde İngiltere'de 6 Kg. eroin maddesi olayından yakalanarak tutuklandığı 12 yıla mahkum edildiği anlaşma gereği cezasının 5 yılını İstanbul Bayrampaşa cezaevinde çektiği, 18.12.1992 tarihinde Akdeniz'de tayfası tarafından batırılan Kısmetim-1 isimli gemide bulunan 3100 Kg. eroinin PKK Terör örgütü adına sevk etmekten halen arandığı,

Bu şahısların haricinde BAYBAŞIN ailesinden ;

Nedim BAYBAŞIN : Mehmet Emin oğlu 1965 Lice doğumlu, Hüseyin BAYBAŞIN'ın amcasının oğlu,

15.02.1984 tarihinde Diyarbakır merkez Yağmurlu mezrasında ele geçirilen 67 Kg. eroin maddesi olayında yakalanarak tutuklandığı,

Cimşit BAYBAŞIN: Mehmet Emin oğlu 1971 Lice doğumlu Nedim BAYBAŞIN'ın kardeşi,

Uyuşturucu madde kaçakçılığında aile fertlerine yardımcı olduğu,

Edip BAYBAŞIN: Mehmet Emin oğlu 1967 Lice doğumlu Nedim BAYBAŞIN'ın kardeşi,

Uyuşturucu madde kaçakçılığında aile fertlerine yardımcı olduğu,

Yüksel BAYBAŞIN : Mehmet Emin ve Emine kızı Nedim BAYBAŞIN'ın kardeşi,

Perihan BAYBAŞIN : Mehmet Emin ve Emine kızı 1963 doğumlu Nedim BAYBAŞIN'ın kardeşi,

Nizamettin BAYBAŞIN :Mehmet Emin oğlu 1965 Lice doğumlu Nedim BAYBAŞIN'ın kardeşi,
Uyuşturucu madde kaçakçılığında aile fertlerine yardımcı olduğu,

Mehmet Emin BAYBAŞIN : Hüseyin ve Nazire oğlu 1942 Lice doğumlu, Hüseyin BAYBAŞIN'ın amcası olup,
1980 yılı öncesi yasadışı KUK- TKDP/C örgütlerine üye olarak örgüt adına çalıştığı,
15.02.1984 tarihinde Diyarbakır merkez Yağmurlu mezrasında ele geçirilen 67 Kg. eroin maddesi olayında yakalanarak tutuklandığı,
13.07.1984 tarihinde Almanya'da ele geçirilen 32 Kg. eroin maddesi olayında yakalanarak tutuklandığı,
06.03.1988 tarihinde sahte kimlikle yurtdışına çıkış yaparken Edirne ilinde yakalanarak tutuklandığı belirlenmiştir.

Ülkemizde ele geçirilen eroin maddesinin menşei itibari ile yapılan incelemede % 90'ınından fazlasının İran, Irak ve Suriye sınırından ülkemize girdiği görülmektedir. Bu da PKK terör örgütünün bu konumdaki önemini göstermektedir.

Diğer taraftan, terör örgütü PKK'nın bir yandan 1982 yılından bu yana Suriye'nin kontrolu altında bulunan Lübnan'ın Bekaa Vadisinde bulunan kamp yerleri civarındaki tarlalarda (Baelbek ve Hermen) kenevir ve haşhaş ekimi yaparak elde ettiği büyük miktarlardaki uyuşturucu maddeleri Abdeh, Tripoli, Beyrut, Sayda, Sur ve Minyan limanlarından deniz yolu ile Avrupa ülkelerine sevkederken diğer yandan da İran'ın Afganistan sınırındaki bölgede yerleşik olarak Beluci'lerden temin ettiği uyuşturucu maddeleri Ülkemiz üzerinden Avrupa ülkelerine göndermek suretiyle uyuşturucudan önemli bir gelir elde etme imkanı bulmuştur. Bekaa Vadisinde yıllık eroin üretiminin 60 ton civarında olduğu, yine çok büyük miktarlarda esrar üretiminin yapıldığı tarafımızca bilinmekte olup, ayrıca uluslararası raporlarda belirtilmektedir.

Terör örgütü PKK lideri Abdullah ÖCALAN'ın kardeşi FERHAT (K) Osman ÖCALAN'ı örgütün İran sorumluluğuna getirmesiyle birlikte örgütünü bu ülkedeki uyuşturucu organizasyonu bizzat Osman ÖCALAN'ın koordinesinde yürütülmeye başlandığı yakalanan örgüt mensuplarının ifadelerinden anlaşılmaktadır.

2- KAÇAKÇILIĞINI YAPMA

PKK terör örgütü Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerimizde tehdit, şantaj, korkutma ve sindirme taktikleri ile, burada yaşayan vatandaşlarımızı uyuşturucu madde kaçakçılığına kanalize ederek bu şekilde kendi amaçları doğrultusunda kullanmaktadır. Yaptıkları çeşitli baskılar sonucu yurtiçinde, bu bölge insanlarını uyuşturucu madde yetiştirmekten, sırtçılık yolu ile komşu ülkelerden uyuşturucu taşıma, yurtdışına pazarlanıncaya kadar depolama ve alıcıya teslime kadar nakliye işlerinde kullanmaktadırlar.

Özellikle son dönemde ortaya çıkarılan olaylarda terör örgütünün vatandaşlara tohum sağlayıp örgüt adına gelir sağlamak amacıyla kenevir ekimine yönelttiği gözlenmektedir

Yurtdışında ise doğrudan militanları ve/veya Avrupa'ya illegal olarak gidenleri mahalli otoritelere "İHBAR ETME" korkusuyla, iş bulma vaadiyle korkutarak, yahut fazla nüfuslu olmaları sebebiyle, siyasi iltica talebiyle kabul görmüş önceki yandaşlarının eğitim görmeyen, iş bulamayan, toplumdan dışlanmış kaçak ve işsiz çocuklarını pazarlama işlerinde çalıştırmaktadır.

Yapılan araştırmalara göre Avrupa'da eroin olaylarına karışan Türk uyruklu şahısların 3/2'sinin PKK terör örgütünün faaliyet gösterdiği bölgelerdeki vatandaşlarımızın oluşturduğu saptanmıştır.

AİLE KAÇAKÇI GRUPLARI İLE İŞBİRLİĞİ

PKK terör örgütü, Ülkemiz'de bulunan Doğu kökenli silah, altın ve uyuşturucu kaçakçılığı ile iştigal eden aile gruplarını kendi amaçları doğrultusunda işbirliğine sevketmektedir.

Avrupa'da ortaya çıkarılan ve Ülkemiz yoluyla gerçekleşen büyük uyuşturucu madde olaylarının organizatörlerinin bu aile gruplarına ait olduğu ve PKK terör örgütü ile işbirliği içerisinde faaliyet gösterdikleri anlaşılmıştır.

BAYBAŞIN, KOCAKAYA, YILDIRIM, KOYLAN, AKSOY, POLAT, CANTÜRK aileleri bunlardan birkaçıdır.

18.12.1992 tarihinde Akdeniz'in Uluslararası sularında batırılan KISMETİM-1 gemisindeki uyuşturucunun, PKK terör örgütüne ait olduğu tesbit edilmiştir.

İstanbul'da faaliyet gösteren, Senar film şirketi sahibi Senar TURGUT'un PKK terör örgütüne ait faaliyetlerinden dolayı yakalanıp, 1991 yılında Van ilimizde tutuklandığı,

Turgut ailesinin uyuşturucu kaçakçısı olduğu ve Senar TURGUT'un kardeşi Fahit TURGUT'un İtalya'ya gönderilmek üzere iken, 17.10.1992 tarihinde İzmir ilinde Florida gemisinde ele geçirilen 82 kg. eroin maddesinin sahiplerinden olduğu tesbit edilmiştir.

İtalya-Almanya-Hollanda ve İngiltere Polis Teşkilatları ile yapılan müşterek operasyonlarda PKK terör örgütünün uyuşturucu madde kaçakçılığını bizzat organize ettiği ortaya çıkarılmıştır.

Bu ailelerin Kürt kökenli ve birbirleri ile akraba oldukları,

Bingöl ve Elazığ illerinde bu aile gruplarından biri ve organizasyonun diğer üyeleri hakkında yürütülen teknik takip çalışmalar, Almanya, Hollanda ve İngiltere polisleri ile yapılan müşterek çalışmalar ve elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi sonucu 25'den fazla olayın birbirleri ile bağlantılı olduğu anlaşılmıştır.

3-UYUŞTURUCU DAĞITIMINI YAPMAK :

Uyuşturucu maddenin dağıtımını PKK terör örgütü bizzat yönetmektedir.

Başlangıçta uyuşturucu sevkiyatından pay alan terör örgütü, uyuşturucu fiyatlarındaki yüksek kar oranları nedeniyle dağıtıma yönelmiştir.

Güney Amerika'daki uyuşturucu kartellerinin dağıtımda uyguladığı yöntemleri, PKK terör örgütü Avrupa ülkelerinde rahatlıkla uygulamaktadır.

Güney Amerika'daki kartellerin kullandıkları paravan şirketler ile maaşlı dağıtım elemanlarının yerine, PKK terör örgütü siyasi amaçlı dernekleri ve deşifre olmamış militanlarını kullanmaktadır.

PKK terör örgütü, Avrupa'da açtığı dernekler vasıtasıyla uyuşturucu dağıtımında iyi bir organizasyon sağlamıştır.

Örneğin, PKK terör örgütünün bazı Avrupa ülkelerindeki dernek sayısına göz atıldığında;

ÜLKE ADI :	DERNEK SAYISI :
ALMANYA	187
AVUSTURYA	10
BELÇİKA	6
FRANSA	23

DANİMARKA	9
FİLLANDİYA	2
HOLLANDA	12
İSPANYA	1
İNGİLTERE	10
İSVEÇ	20
İSVİÇRE	13
İTALYA	2
LÜKSEMBURG	1
NORVEÇ	5
YUNANİSTAN	6
POLONYA	1
ABD	13

Bilindiği gibi bazı Avrupa ülkelerinin etnik farklılıkları politik olarak değerlendirmeleri neticesinde, Kürt kökenli vatandaşlarımıza siyasi mülteci olarak çeşitli kolaylıklar sağlaması ve PKK terör örgütünün derneklerini siyasi dernek statüsünde değerlendirip kontrolden uzak tutmaları, örgütün uyuşturucu kaçakçılığında Avrupa ülkelerinde çok iyi bir şekilde organize olması sonucunu doğurmuştur.

Almanya ve Fransa'nın gerçeği görerek PKK terör örgütünün faaliyetlerinin yasaklanması memnuniyetle müşahade edilmiştir. Diğer Avrupa ülkelerinin de bu şekildeki yasaklama tedbirlerinin uyuşturucu madde kaçakçılığına büyük darbe vuracaktır.

PKK terör örgütünün Avrupa'daki uyuşturucu madde kaçakçılığını sokak seviyesinde bizzat yönettiği Avrupalı polis meslektaşlarımızın yaptıkları operasyonlardan anlaşılmıştır.

Çok yeni olaylardan bazıları aşağıda belirtilmiştir.

-14.03.1994 tarihinde 15. 77652 Offenburg adresinde mukim İsmail KESKİNKILIÇ isimli şahıs, beraberinde 210 gr. eroin maddesi olduğu halde Offenburg polis müdürlüğüne teslim olmuştur. KESKİNKILIÇ ifadesinde; "Yanlarında 3 Kg. eroin olan iki kürdün, iki hafta kadar önce yanına gelerek yukarıda belirtilen miktardaki eroini kendisine verdiğini ve bunu satmasını istediklerini söylemiştir. Adı geçenin itirazı üzerine de, anılan şahısların, satıştan elde edilecek paranın PKK'nın yürüttüğü savaşı finanse etmek amacıyla kullanacağını, bu nedenle bunu yapmaya mecbur olduğunu ve yapmadığı taktirde kendisine zarar verebileceklerini söylediklerini" ifade etmiştir.

-16.03.1994 günü Paris'te 3 kg eroin madesi ile birlikte, 1963 Silopi doğumlu Orhan TATAR, 17.04.1963 Kığı Bingöl doğumlu Mehmet ŞEN, 1956 Akçadağ doğumlu Musa CAVLI isimli şahıslar yakalanmış, takibat ve tahkikatı bizzat yürüten Paris adli polisi, 4. bölüm, VP grubu görevlilerince; Her üç şahsın da Fransa'da "Siyasi Mülteci" durumunda bulunduğu, Orhan TATAR isimli şahsın, Fransız gizli servisi kayıtlarında PKK mensubu olduğu, PKK adına haraç toplandığının bilindiği, uyuşturucu kaçakçılarıyla ilişki içerisinde olduğu şeklinde önceden bilgi bulunduğu, şebekenin Orhan TATAR tarafından idare edildiği, Orhan TATAR'ın sözlü ifadesinde; "eroinin PKK'ya ait olduğunu, temin edilecek gelirin PKK'ya gönderileceğini kabul ettiği, ancak bu yönde yazılı bir ifadeyi imzalamayacağını, kendilerine verilen talimatın bu şekilde olduğunu, aksi taktirde PKK'nın kendisini-cezaevinde dahi olsa-öldüreceğini bildiğini ifade ettiği, bununla birlikte sözkonusu olayın polis kayıtlarına," muhtemelen, PKK örgütüne gelir temin etmek amacıyla yapılan uyuşturucu kaçakçılığı olarak geçtiği anlaşılmıştır.

-21.03.1994 günü Muş İl Jandarma Alay Komutanlığınca Muş İli Kızılağaç Nahiyesi Yörecik Köyü civarında yapılan arama tarama çalışmaları esnasında Beşevler Köyü yakınında PKK terör örgütüne ait bir sığınak içerisinde 28 Kg. 920 gr. toz esrar maddesi ele geçirilmiştir.

-23.03.1994 tarihinde güvenlik güçlerinin Hakkari'nin Yüksekova, Şırnak'ın Hamamboğazı bölgesi, Diyarbakır'ın Hazro İlçesi kırsal alanı, Batman'ın Kozluk İlçesi ile Muş'un Kızılağaç Bucağı yakınlarında yapılan arama ve operasyonlarda 14'ü uzun namlulu 16 silah, 21 el bombası, 9 mayın, çok sayıda patlayıcı madde ve yasadışı PKK terör örgütü militanlarının sığınaklar içine depoladığı toplam 328 kg. esrar elde edilerek olaylarla ilgili 5 sanık yakalanmıştır.

-27.04.1994 günü Diyarbakır'da yasadışı terör örgütü PKK'ya yönelik yapılan operasyonda yakalanarak gözlem altına alınan 1971 Lice/Diyarbakır doğumlu, Abdurrahman EROL ile 1961 Lice/Diyarbakır doğumlu Halis EROL'un 29.04.1994 günü Lice ilçesi Feyzo Mezrasındaki evlerinde yapılan aramada 27 Kg. 556 gr. toz halinde 17 'şer kiloluk bez torbalar içerisinde esrar maddesi, 600 gr morfin ve kokain ihtiva eden afyon sakızı, 5 kg 758 gr dişi hint kenevir tohumu elde edilmiş, sanıkların yapılan sorgularında ele geçirilen esrarları yetiştirerek elde ettiklerini, bu maddeleri örgüte gelir getirmek amacı ile satacaklarını bir çok kere de örgüte ait uyuşturucu maddeleri satarak elde ettikleri geliri PKK terör örgütüne verdiklerini belirtmişlerdir.

-03.07-04.07.1994 tarihleri arasında Diyarbakır İli Silvan İlçesinde yapılan operasyonda PKK terör örgütüne yardım ve yataklık yapmaktan dolayı yakalanan Ahmet YAŞAR'ın örgüte maddi kaynak temin etmek amacıyla uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptıklarını belirtmesi ve konuyla ilgili vermiş olduğu bilgiler üzerine, yapılan operasyonda 1954 doğumlu Fahrettin ASLAN'ın ikametinde gerçekleştirilen aramada 2 kg 500 gr toz esrar maddesi elde edilmiş olayla ilgili olarak örgüt mensubu 1962 doğumlu Şeyho DURMAZ gözaltına alınmış, Diyarbakır narkotik şube müdürlüğü ekiplerinin yapmış olduğu çalışmalarda, İstanbul iline uyuşturucu madde gönderileceği tesbit edilmiş 04.07.1994 günü Diyarbakır'dan hareket eden Güney ekspresinde seyahat etmekte olan 1940 doğumlu Yusuf ALBAY isimli şahısta 1 kg 700 gr toz esrar maddesi yakalanmış yapılan sorgulamalarına müteakip aynı trenle yolculuk yapan Şefika KARADENİZ isimli bayanın üzerine sarılı 2 kg eroin maddesi bulunduğu anlaşılmıştır.

-Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü ekiplerince yapılan çalışmalarda Lice ilçesinde ikamet eden ve PKK terör örgütüne yardımda bulunduğu söylenen 1969 doğumlu Remzi İNCEÖREN isimli şahsın terör örgütüne destek sağlamak amacı ile aynı ilçeden Eşref TARUK, Ali TARUK, Hüsnü TARUK, Rahmi TARUK ve Cevat TARUK isimli şahıslara 250-300 dönüm arazilerine kaçak dişi hint keneviri bitkisi ektirerek hasata başlanıldığının öğrenilmesi üzerine 12.08.1994 günü yapılan operasyonda TARUK ailesine ait Goma Ahmat mezrasında 300 kg. kubar esrar maddesi ele geçirilmiş, ayrıca arazide ekili bulunan 250.000 kök dişi hint kenevir bitkiside mahallinde imha edilmiş, operasyonun devamında Dibek köyünün muhtelif yerlerinde ekili bulunan 450.000 kök dişi hint kenevir bitkiside yakılarak imha edilmiştir.

-Diyarbakır Emniyet Müdürlüğünce yasadışı PKK terör örgütüne yönelik olarak sürdürülen çalışmalarda, örgüte eleman kazandırmak için propoganda yapmak, kırsal alana çıkarak halen aranmakta olan Mahmut GÜN ile görüşmek, kırsal kesimden merkeze gelen örgüt mensuplarının silahları ile yakalanmasından sonra örgütün girdiği silah krizini önlemek için kaçakçılarla işbirliği yapmak, örgütün kırsal kesiminde faaliyet gösteren mensuplarına lojistik destek (yiyecek, giyecek, gıda maddeleri v.b) sağlamak amacıyla hint keneviri ekerek elde edilecek geliri bu yönde harcamak suçlarından 1965 doğumlu Mehmet YETİŞ, 1974 doğumlu Şefik TARUK, 1964 doğumlu Cezayir YAĞAN, 1953 doğumlu Gıyasettin ERGEZEN ve 1963 doğumlu Naim ÇOMAK isimli şahısların yakalandıkları, Mehmet YETİŞ ve Şefik TARUK'un yer göstermeleri sonucu; PKK terör örgütü adına satmak için hazırlanmış yaklaşık 400 kg. esrar maddesi, 2 adet tabanca ve tabancalarâ ait 2 adet şarjör, 34 adet fişek elde edilmiştir.

-BKA yetkililerinden alınan bilgiye göre; F.Almanya'da siyasi mülteci olarak bulunan, Kiel/Almanya'da mukim, 01.01.1956 Halfeti doğumlu Mustafa OĞUZ isimli şahsın 17.08.1994 tarihinde, Kiel şehrinde 430 gr. eroin ile birlikte yakalandığı, Mustafa OĞUZ'un sık sık Hamburg'a gidip geldiği ve eroin temin ederek PKK adına sattığı ve elde edilen geliri de PKK'ya verdiği anlaşılmıştır.

-Diyarbakır ilinde yasadışı bölücü PKK terör örgütüne yönelik sürdürülen çalışmalar sonucu, örgüt adına çeşitli silahlı eylemlerde bulunmak, Lice ilçesinde PKK terör örgütü adına komite kurmak, kırsala eleman kazandırmak ve göndermek lojistik destek sağlamak, kuryelik yapmak, örgütün talimatı doğrultusunda örgüte gelir elde etmek için uyuşturucu madde kaçakçılığı yapmak suçlarından 1970 Diyarbakır doğumlu "Faruk KARAKEÇİ" (Terörist Kod:EYİNDAR), 1947 doğumlu İbrahim AKGÜL (Kod.Ömer), 1974 doğumlu Mehmet Rauf YILDIZ (Kod.Kebat)), 1968 Besni doğumlu Ayşegül SUBAŞI (Kod.Nurin), 1963 doğumlu İzzettin ZİNGİL, 1964 Lice doğumlu Tekin SONSUZ, 1968 Lice doğumlu Adnan GÜVENÇ, kardeşi 1960 Lice doğumlu Ahmet GÜVENÇ, 1937 Lice doğumlu Mehmet GÜVENÇ, 1965 doğumlu Nevzat ZİNGİL, 1965 doğumlu Memduh ÇİÇEK, 1953 doğumlu Kamil TURSUN, 1965 doğumlu Mehmet Seyit DEMİR, 1967 doğumlu Yılmaz AKSUCU, 1963 doğumlu Mehmet Sıddık ÇELİK isimli şahıslar yakalanmış, bu şahıslardan;

İzzettin ZİNGİL; 80 kg. 257 kg. Esrar, çok miktarda askeri malzeme ve örgütsel döküman,

Kamil TURSUN; 1 adet ruhsatın süresi bitmiş 7.65 mm çapında 224998 seri numaralı Browning tabanca ve bu tabancaya ait 1 adet şarjör ile 2 adet fişek,

Ayşegül SUBAŞI; 3 adet ERNK mühürlü örgütsel döküman ve ERNK mühürü bulunan 5 adet makbuz ile yakalanmış,

Adı geçen şahısların soruşturmalarında ;

29.06.1994 günü saat 22.30 sıralarında Lice ilçesi Emniyet Amirliği lojmanlarının otomatik silahlarla taranması ve roket atılması eylemi,

16.01.1994 günü 17.30 sıralarında Diyarbakır ili Hindibaba cad. üzerinde bulunanan Kamu lojmanlarında Hakim Ahmet ÇOBANOĞLU'nun evine el bombası atılması,

16.01.1994 günü 17.30 sıralarında Diyarbakır Yenişehir Hindibaba cad. üzerinde bulunan kamu lojmanlarının arkasında park halinde bulunan Polis memuru Veysel ERTEKİN'e ait 06 Y 5206 plakalı otoya el bombası atılması eylemini gerçekleştirdikleri, ayrıca X EBAT(Kod) isimli Mehmet Rauf YILDIZ ve Adnan GÜVENÇ'in örgütsel faaliyetlerinden dolayı hapis cezasının bulunduğu anlaşılmıştır.

-Bingöl ilinde sürdürülen çalışmalar neticesinde Genç ilçesi Yeni Yazı Köyü Azinen Mezrasında ikamet eden, 1942 doğumlu Hadi TOFAN ile oğulları 1971 doğumlu Faik, 1975 doğumlu Özcan ve 1978 doğumlu Orhan TOFAN'ın

hint keneviri ektikleri, elde etmiş oldukları esrar maddesinin gelirinden PKK terör örgütüne pay verip, yardım ve yataklık yaptıklarının tesbit edilmesi üzerine; 14.08.1994 tarihinde Hadi TOFAN'ın evinde yapılan aramada 50 kg kubar esrar maddesi elde edilmiş ve Hadi TOFAN, Faik TOFAN, Özcan TOFAN ve Orhan TOFAN yakalanmışlardır.

-21.08.1994 tarihinde Jandarma Genel Komutanlığı'na yapılan bir ihbar üzerine yasadışı PKK terör örgütü adına dişi hint keneviri ekimi yaparak esrar imal etmek ve 6136 sayılı suçlarından Diyarbakır/Silvan ilçesi Kıraçtepe köyü Ataneşeli mezrasında 1968 doğumlu Hanifi SÖKER ve 1970 doğumlu Aziz SÖKER isimli şahıslarda 150 kg. esrar ve dişi hint keneviri tohumları ile esrar yapımında kullanılan leğen ve eleklerle yakalanmış, yapılan üst aramasında Hanifi SÖKER'in üzerinde örgütsel not ile her iki sanığa ait ruhsatsız kaleşnikof marka tüfekler ele geçirilmiştir.

IV-ÜLKEMİZDE KARA PARA AKLANMASI VE KONTROLLÜ TESLİMAT KONULARINDAKİ ÇALIŞMALAR

Genel bir bakış açısıyla karapara, yasa dışı yollardan elde edilen kazanç olarak tanımlanabilir.

Karapara kavramı, kanunların suç saydığı fiillerin işlenmesinden elde edilen para veya para yerine geçen evrak ve senetleri, mal veya gelirleri ve bir para biriminden diğerine çevrilmesi de dahil olmak üzere bunların birinden diğerine dönüştürülmesinden elde edilen her türlü ekononmik menfaat ve değeri ifade etmektedir.

"Karaparanın Aklanması" kavramı, yasa dışı yollardan elde edilen paranın kimliğinin değiştirilmesi suretiyle, meşru bir kaynaktan kazanıldığı izleniminin yaratılmasına neden olan her türlü işlemi kapsamaktadır. Bir başka deyişle karaparanın aklanması, yasal olmayan kazancın başkaca bir kıymet şekline dönüştürülmesi, yasa dışı yollardan kazanç elde eden kişinin veya kazancın kaynağını oluşturan yasa dışı eylemlerin gizlenmesi ve karaparanın hamilinin ve kaynağının yasal olarak gösterilmesi şeklinde özetlenebilir.

Karaparanın aklanması amacıyla kullanılan teknikler ve yöntemler geniş bir yelpaze oluşturmaktadır.

Nitekim, karaparanın aklanması için paranın yurt dışına kaçırılması, kıymetli evraka dönüştürülmesi, serbest bölgelerde sunulan mali hizmetlerden yararlanılması, paravan şirketlerin kullanılması veya bu tür şirketlerin para aklaması için kurulması, borsa ve aracı kuruluşların kullanılması sahte veya şişirilmiş faturaların düzenlenmesi, kumarhane ve bahis işletmelerinin kullanılması, vergi sığınağı olarak nitelendirilen bölgelerdeki bankalardan alınan kredi kartlarının kullanılması, karaborsa veya karapara piyasasıyla danışıklı işlemler yapan bankacılık sistemlerinin sağladığı imkanlardan yararlanılması, nakit alımlarının yapılması, sık sık sözü edilen karapara aklama yöntemleri arasındadır.

Gerçekten de anılan örnekler değerlendirildiğinde, karapara aklama yöntemlerinin "sayısız, çeşitli, karmaşık, kurnazca ve gizli" olduğu görülmektedir.

Karaparanın aklanması çeşitli açılardan uluslararası yapıya sahip bir olgu olarak belirmektedir. Aklamaya tabi tutulan kazancın esas olarak uyuşturucu madde kaçakçılığı gibi uluslararası boyutta gerçekleşen örgütlü suçlardan kaynaklanması, genelde karaparanın uluslararası boyutta aklanması, hiçbir ülkenin kendisini bu uluslararası olgudan uzak tutmasının mümkün olmaması ve son olarak, sadece ulusal düzeyde karaparanın aklanmasına karşı yapılacak mücadelenin karaparanın önlenmesinde etkili olmaması, karaparanın aklanmasının uluslararası özelliğini göstermektedir.

Karaparanın aklanmasının önlenmesine ilişkin uluslararası girişimler, yöneldikleri alan açısından iki farklı özellik göstermektedir. Bunların bir kısmı, mali sistemi dikkate alarak, karaparanın mali sistem aracılığı ile aklanmasına karşı önlemler getirmiş olduğu halde, bir kısım uluslararası girişimler ise daha çok cezai yaptırımlar öngörmek ve uluslararası cezai işbirliğini güçlendirmek suretiyle, karaparanın aklanmasının önlemesi amacına yönelmiştir. 1988 Uyuşturucu ve Psikotrop Maddeler Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi ve 1990 tarihli Avrupa Konseyi Sözleşmesi, karaparanın aklanmasının önlenmesi için cezai yaptırımları ve bu konuda uluslararası işbirliğini öngören uluslararası girişimlere örnek olarak gösterilebilir. 27 Haziran 1980 tarihli Avrupa Konseyi Tavsiye Kararı, Aralık 1988 tarihinde on sanayileşmiş ülke tarafından kurulan "Basle Komitesi" ile Haziran 1989 tarihinde yedi sanayileşmiş ülke tarafından kurulan "Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine İlişkin Mali Eylem Görev Grubu" çalışmaları ve Avrupa Topluluğu Konseyi 'nin 10 Haziran 1991 tarih, 91/308/EEC sayılı direktifi, karaparanın aklanmasında mali sistemin kullanılmasının önlenmesine ilişkin uluslararası girişimlerin örnekleridir.

Ülkemiz de buna benzer uluslararası yükümlülükleri dikkate alarak, ilgili kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımlarıyla bir kanun tasarısı hazırlamış ve bu kanun tasarısında karaparanın suç olarak iç hukukumuzda ihdas edilmesinden sonra ortaya çıkması muhtemel aksaklıklara da yer verilmiştir.

Bunlar;

a) Suçtan sağlanan gelirlere yasal nitelik kazandırılması (Karaparanın aklanması) hukukumuzda suç olarak ihdas edilecek ve bu gelirlerin müsadere edilmesi olanağı sağlanacaktır. Bu sadece uyuşturucu madde kaçakçılığından elde edilen gelir veya bu gelire tekabül eden mal varlığı için değil, tüm bu tür suçlardan sağlanan gelirler veya tekabül eden mal varlıkları için geçerli olacaktır.

b) Kendisi uyuşturucu madde olmayan fakat uyuşturucu madde imalatında kullanılması zorunlu olan kimyasal maddelerin denetimi sağlanacaktır. Uyuşturcu madde imalatı dışında ve özellikle sanayide yaygın şekilde kullanılan bu maddelerden birisi olan ve eroin yapımında kullanılması zorunlu olan asetik anhidritin gerek yurtiçinde gerek uluslararası düzeyde denetiminde ülkemiz öncü rol oynamıştır. Kanun tasarısı benzer maddelerin ve uyuşturucu madde imalatında kullanılan alet ve teçhizatın denetimini mümkün kılacaktır.

c) Karaparanın aklanmasının önlenmesinde mali hareketleri inceleyip denetleyecek olan uzman kuruluş aracılığıyla bu hizmetlerle ilgili amaç ve politikaların tayini, planlaması, koordinasyonu, gözetimi, takip ve denetimi sağlanacaktır.

Yukarıda kısaca bahsedilen içeriği ile bu kanun taslağı sayesinde sadece 1988 tarihli BM Sözleşmesi'nin onaylanarak uygulama yolu açılmış olmayacak, aynı zamanda 1991 yılından beri üye olduğumuz ve Türkiye incelemesinin

yapılacağı FATF Grubunun, büyük ölçüde BM Sözleşmesi'den esinlenerek hazırladığı ve uymayı taahhüt ettiğimiz 40 adet tavsiye kararı karşısındaki pozisyonumuzda büyük ölçüde iyişleşme sağlanacak, kanun taslağında yer alan karapara tanımında müsnet suç kavramının sadece uyuşturucu kaçakçılığı ile sınırlı tutulmaması sayesinde de henüz taraf olmadığımız 1990 tarihli Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ni imzalayarak onaylama imkanı doğabilecektir.

Ayrıca;

Kontrollü Teslimat yönteminin tarafımızdan da uygulanması mümkün olacaktır. Uyuşturucu madde kaçakçılığı esas itibari ile örgütlü suç niteliğini taşıyan bir faaliyettir. Ülkemizi önemli ölçüde etkileyen eroin kaçakçılığı, Afganistan'dan başlayıp Batı Avrupa ile KuzeyAmerika'daki tüketiciye kadar uzanan suç örgütleri tarafından düzenlenir. Buna karşı mücadelede, sadece bir taşıyıcının yakalanmayıp uyuşturucunun ülkeler arasındaki geçişine müsade edilerek kuryenin bilgisi dahilinde veya gizli olarak izlenmesi ve uyuşturcu maddelerin ve organizasyon elebaşlarının yakalanmasına çalışılması kontrollu teslimat yöntemini oluşturur. Mevzuatımız çerçevesinde bu yöntemin uygulanabilmesi, bu Kanun Tasarısının kabulüyle mümkün olabilecektir.

Bu tasarıyla kontrollu teslimatın uygulanabilmesi için ;

a) Çok ciddi organize edilmiş bir uyuşturucu madde kaçakçılığının varlığı,

b) Organizatörlerin, sermayedarların ve şebeke elemanlarının ortaya çıkarılması ve bunlar hakkında tüm delillerin tesbiti için başka bir imkan bulunmaması,

c) Malın gideceği en son yere kadar herhangi bir boşluğa meydan vermeyecek şekilde denetimin sağlanabilmesi,

d) Kontrollu teslimat uygulamaya yeterli zamanın bulunması,

e) Türkiye'den transit geçerek ve Türkiye'de hazırlanarak yurtdışına gidecek uyuşturucu ve psikotrop maddeler için ayrıca;

1.Kontrollu teslimat yönteminin boşluksuz işleyeceği ve failler hakkında kovuşturma ve soruşturma açılacağının talep eden devlet tarafından garanti edilmesi,

2.Kontrollu teslimat uygulamasının sona erdiği, Türk vatandaşlarının yakalandığı ülke devleti tarafından Türk vatandaşları ile kontrollu teslimata konu suç eşyası ve uyuşturucu ve psikotrop madde naklinde kullanılan araçlar ile kara paranın iadesi hususunun taahhüt edilmiş olması gerekmektedir.

V-ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ VE İRTİBAT GÖREVLİLERİ

A)Uluslararası Seviyede İşbirliği

Uluslararası organize bir suç olan uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele için bir ülkenin tek başına verdiği mücadelenin yeterli olamayacağı tezini savunan ülkemiz tüm Dünya ülkeleri ile bu konuda işbirliğine hazırdır. Bu amaçla birçok ülke ile ikili işbirliği Anlaşması imzalanmış ve İrtibat Görevlileri gönderilerek bilgi alış verişindeki hızlılığın sağlanması amaçlanmıştır. Gerçekte ülkemiz, arasında herhangi bir anlaşması olmayan ülkelerin Polis Teşkilatları ile dahi acil operasyonel durumlarda direkt temas sağlayarak, Polis İşbirliği çerçevesinde ortak çalışmalar yapmaya yönelmektedir. Bu müşterek çalışmalar sonucunda başarılı neticelere ulaşılmıştır.

Ülkemiz, uyuşturucu madde kaçakçılığı ile imkanları seviyesinde en_etkin şekilde mücadele etmekte, bu alanda Birleşmiş Milletler bünyesinde kurulan UNDCP (United Nations Drug Control Programme) ile birlikte kurucu beş üyesinden biri olduğu, "Birleşmiş Milletler Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı ve Buna İlişkin Konular Yakın ve Ortadoğu Alt Komisyonu" içerisinde faaliyetlere katılmakta, bu organizasyon çerçevesinde etkin tedbirler alınmaktadır.

Ayrıca, ülkemiz 1930 yılından beri üyesi bulunduğu Milletlerarası Kriminal Polis Teşkilatı İNTERPOL'ün tüm çalışmalarına aktif olarak iştirak etmektedir.

B)Bölgesel Seviyede İşbirliği ve ECO Teşkilatı

-Avrupa Konseyi bünyesinde halen 25 ülkenin katılımıyla faaliyet gösteren Pompidou Grubuna ülkemiz üye olup, grubun her türlü etkinliklerine fiilen katılmaktadır.

-Tüm Avrupa'daki uyuşturucu ile mücadele eden bölüm başkanlarına (HONLEA) grubu çalışmalarına ülkemiz katılmaktadır.

-1992 yılında E.C.O. teşkilatı içerisinde Türkiye, İran ve Pakistan'ın iştirakiyle uyuşturucu maddelerle mücadele komitesi oluşturularak faaliyete geçirilmiştir. Daha sonra Türkmenistan, Özbekistan, Tacikistan, Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan ve Afganistan'ın üye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin gözlemci olarak katılımı ile teşkilatın üye sayısı artmıştır.

Bölge ülkelerindeki uyuşturucu kaçakçılığına karşı mücadeleyi güçlendirmek ve üretimi asgariye indirmek amacıyla çeşitli çalışmalarda bulunan E.C.O. komitesinin 1994 yılı Ekim ayı içerisinde Türkiye'de gerçekleştirilen toplantısında, üye ülkelerin katılımıyla bir ortak mücadele plan taslağı hazırlanmış, toplantı sonuç bölümünde de üye ülkelerin uyuşturucu maddelerle mücadele görevlilerinin eğitimini sağlayacak merkezin ülkemizde, bağımlıların rehabilitasyonu amacıyla gerçekleştirilecek merkezin de İran'da kurulması kararlaştırılmıştır.

-Diğer taraftan, ilk olarak İtalyan Hükümeti ile Hükümetimiz arasında uygulamaya konulan bilgisayarlı bilgi değişimi projesinden olumlu sonuçlar alınmış olup, bu projeyi bölgesel olarak Avrupa genelinde yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir.

C)İrtibat Görevlilerinin Önemi ve Durumu

Özellikle son yıllarda polis teşkilatları arasında hızlı ve güvenli bilgi akışını sağlayabilmek için, başta uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele konusu olmak üzere, polisiye konularda müşterek çalışma imkanları yaratabilmek bakımından, ülkeler birbirlerine irtibat görevlileri atama yoluna gitmişlerdir. İrtibat görevlisi atamalarının İnterpol Teşkilatının çalışmalarındaki bir takım zafiyetlerin neticesi olduğu düşüncesi bir yana, bu görevlerin çalışmalarının vermiş olduğu başarılı sonuçlar bu müessesenin yaygınlaşmasına yol açmıştır.

Nitekim, ülkemizde de irtibat görevlileri sayısı günden güne artmakta ve buna paralel olarak ülkemiz de yurtdışına irtibat görevlileri göndermektedir. Yurtdışına gönderdiğimiz irtibat görevlimizin sayısı ile Ülkemizde görevli yabancı irtibat görevlilerinin sayısı karşılaştırıldığında bir dengesizlik görülmektedir. Ülkelerarası ilişkilerdeki karşılıklılık esasına göre bu dengesizliğin giderilmesinde yarar görülmektedir. Ayrıca, bu ülkelere atanan irtibat görevlileri uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede etkin rol oynamaktadırlar. Ancak, uyuşturucu irtibat görevlilerinin terör bağlantılı suçlarla ilgili olarak da bilgi değişimini sağlaması, artık günümüzde zorunlu hale gelmiştir.

İrtibat görevlilerinin durumunu şematik olarak incelediğimizde;

Ülke Adı	Türk İrtibat Görevlisi	Yabancı İrtibat Görevlisi	
		Ankara	İstanbul
Almanya	1	1	1
ABD	-	3	3
Danimarka	1	1	-
Fransa	1	1	1
Hollanda	1	-	1
İngiltere	-	1	1
İspanya	-	1	-
İsrail	-	-	1
İtalya	1	-	1
Avusturya	1	-	-

olduğu görülmektedir.

Bu görevlilerin verdikleri bilgilerin değerlendirilmesi sonucunda ülkemizde önemli uyuşturucu madde yakalamaları yapılmış, bunun yanında ülkemizde yapılan istihbari çalışmalar sonucu elde edilen bilgilerin bu görevliler aracılığı ile ilgili ülkelere aktarılması ile uluslararası platformda örnek teşkil edecek müşterek çalışmalar neticesinde başarılı sonuçlar elde edilmiştir.

D)İkili Anlaşma ve Protokoller

Uluslararası işbirliğinin tesisi için ülkemiz değişik kapsamlardan uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede işbirliği konularında aşağıdaki ülkelerle anlaşma, protokol, mutabakat muhtırası ve sözleşme imzalanmıştır.

1	Almanya	17	Kırgızistan
2	Arnavutluk	18	Kuveyt
3	Avusturya	19	KKTC
4	Azerbaycan	20	Macaristan
5	Bulgaristan	21	Makedonya
6	Slovak Cumhuriyeti	22	Mısır
7	Danimarka	23	Moldova
8	Gürcistan	24	Özbekistan
9	Ürdün	25	Polonya
10	Irak	26	Romanya
11	İngiltere ve Kuzey İrlanda	27	Rusya Federasyonu
12	İran	28	Sudan
13	İspanya	29	Suriye
14	İsrail	30	Tunus
15	İtalya	31	Türkmenistan
16	Kazakistan	32	Ukrayna

Ancak geçen zaman içerisinde ülkeler arasında karşılıklı olarak gerçekleştirilen ikili anlaşmaların yalnızca uyuşturucu maddelerle mücadele alanında işbirliğini kapsamasının bazı sakıncaları olduğu ortaya çıkmış, özellikle organize suçların günden güne artarak içiçe girmesi neticesi böyle bir ayrımın çok fayda sağlamayacağı ülkelerin heralanda işbirliğini geliştirmelerinin daha faydalı olacağının görülmesi, iki anlaşmaların Güvenlik İşbirliği Anlaşmaları şeklinde daha geniş kapsamlı olarak hnazırlanmasını gerekli kılmıştır.

E)Uluslararası İşbirliği Sonucu Gerçekleştirilen Uyuşturucu Madde Yakalamaları

Gerek imzalanan anlaşma ve protokoller gerek irtibat görevlilerinin kullanılması, gerekse de Ülkemiz Polis Teşkilatının Yabancı Ülke Polis Teşkilatları ile polisiye işbirliği çerçevesinde kurduğu direk temaslar sonucunda gerçekleştirilen ikili ve üçlü müşterek operasyonlar sonucunda bir çok defalar başarılı neticelere ulaşılmıştır. Uluslararası seviyede örnek olarak gösterilebilecek olan 1993 yılındaki bu çalışmaların neticesi aşağıya çıkartılmıştır.

1993 YILI İÇERİSİNDE İKİLİ VE ÜÇLÜ İŞBİRLİĞİ SONUCU GERÇEKLEŞTİRİLEN MÜŞTEREK OPERASYONLAR NETİCESİNDE

YURTİÇİNDE	OLAY YERİ	OLAY SAYISI	SANIK SAYISI	UYŞ. CİNSİ	MİKTAR
	İçel	1	4	Eroin	82 kg.
	İstanbul	5	17	Eroin	655 kg. 500 gr.
				Esrar	86 kg.

TOPLAM		6	21

YURTDIŞINDA	S.Arabistan	1	-	Captagon	121.620 Adet
	Almanya	1	1	Eroin	55 kg.
	İngiltere	1	1	Eroin	200 kg.

TOPLAM		3	2

1994 YILI İÇERİSİNDE İKİLİ VE ÜÇLÜ İŞBİRLİĞİ SONUCU GERÇEKLEŞTİRİLEN MÜŞTEREK OPERASYONLAR NETİCESİNDE

TÜRKİYE-İTALYA

-İtalya İrtibat görevlimiz aracılığıyla, İtalyan Makamlarından alınan bilgiler neticesi, 14.05.1994 tarihinde Kocaeli narkotik şube müdürlüğü ekiplerince gerçekleştirilen bir operasyonda derince gümrüğünden çıkış yapmak isterken durdurularak arama yapılan 34 MZA 90-34 MZA 91 plaka sayılı tır aracında, yükleri arasında zula edilmiş 68 Kg. 834 gr. eroin maddesi ele geçirilmiş olup olayla ilgili olarak 1943 Burdur doğumlu Recep UĞUR yakalanmış olup, 1950 Gaziantep doğumlu Hakkı GÜRSEL, 1964 İstanbul doğumlu Raif KAHRAMAN ve Mehmet Ali SÖĞÜT ile İran uyruklu Ali EKBER adlı sanıklar firar etmişlerdir. Yapılan tahkikatta sanıkların eroin maddesini Romanya'ya götürecekleri anlaşılmıştır.

TÜRKİYE-İNGİLTERE

-İngiliz makamlarından alınan bilgiler doğrultusunda, 12.07.1994 tarihinde Kaçakçılık İstihbarat Harekat Daire Başkanlığı ekipleri ile İzmir Emniyet Müdürlüğü Narkotik Şube Müdürlüğü ekiplerinin müştereken yapmış oldukları operasyonda İngiliz uyruklu 1975 doğumlu Simson John JELLTT. İngiliz uyruklu 1958 doğumlu Karen SPRINGETT, İngiliz uyruklu 1971 doğumlu Melissa Jayne HARCONBE, Kuşadası Deniz Hudut Kapısında vücutlarına sarılı vaziyette daralı 3 kg 470 gr eroin maddesi ile yakalanmış, olayla ilgili olarak İngiliz uyruklu 1952 doğumlu Barry Stephen HARWARD, İngiliz uyruklu 1971 Londra doğumlu Danel James SİMMONOS, Kıbrıs uyruklu İngiliz pasaportlu 1944 doğumlu Özkan DJEMAL, İngiliz uyruklu 1939 doğumlu John Albert MİLLER, 1963 Ş.Urfa doğumlu Mehmet ÇİFTÇİ isimli şahıslar yakalanarak toplam 6 kg 74 gr eroin maddesi faili olarak gözlem altına alınmışlardır.

TÜRKİYE-İNGİLTERE-İSPANYA

-İlgili ülke makamlarından intikal eden bilgiler neticesi, 21.09.1994 günü İzmir Narkotik Şube Müdürlüğü ekiplerince gerçekleştirilen bir operasyonda Çeşme ilçesi Deniz Hudut Kapısından yurtdışına çıkış yapmak isteyen DKB-647 plakalı karavan otoda yapılan aramada kanape tipli yatakların altındaki gizli bölmelerde üç ayrı spor çanta içerisinde 48 kg eroin maddesi ele geçirlmiş, olayla ilgili olarak Macaristan uyruklu 1958 doğumlu İstvan RUSKA, eşi İstvanne RUSKA, oğlu Robert RUSKA, kızı Nikolette RUSKA, Ali YILMAZ ve Veysi

GÜNDOĞAN yakalanmış sevk edildikleri mahkemece Macar Uyruklu sanığın eşi ve çocukları serbest bırakılmış diğer sanıklar tutuklanmıştır.

TÜRKİYE-HOLLANDA

Ülkemizde yürütülen çalışmalarda elde edilen bilgiler neticesi, Nejat KURT ve diğer bazı şahısların Hollanda'da uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptıkları ve PKK terör örgütü adına faaliyette bulundukları, İrtibat Görevlimiz aracılığıyla ilgili ülke makamlarına aktarılmış, Hollanda'da 11.12.1994 tarihinde gerçekleştirilen bir operasyon neticesinde, Nejat KURT ile birlikte 2 Hollanda, 15 Türk vatandaşı uyuşturucu madde kaçakçılığı yapma şüphesiyle yakalanarak, şahıslarla birlikte, 2 otomatik silah, 2 tabanca ve 2 adet el bombası ile PKK terör örgütüne ait çok sayıda poster ve dökümanlar ele geçirilmiştir.

TÜRKİYE-ALMANYA

-Alman Makamlarından alınan bilgiler doğrultusunda, İstanbul ve İzmir Emniyet Müdürlüklerince yapılan çalışmalar neticesi, 16.10.1994 tarihinde Adnan Menderes Havalimanında İzmir Narkotik Şube Müdürlüğü Ekiplerince gerçekleştirilen operasyonda; Rusya uyruklu 1972 doğumlu ELENA POLZKOVA isimli bayan ile Nijerya uyruklu 1958 MBELİLİA-ISVOCHI doğumlu CHEKEZİE NDU PHILIPS isimli şahıs, net ağırlığı 6 Kg. 560 gr. kokain maddesiyle birlikte yakalanmışlardır. Konuyla ilgili olarak yapılan tahkikatlarda kokain maddesini Brezilya'nın RİO DE JENERİO kentinden temin ederek Türkiye'ye götürmesi için ELENA POLZKOVA'ya Portekiz uyruklu ve hakkında başka bilgi bulunmayan CHEK isimli şahsın teslim ettği anlaşılmıştır.

-Ülkemizde gerçekleştirilen çalışmalarda elde edilen bilgilerin Alman Makamlarına aktarılması neticesi, 18.06.1994 tarihinde Almanya'nın Scheinfurt şehrinde 06 VD 005/42 KC 562 plakalı TIR aracında 20 kg eroin maddesi ele geçirilmiş, olayla ilgili olarak 1961 Ortaköy/Bingöl doğumlu Vahap BUDANCAMANAK, 1963 Bafra doğumlu Ramazan PERÇİN ile 1954 Sarayköyü doğumlu Hacı Ali DOĞAN yakalanmışlardır.

1994 yılı içerisinde aşağıdaki tabloda belirtilen uyuşturucu yakalamaları gerçekleştirilmiştir.

YURTİÇİNDE	OLAY YERİ	OLAY SAYISI	SANIK SAYISI	UYŞ. CİNSİ	MİKTAR
	İzmir	3	19	Eroin	48 kg. 074 gr.
				Kokain	6 kg. 560 gr.
	Kocaeli	1	5	Eroin	68 kg. 834 gr.

TOPLAM		4	24

YURTDIŞINDA	**Almanya**	1	3	Eroin	20 kg.
	Hollanda	1	18	-	-

TOPLAM		2	21

VI-GENEL DEĞERLENDİRME VE ORTAK MÜCADELE PLANI

Uyuşturucu madde kaçakçılığı ile ilgili olarak Dünya ve Türkiye'deki faaliyetler hakkında genel bir değerlendirme yapılmaya çalışılan bu kitapta zaman zaman uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede karşı karşıya gelinen sorunlar ve bunların çözümlenmesine yönelik öneri ve temennilere yer verilmektedir.

Uyuşturucu madde kaçakçılığı suçu sahip olduğu uluslarası boyutu ve organizasyonlarının karmaşık yapısı nedeniyle mücadelesinde ülkeler arasında sıkı işbirliği ve düzenli bilgi akışı unsurlarına gereksinim duyulmaktadır. Tamamen vazgeçilmez ve gerekli olarak bu iki unsurun mücadeledeki önemi hemen tüm dünya ülkelerince kabul edilmekte ise de başta birtakım siyasi nedenlerle bu konudaki çalışmaların zafiyete uğradığı görülmektedir. Gerçekte uluslarası platformlarda uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede işbirliği ve bilgi değişiminin gerektiğini beyan etmenin değil, bunları uygulayarak gösterme yarışının yapılması halinde mücadelenin başarıya ulaştığını görebilmek mümkün olacaktır.

Uyuşturucu madde kaçakçılığı güzergahları ve metodları ***naturel (doğal) selection*** özelliğine sahiptir. Yani bu güzergah ve metodlar uyuşturtucu madde kaçakçılığı ile mücadele birimlerince alınan tedbirler karşısında ortama uyum sağlayarak kendini yenileyebilme ve geliştirme kabiliyetindedir. Bu durum uyuşturucu madde birimlerinin devamlı olarak kendini geliştirmesi ve yeni mücadele planları ve yöntemleri geliştirmesini gerektirir. Ancak yukarıda da değinildiği gibi uyuşturucu madde kaçakçılığının uluslararası boyutlarda olması nedeniyle çoğu zaman geliştirilen bu planların uygulama alanlarının yine uluslarası boyutlarda olmasını gerekliliğini beraberinde getirmektedir.

Özellikle İnterpol Genel Sekreterliğinin bu konudaki çabaları takdirle izlenmektedir. Bu çabalar ülkelerin kendi geliştirdikleri planların İnterpol Genel Sekreterliği aracılığı ile uluslarası boyutta tanıtılması ve diğer ülkelerin bu plan çerçevesinde hareket etmesi yolunda ikna edilmeye çalışılmasının mümkün olabileceği yönde cesaret verici görülmektedir.

Ülkemiz uyuşturucu madde kaçakçılığının bir insanlık suçu olarak görmektedir. Yine ülkemizde bölücü faaliyet göstermekte olan PKK Terör Örgütünün sürdürmekte olduğu terörist faaliyetleri yanınında bu faaliyetlerini finans etmek için uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığı bu kitapta verilen örneklerde olduğu gibi bir çok yönde kanıtlanmış ve kabul görmüştür. Bazı

ülkelerin bir terör örgütü olan PKK Terör Örgütüne siyasi kişilik tanımaları ve bu örgüte kucak açmaları tamamen siyasi bir konu olup bu o ülkelerin ülkemize karşı olan niyetlerini ortaya koymaktadır. Ancak uyuşturucu madde kaçakçılığı gibi tüm Dünya ülkelerince suç olarak kabul edilen bir faaliyet içinde bulunan bu örgüt elemanlarının, tüm ülkelerce siyasi tercihler bir yana bırakılarak durdurulması gerekmektedir. Özellikle Dünya devletlerinin güvenlik birimlerinin uluslararası uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele çerçevesinde tüm imkanlarıyla, önemli bir uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonu seviyesine ulaşan PKK Terör Örgütü ile mücadele etmesi beklenmektedir.

Diğer taraftan uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede zaman kaybının önemli sakıncalar doğurabileceği bilinen bir gerçektir. Polis teşkilatlarının bilgi alış verişinde önemli bir yeri olan İnterpol Genel Sekreterliğinin bu alandaki hizmetlerine rağmen tüm ülkelerin uyuşturucu madde birimlerinin acil durumlar için kendi ülkelerinde direkt temas sağlanabilecek irtibat birimi ve bu birime ait haberleşme araçlarının numaralarını teati etmelerinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Başta Balkan Rotası üzerinde yer alan ülkeler olmak üzere ortak uyuşturucu akımlarından etkilenmekte olan ülkelerin, günden güne kendini yenilemekte olan uyuşturucu güzergahlarının ve kullanılan metodların ne yönde değiştiğini kavrayabilmek için bu yöndeki çalışmalara ağırlık verilmesinin, gerekirse bu amaçla mücadele birimleri çerçevesinde çalışma toplantıları yapılmanın ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir.

Önemli miktarlardaki paranın söz konusu olduğu uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarında, zaman zaman organizasyonların elemanlarının öldürülmesi olaylarına rastlanılmaktadır. Bu tür uyuşturucu madde kaçakçılığı bağlantılı cinayetlerin detaylı bir şekilde analiz edilmesi ve tahkikatların bu yönde geliştirilmesi halinde uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları ve elemanlarının kimlikleri hakkında bilgi edinebilme imkanı yaratılacaktır. Bu konunun uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele alanında yeni bir mücadele planı olarak ele alınması halinde yapılacak ciddi çalışmaların önemli sonuçlar doğuracağına inanılmaktadır.

Uyuşturucu madde kaçakçılığı ile üretim aşamasındaki mücadelenin üretimde kullanılan kimyasal maddelerin Dünya'daki dolaşımının sıkı bir kontrol altına alınması ve bu maddelerin yasadışı kullanıma kaymasının önlenmesi şeklinde gerçekleşebilecektir. Bu bakımdan söz konusu kimyasal maddelerin üreticisi konumunda bulunan ülkelerin fabrika çıkışından sonra bu kimyasal maddelerin gönderildikleri yerleri bilgilendirmeleri ve dolaşımı takip etmeleri yararlı olacaktır.

Uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadeleye yönelik olarak en gerçekçi yaklaşımın uyuşturucu maddeye olan talebin önüne geçilmesi gerekliği olduğu belirgindir. Bu bakımdan uyuşturucu talebinin önlenmesi için bağımlıların tedavi ve rehabilitasyonlarına ağırlık verilmesinin öncelikli bir önlem olarak alınması önemli görülmektedir.

Ülkemiz uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele hususunda tüm Dünya ülkeleri ile işbirliğine kurmak istemektedir. Ayrıca uzun yıllardan bu yana uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele alanında edinmiş olduğumuz tecrübe ve bilgileri imkanlar ölçüsünde talep eden ülkelerle paylaşmaya hazır olduğumuz uluslarası platformlarda ifade edilmiştir.